

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Haziran 2015 Sayı: 42

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Büyük anlamlar yüklenen 7 Haziran seçimleri sonuçlandı. Oyların dağılımı üç aşağı-beş yukarı beklendiği gibi oldu. AKP önemli oranda oy kaybetti, CHP eski konumunu korudu, MHP biraz arttırdı ve HDP barajı aştı.

HDP'nin barajı aşması zaten bekleniyordu, o yüzden sürpriz olmadı. Fakat yüzde 13 gibi bir oran ve 80 milletvekili, beklenenin üzerindeydi. Dolayısıyla seçimin mutlak galibi HDP oldu.

Seçim öncesi yapılan tahminlerde AKP'nin yüzde 40'ın altına düşeceği söyleniyordu. Ama öyle olmadı. O kadar yıpranmışlığına rağmen AKP yüzde 40'ın üzerinde oy almayı başardı.

CHP'nin ise oylarını arttıracığı sanılıyordu. Emekliye ikramiye, asgari ücret, mazot gibi seçim vaatleri, oldukça etkili olmuştu. Belli ki, yeterince inandırıcı olamadı ve kitleye güven vermedi. Diğer yandan tabanından HDP'ye kayışları da durduramadığı görüldü.

MHP için, “hiç bir şey yapmadan oyunu arttırdığı” ve AKP'den kaçan milliyetçi oylarla patlama yapacağı söyleniyordu. MHP oylarını arttırdı fakat bu da beklenenin altında oldu.

Sonuç olarak küçük oynamalarla tahminler doğru çıktı. Ve bu seçimlerden asıl beklenen, “AKP'nin tek başına hükümet olmaması” gerçekleşti. Erdoğan'ın başkan olamayacağı zaten belliydi. Ne AKP o denli yüksek bir oy alabilecek durumdaydı, ne de emperyalistler ve işbirlikçileri Türkiye'de “başkanlık sistemi”ni istiyordu. Her ne kadar Erdoğan, çitayı yüksek tutmak ve pazarlık gücünü korumak için, başkanlığı gündemde tutmuşsa da, o da durumun farkındaydı. Buna rağmen yasaları çiğneme pahasına seçim propagandası yürüttü, kendini güçlü göstererek oy kaybını durdurmaya çalıştı ve tabii ki, yine ustalaştıkları seçim hilelerine güvendi.

Sayfa 2'de sürüyor

Gün boş umutlara kapılma günü değil MÜCADELE GÜNÜDÜR!

Onun tek amacı, seçim sonrası yerini kaybetmemekti. Yargılanmaması buradan geçiyordu. Seçimler biter bitmez “saray”dan yapılan ilk açıklama da “cumhurbaşkanlığının meşruiyetinin sorgulanmaması” oldu. Benzer şekilde AKP de koalisyon için şartını “Erdoğan’ın konumunun tartışılmaması” olarak ileri sürdü.

Seçim sonuçları açıklanır açıklanmaz, “koalisyon” senaryoları da ortalığı kapladı. AKP-CHP, AKP-MHP, CHP-MHP vb... formüller havada uçuşuyor. Partilerin seçim öncesi vaatleri, verdikleri sözler, birbirleri hakkında söyledikleri, hemen unutuldu! “Seçim kampanyasında olur böyle şeyler” diyerek de bu durum meşrulaştırılıyor, kanıksatılıyor. Burjuva politikasının yalan ve demagojiye dayandığını itiraf ediyorlar böylece. Ve tabi seçimlerin bir aldatmaca olduğu gerçeğini de...

Oysa bu seçimlere ne büyük misyonlar biçildi. Bugüne dek oy kullanmayanlar bile sandığa çekildi. Yüzde 85 gibi, son yılların en yüksek katılımlı seçimleri oldu. Yani sandıktan kopan ve giderek artan sayılarla sokağa çıkan kitleleri yeniden sandığa bağlamayı başardılar. Elbette burada en büyük yardımcıları, reformistler oldu.

Peki, söylendiği gibi bu sonuçlarla “Türkiye nefes alacak mı?” AKP’li ya da AKP’siz koalisyonla, halkın talepleri karşılanacak mı? “Erdoğan’sız AKP” ile faşizm geriletilmiş mi olacak?

Bugüne dek, egemenler yıpranan parti ve liderleri çok değiştirdi. Zaten seçimler, burjuvazinin -kitlelerin nabzını da tutarak- “at değiştirme” manevrasını gerçekleştirdikleri araçlardır. “At”lar değişir, amiyane tabirle “kitlenin gazı” alınır ve düzen aynı biçimde sürmeye devam eder. Yani “nefes alan” halk değil, burjuvazi olur.

Bu kez de öyle olacak. Üstelik Haziran’dan bu yana büyüyen halkın tepkisini zapt edememekten duydukları, artan bir korku da var. “Düzenin bekası” için kişileri harcamaktan hiç çekinmedikleri, en has uşaklarının bile ipini çektikleri kimse için sır değil. Bu çöplüğe Erdoğan’ı atmakta da tereddüt etmeyeceklerdir. Kaldı ki Erdoğan, son yıllarda “efendileri”nin koyduğu sınırları aşma gibi bir “suç” işledi. Yani egemenler nezdinde de Erdoğan’ın miyadı doldu.

Buna karşın “Erdoğan’sız Türkiye”nin güllük-gülistanlık olacağı gibi bir hava yaratılıyor. Bir kez daha kitlelere boş umut ve beklenti pompalanıyor.

Sömürü ve zulüm düzeni ise olanca

vahşetiyle devam ediyor. İşçiler, ağır sömürü koşullarında, düşük ücretle uzun saatlerde çalıştırılıyor. İş cinayetlerinde ölmeye devam ediyorlar. Sadece patronların değil, patronların çıkarlarını koruyan devletin ve işbirlikçi-sarı sendikaların kışkacı altındalar.

İşte metal işçilerinin direnişi, bu kışkacı kırmak içindi. Yaklaşık 20 bin işçi, fabrikadan ayrılma-yarak, fiili greve başladı. Faşist Türk-Metal sendikası-ndan toplu istifa ettiler. 12 Eylül rejiminin anayasa-sında yer alan sendika, grev ve TİS yasasını fiilen işlemez kıldılar.

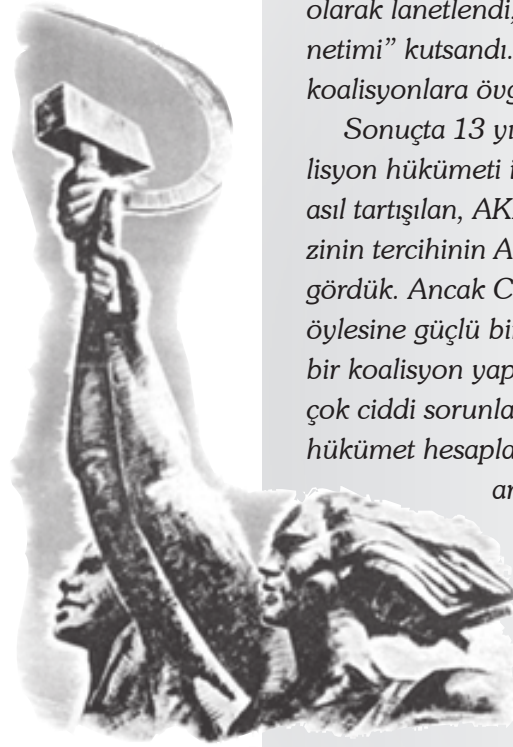
Bursa’daki otomobil fabrikalarında başlayan direniş, kısa sürede metal işkoluna yayıldı. Yaklaşık 15 gün süren direniş sonucunda, bulundukları fabrikalardan Türk-Metal sendikasını silip atıldılar. Patronları, kendi temsilcileriyle oturup anlaşma yapmak zorunda bırakıldılar.

Tam da Haziran ayaklanmasının ikinci yıldönümünde patlayan metal direnişi, Haziran’ın bitmediğini, hatta eksik kalan sınıf ayağının güçlendiğini gösteriyordu. Metal işçileri, hakların yasaları ve yasakları aşan bir mücadele ile kazanılacağını bir kez daha ortaya koydular. Haziran ayaklanmasında olduğu gibi, önlerine dikilen tüm engelleri yıkarak taleplerini büyük oranda kazandılar.

Seçimlerden 20 gün kadar önce başlattıkları direnişleriyle, çarenin seçimde değil, mücadele alanlarında olduğunu pratikleriyle gösterdiler. Sandığa değil, kendi güçlerine güvendiler. Talepleri karşılanmaz ise, hiçbir partiye oy vermeyeceklerini de duyurdular. Direnişi polis şiddetiyle bitiremeyeceğini, aksine daha da büyüteceğini anlayan patronlar ve devlet, işçilerin örgütlenme ve bilinç düzeyindeki zayıflıklarından yararlanarak parça parça bitirme yöntemini izledi.

Direnin ateşi söndüyse de, korkları yanmaya devam ediyor. Sadece metalde değil, diğer işkollarında da işçiler fiili greve çıkıyor, fabrikayı işgal ediyor, eyleme başlıyor. Metal işçileri yolu açtı, arkası geliyor.

Seçimlerin yaydığı umut ve beklenti geçicidir. Aslolan mücadeledir. İşçi sınıfının önder misyonuna uygun biçimde mücadelede yer alması ise, artık yeni bir döneme girildiğini gösteriyor.

Okurlara...

Merhaba,

Seçim sonuçları açıklandı; Erdoğan büyük bir hezimet yaşarken, HDP önemli bir seçim zaferi kazandı. Şimdi koalisyon tartışmaları başladı. İlginçtir, Türkiye parlamento tarihi, asıl olarak koalisyon hükümetleriyle doludur, tek parti hükümetleri istisnadır. Ancak 2002’de AKP seçilirken, koalisyon hükümetleri “istikrarsızlık” göstergesi olarak lanetlendi, küçümsendi, “tek parti yönetimi” kutsandı. Şimdi ise, yeni keşfetmiş gibi koalisyonlara övgüler diziliyor.

Sonuçta 13 yıl aradan sonra yeniden bir koalisyon hükümeti ile karşı karşıya kalacağız. Ancak asıl tartışılan, AKP ile koalisyon konusu. Burjuvazinin tercihinin AKP-CHP koalisyonu olduğunu gördük. Ancak CHP ve HDP’ye oy verenlerde öylesine güçlü bir AKP karşıtlığı var ki, AKP ile bir koalisyon yapıldığı koşulda, kendi tabanlarıyla çok ciddi sorunlar yaşayacaklar. Bu da seçim ve hükümet hesaplarını altüst etmiş durumda. Şimdi ara çözümler bulmaya çalışıyorlar.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

**Yayinevimizden çıkan
“Feminizm mi Sosyalizm mi?”
adlı kitabı, kitapçılardan ve
büromuzdan temin edebilirsiniz.**

42. Sayıda

3	Seçim sonuçları üzerine
6	Halkın lanetiyle gitti
7	Diyarbakır’da IŞİD etiketli devlet terörü
8	Haziran sürüyor
9	Kaçak-Saray’ın lüksü
	Kamp Armen direniyor
10	Metal işçilerinin fiili grevleri
12	Tofaş-Renault izlenimleri
13	Ford izlenimleri
14	“Metal fırtınası”nın yarattığı sonuçlar
17	Soma madenci katliamını unutmadık
18	IŞİD ilerliyor, AKP destekliyor
20	15-16 Haziran büyük işçi direnişi
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
22	Bolşeviklerin parlamento deneyimi

S

on yılların en çok konuşulan ve en çok beklenti yaratılan seçim sürecini geride bıraktık. Öylesine büyük bir önem atfedilmişti ki bu seçimlere, aylar öncesinden konuşulmaya, tartışmaya, tahminler yürütülmeye başlanmıştı. Adeta ülkenin “demokratikleşmesi”nin ya da “faşistleşmesi”nin miladı gibi davranıldı. Bütün partiler açısından, seçim çalışmaları son derece güçlü, etkili, uygun biçimde yürütüldü.

Ve sonuçta, seçimler Türkiye’nin siyasal tablosunda önemli değişiklikler yarattı. Bu tabloya kısaca bir göz atalım.

Erdoğan kaybetti

Seçimin kaybedeni tartışmasız biçim-

İkincisi, Suriye savaşına duyulan tepki ve korkuydu. Suriye’deki radikal dinci katillere gönderilen silahlar, Türkiye’yi savaşa sokma çabaları, çeşitli kentlerde giderek artan radikal dinci odaklar, kitlelerin savaş karşıtı öfkelerini büyütüyordu. Dahası, Kobane’de Kürt halkı yaşam savaşı verdiği bir dönemde, Erdoğan “Kobane düştü düşecek” diyerek kimin yanında olduğunu da gösteriyordu.

Üçüncüsü, kitleler giderek daha derin bir ekonomik krizin girdabına sokulur, refah düzeyi giderek düşerken, Erdoğan’ın lüks ve şatafatının yarattığı öfkeydi. 17-25 Aralık sürecinde ortaya çıkan hırsızlıkların “iftira” olduğuna kitleleri ikna edebilmişti. An-

Ve AKP, son 13 yılın en düşük milletvekili sayısı ile seçimleri bitirdi.

Bu başarısızlık, AKP’nin değil, doğrudan Erdoğan’ın hanesine yazıldı.

HDP’nin seçim zaferi

Seçimin asıl kazananı HDP oldu. Yüzde 13 gibi bir oy alarak ve 80 milletvekili çıkararak mecliste oldukça önemli bir güce ulaştı.

HDP oldukça başarılı bir seçim politikası izlemiş, seçim argümanları geniş kesimlerde yankı bulmuştu. Böylece iki yıldır yapılan hazırlık, bu seçimlerde sonuçlarını göstermiş oldu.

Bugüne kadar yüzde 5-6 civarında oy alan Kürt hareketi, oylarını iki katından fazla artırdı. **CHP ve AKP tabanından oy çalmış, genel olarak sandığa güvenmeyen ve oy kullanmayan kesimlerin sandığa gitmesini sağlamış, cemaatin bir kesiminin (mesela Nazlı Ilıcak HDP’ye oy vereceğini açıklamıştı) desteğini kazanmış ve ilk kez oy kullanacak genç kesimin önemli bir kısmını etkilemişti.**

Bunun asıl nedeni, ilk defa gerçekten AKP ve Erdoğan karşıtı bir söylem kullanmasıydı. HDP bugüne kadar AKP’yi karşısına almak bir yana, AKP’nin ve Erdoğan’ın her sıkıştığı noktada destek çıkan bir tutum içinde olmuştu. Öcalan başta olmak üzere, birçok Kürt siyasetçi bunu “Erdoğan iktidarını bize borçlu” sözleriyle itiraf ediyordu zaten. 2007 seçimlerinde Kürt siyasetçilerin Kürt seçmene, “ya dilinize (Kürt partisine) ya da dininize (AKP’ye) oy verin çağrısı, bu desteğin en somut görüldüğü örneklerden biriydi.

Bu tutumun bir sonucu olarak Kürt illerinde Erdoğan ciddi düzeyde oy almaya devam ediyor, Batılı, kentli “sol” muhalif kesim ise CHP başta olmak üzere başka partilerde kendilerini ifade ediyorlardı.

Mesela Haziran direnişinin temelinde AKP ve Erdoğan’ın baskı ve terörüne karşı isyan vardı ve hareketin temel sloganı “hükümet istifa” idi. HDP’nin Haziran direnişine mesafeli durması ve hareketin AKP’yi hedef almasından rahatsız olması, 2013 sonrası seçimlerde kitlenin CHP’den bir umut ve çıkış beklemesine neden oldu. Ancak sonuç hayal kırıklığıydı. CHP-cemaat ittifakı, AKP’yi deviremedi.

Kürt halkı açısından ise; son süreçte AKP’ye karşı, başta Roboski olmak üzere birçok kırılma noktası yaşanmasına rağmen, Kürt hareketi somut bir karşı koyuş

Seçim sonuçları üzerine

Yasalar sokakta yapılır. Sokakta-ki kitle eyleminin gücüyle orantılı olarak, parlamento-daki partiler iyileştirme yapacak, ya da saldırının-sömürünün dozunu artıracaktır. Bu nedenle Erdoğan’ı güçsüzleştirmek, ne “demokrasi”yi getirecektir, ne de burjuvazinin temel sömürü politikalarında bir değişiklik yaratacaktır. Ama böylesine düzen-içi bir söylem tutturmak, meclise giren devrimci demokratları, parlamentarizmin kölesi haline getirecektir.

de Erdoğan oldu. Seçim sürecinin başında 400 milletvekili isterken sonunda 254 milletvekiline kadar düşmesiyle; bizzat çıktığı miting alanlarını doğru düzgün dolduramamasıyla; mitingden mitinge koşarken her tür yasayı, hukuku, teamülü yerle bir etmesine rağmen amacına ulaşamamasıyla; cumhurbaşkanlığının, başbakanlığın ve devletin tüm olanaklarını AKP’nin seçim çalışmalarına aktarmasına rağmen etkinlik kuramamasıyla; dağıtılan onca paraya, yardıma, yardım vaadine rağmen oy kaybı yaşamamasıyla, bu seçimin kaybedeni Erdoğan oldu.

Erdoğan seçimleri kendisi için başkanlık sistemi konusunda bir referandum çevirmişti. Çıkan tablo, kitlelerin buna olan tepkisinin ifadesiydi.

Erdoğan’a duyulan tepki ve uzaklaşmanın üç temel sebebi vardı.

Birincisi, 2013’te Haziran Ayaklanması sırasında kendini ortaya koyan, baskıya, teröre, hak gasplarına ve yaşam tarzına müdahaleye karşı duyulan tepkiydi. Ve bu tepki, Haziran günlerinde pervasızca saldırganlaşan Erdoğan’da somutlanıyordu. Bu tepki o günden itibaren kendini açıkça ifade ediyor, ancak sonuç alıcı bir harekete dönüşemiyordu.

cak insanlar giderek yoksullaşıp açlıkla yaşamaya mahkum edilirken, saraydaki abartılı ve görgüsüz lüks ve israf, sadece aydın-solcu kesimleri değil, AKP’ye bağlılık duyan yoksul muhafazakar kesimleri de fazlasıyla rahatsız ediyordu.

Bu üç etken, Erdoğan’ın daha da pervasızlaşması olarak algılanan başkanlık talebine tepkiyle birleşti. Erdoğan’ın elinde Kuran’la dini kendine malzeme yapmaya çalışması, kendi yaşamıyla örtüşmeyen sözlerinin inandırıcılığının da azalmasına neden oldu. Seçim döneminde HDP’ye yönelik saldırganlığın sistemli biçimde tırmandırılması da Erdoğan’ın Kürt kitesinden aldığı desteği azalttı. Erzurum’da seçim arabasının şoförüyle birlikte yakılmaya çalışılması, Amed’de miting sırasında katliam amaçlı patlayan bombalar ve bombalardan kaçan kitlenin üzerine tomalarla gaz sıkılması, Kürt halkı açısından bardağı taşıran son damla oldu.

Bu öfke sandığa doğrudan yansdı. **Kürt illerinde AKP büyük bir hezimetle uğradı, bazı illerden hiç milletvekili çıkaramadı.** İstanbul gibi metropollerde, AKP’nin oy deposu olarak görülen Bağcılar, Sultanbeyli gibi ilçelerde, Kürt oyları AKP’den koparak HDP’ye yöneldi.

geliştirmedir. Kobane direnişinde AKP'nin düşmanca tutumu, kopuşu başlatan unsur oldu. O süreçte bile BDP, hala AKP ile ipleri koparmama, "çözüm sürecini sekteye uğratmama" arayışları içindeydi. Ancak BDP'nin çabalarına rağmen, AKP'nin Kürt halkına dönük saldırganlığı tırmadıkça, kopuş kaçınılmaz hale geldi.

Son noktayı, ABD'nin Erdoğan üzerinden desteğini çekmesi koydu. ABD emperyalizmi, bugüne kadar pervasızca kullandığı Erdoğan'ın kitleler gözünde bu kadar teşhir olmasından rahatsızlık duymaya başlamıştı. Erdoğan'ın dayattığı başkanlık sistemi konusuna ise sadece ABD değil, diğer emperyalistler de soğuk bakıyor, başkanlık sistemini Türkiye'de istemediklerini ifade ediyorlardı.

Emperyalistlerin ve Türkiye'deki işbirlikçi burjuvazinin, artık "Erdoğansız AKP" istediklerinin netleşmesinin ardından, HDP'nin seçim politikası da Erdoğan karşıtlığı üzerine oturdu. "Seni başkan yaptırmayacağız" sözü son derece popülist ve etkili bir hamle oldu; bu da seçimleri kazanmaya giden yolu açtı.

Öncelikle temel hedefini "nasıl olursa olsun Erdoğan'dan kurtulmak" olarak tanımlayan Haziran-Gezi kitlesini kazandılar. Arkasından Kobane savaşından bu yana IŞİD ve Erdoğan'ı özdeşleştiren, Roboski'nin acısını unutmayan, üzerindeki baskı ve terör hiç eksilmeyen Kürt halkını...

Kobane'de yaşanan direniş, HDP'nin önünü açan en önemli unsurdu. IŞİD gibi Ortaçağ kalıntısı katiller sürüsü karşısında, Kürt halkının gösterdiği görkemli direniş, sadece Türkiye sınırları içinde değil, tüm dünyada PKK'ye ve Kürt halkına dönük güçlü bir sempati ve sahiplenme oluşturdu. En şoven kesimlerin bile, IŞİD'e karşı ölümüne direnen Kürt halkına yaklaşımı değişti. Kobane, AKP ile "çözüm" adına uzlaşma arayışları içinde olan Kürt siyasetinin

özgüvenini, iddiasını ve taleplerini artırdığı gibi, geniş kitlelerde, onların taleplerinin meşruluğuna duyulan inancı ve onayı güçlendirdi.

Kobane direnişi, kendisini "sol'da tanımlayan gençlerin HDP ile yakınlaşmasını da artırdı. Direnişin gücü, gençlerin coşkunluğuna adres oldu. Ve gençlerin büyük bir sahiplenmeyle seçim çalışması yürütmesi, HDP'nin dinamizmini büyüttü.

Bu zemin oluşurken, **HDP "baraj korkusu"nu etkili bir biçimde işlemeyi başardı. Aslında barajı aşacakları, parlamentoya girecekleri belliydi.** Zaten egemen sınıflar da HDP'nin parlamento dışında kalmasını istemiyordu. Ancak HDP, "baraj sınırındayız" odaklı bir kampanya yürüterek, "barajı geçemezsek, Erdoğan başkan olacak, otoriterlik artacak" söylemini yayarak, kendisine oy verecek kesimin sandığa koşmasını garanti altına aldı.

Devletin, seçimler yaklaştıkça tırmandırdığı terör ve saldırganlık da, HDP'nin oylarını artıran bir unsur oldu. Arka arkaya gerçekleşen bombalı saldırılar ve işlenen cinayetler, Kürt halkını korkutan-sindiren değil, AKP'ye duyduğu öfkeyi büyüten bir rol oynadı.

Bütün bunların sonucunda **çok sayıda insan, AKP'yi güçsüzleştirecek tek alternatif olarak HDP'nin barajı aşmasına odaklandı. Ve bugüne kadar AKP'nin gerçekleştirdiği saldırı ve katliamların hesabını sorma yeri olarak, sandığa koşuldu.** HDP Kürt illerinde yüzde 80'lere varan bir oy patlaması yaparken, metropollerde beklentinin üzerinde milletvekili çıkardı. 60-65 civarında milletvekili kazanacağı düşünülürken, 80 milletvekili ile parlamentoda etkili bir güç haline geldi.

Parlamentoya umut yeniden yükseltildi

Bu seçimlerde verilen en önemli mesaj, hakların sokakta ve eylemle değil, parlamentoda ve yasal sınırlar içinde kazanılacağı oldu. **Bugüne kadar**

genel olarak haklarını parlamento dışı mücadeleyle, doğrudan sokak hareketleriyle kazanmış olan Kürt siyaseti, bu defa kitlenin sokaklara inmesini durdurdu ve tüm beklentileri sandığa yöneltti.

Mesela 2011 seçimlerinde, milletvekili adaylarının önemli bir kısmı YSK'nın engeline takılmış ve reddedilmişti. Etkili sokak eylemleri sonrasında, bu engel ortadan kalktı, milletvekilleri adaylıkları resmen kabul edildi. Bugün ise, barajın 1-2 puan inmesi için bile tek bir adım atmadı. Ne bir eylem, ne bir basın açıklaması... Yüzde 10 barajını aşmak için herkesin sandığa gitmesi dışında, tek bir hamle yapılmadı.

Esasında bu tutum, HDP'nin iddia ettiği gibi "barajın yıkılması"nı değil, "barajın sağlamlaşması"nı getirdi. **Yüzde 10 barajı bütün gücüyle yerli yerinde duruyor, hatta "demek ki aşılabiliyor-muş" denilerek, kitlelerin gözünde daha da pekiştiriliyor.**

Bir başka örnek, seçim çalışmalarının yürütülmesi sırasında ortaya çıkan tabloydu. Seçim süreci son derece anti-demokratik işledi; seçim, son derece

Türkiye'de "başkanlık sistemi" olmaz

Ülkemizde başkanlık sistemi, ortalama 5-10 yılda bir tartışmaya açılır, ama hiçbir zaman hayata geçirilmez. Çünkü Türkiye gibi ülkelerde, başkanlık sistemi hayata geçmez. Bunu önceki sayılarımızda da yazmıştık.

Başkanlık sistemi, diğer detaylar bir yana, gücün tek elde toplanmasıyla tanımlanmaktadır. Bunu başarmak için, sözkonusu ülkede, iktidarın gerçek sahibi olan burjuvazinin kendi iç çelişkilerinin çok derin ve uzlaşmaz olmaması temel koşuldur. Mesela ABD'de burjuvazinin iç çelişkileri zaman zaman derinleşse de, uzlaşmaz değildir. Bu nedenle, Demokratlar ya da Cumhuriyetçiler'in kazanması, ülke politikalarında temel değişiklikler yaratmaz. Bush'un başlattığı Ortadoğu savaşının, Obama döneminde ton farkıyla sürdürülmesi gibi. Keza tek bir emperyaliste bağımlı ülkelerde de başkanlık sistemi uygulanabilmektedir.

Türkiye gibi, farklı emperyalistlere bağımlı, (ABD'nin, Rusya'nın, AB'nin ve hatta Çin'in Türkiye üzerinde etkili kolları vardır) farklı dönemlerde farklı emperyalistlerin çıkarlarının öne geçtiği, bununla bağlantılı olarak farklı emperyalistlerin işbirlikçilerinin çelişkilerinin de şiddetli olduğu ülkelerde, hiçbir emperyalist, devletin tüm kurumlarının tek elde toplanmasını istemez. Bir emperyalist, hükümet partisini ele geçirdiyse bir diğeri orduya hükmetmeye

çalışır; biri Yargıtay'da etkiliyse, diğeri Danıştay'ı bağlar vb. Hatta emperyalistlerin (ve işbirlikçilerinin) etki düzeyinin bu kadar farklı olması, hükümetin bile genel olarak parçalı olmasını zorunlu kılar.

Türkiye tarihinde, çok partili döneme geçilmesinden itibaren, ülke yönetiminin genel olarak koalisyonlarla, üstelik de "zıt partilerin" koalisyonuyla (mesela '70'lerde Ecevit-Erbakan koalisyonu, '90'larda Ecevit-Bahçeli-Yılmaz koalisyonu vb) sürmesinin nedeni de budur. Tek parti hükümetinin olduğu dönemlerde ise, partinin kendisi bir koalisyondur ve farklı emperyalistlerin işbirlikçilerinin temsilcisidir. AKP dönemini de böyle okumak gerekir.

Zaman zaman başkanlık tartışmalarının yapılması ise, bir emperyalistin (genellikle ABD'nin) kendisini daha güçlü hissetmeye başlamasıyla birlikte gündeme gelmektedir. Ve her seferinde, başkanlığa "bir adım kala", farklı bir emperyalistin ağırlığını koymasıyla, bu tartışma gündemden düşmektedir. '90'lı yıllar ve 2000'ler bunun örnekleriyle doludur.

Bu defa farklı olan, başkanlık tartışmasını açan ABD'nin "başkan adayı" olan kişiye güvensizleşmesi, kontrolden çıktığını, kitleler nezdinde yıprandığını, kitle desteğini kaybettiğini düşünmesinden ibarettir. Erdoğan, ABD ile olan "Suriye'deki savaş ortaklığı"na dayanarak başkanlık konusuna yüklenmiş, yine ABD'nin desteğini çekmesinden dolayı, seçimlerin yenileni olarak başkanlık umudunu da kaybetmiştir. Ve bu durum, seçim sonuçlarıyla bağlantılı değildir.

eşitsiz koşullarda gerçekleşti. Ve HDP başta olmak üzere hiçbir parti, bu tabloya karşı tek bir eylem gerçekleştirmedi. Sadece Erdoğan'ı YSK'ye şikayet etmekle yetindiler. "Bu koşullarda seçimlere girmeyeceğiz" demediler, diyemediler.

Seçimlerde son yıllarda giderek artan biçimde hilelerin, sandık yolsuzluklarının yapıldığı, tartışma götürmez bir gerçek. Her seçim sonrasında, nasıl hilelerin yapıldığına dair sayısız liste yayınlanıyor. Bu seçimlerde de böyle olacağı biliniyordu; öyle de oldu. Yine çok sayıda usulsüzlük ve hile haberi internete dolmuş durumda.

Seçim çalışmaları boyunca, bu seçim hilelerini azaltmaya yönelik belli adımlar atılsa bile, sorunu gerçekten ve başlangıç noktasından çözmeye dönük bir girişim olmadı. Asıl olarak sandıklara atılan oyların sayılmasına sahip çıkmaya odaklanıldı. Oysa, en başta seçmen listelerinin düzeltilmesi, sahte adreslere kaydedilen sahte seçmenlerin tespit edilmesi gerekiyordu. Keza mükerrer oyun engellenmesi de son derece önemliydi; mesela bir polis, dördüncü kez oy kullanırken yakalandı.

Yani seçim hilelerini durdurmaya dönük etkili bir eylem planı oluşturulmadı. Tersine seçim hileleri konuşuldukça kitlelerin sandığa güvensizleştiği ve oy kullanmakta uzaklaştığı görülmektedir, seçmen listelerinden başlayan ve daha köklü oy farklarına yol açan hileler yokmuş gibi davranıldı.

Sonuç olarak bu seçimlerde, **asıl amaç kitlelerin sandığa (ve dolayısıyla sisteme) yeniden güven duymasını sağlamaktır; bu başarılı.** Bugün, Haziran direnişinde sokaklara dökülen ve günlerce "hükümet istifa" sloganıyla çatışan kitle, HDP'nin aldığı oyla Erdoğan'ı güçsüzleştirmiş olmasına seviniyor. CHP'liler bile, kendi partisinin başarısız olmasını bir kenara bırakmış, seçim sonuçlarıyla Erdoğan'ın "işinin bitmiş" olmasını kutluyor. Seçim sonuçları "nefes aldık" diye özetleniyor.

Gerçekte yasalar, kitlelerin eylemli gücüyle bağlantılı biçimde değişir. Kitle eylemi ne kadar güçlü ve etkiliyse, sonuç alma ihtimali o kadar güçlüdür. Örgütsüzse, iç zayıflıkları varsa, büyük yenilgiler yaşanır. Erdoğan, Haziran Ayaklanması sırasında kitlelerin gözünde teşhir olmuş, kitle desteğini kaybetmiş bir başbakan olarak burjuvazinin de gözünden düşmeye başlamıştı. Ancak Haziran Ayaklanmasının devrimci örgütlülüğünden önderlikten yoksun oluşu, Erdoğan'a nihai darbeyi indirilmesini engelledi. Şimdi burjuvazi, seçim sandığına bu görevi yükleyerek, hem Erdoğan'la olan sürecini tamamlıyor, hem de kitlelerin sisteme olan güvensizliğini tamir ediyor. Bir taşla iki kuş vuruyor. Ve sandığı güçlendiren en önemli parti, HDP oluyor.

"Bizler" parlamentarizme, tasfiyeciliğe...

HDP projesi, genel olarak demokrat, aydın, solcu kesimleri, özel olarak da devrimci yapıları

parlamento sınırları içine çekmeyi hedefleyen bir niteliğe sahipti. Bu seçimlerde bu, önemli ölçüde başarılmış oldu. **Birçok devrimci yapı, bugüne kadar seçimlere ilişkin politikalarından tümüyle vazgeçerek, ilkelerini, temel doğrularını bir kenara bırakarak, seçim çalışması yürüttüler.**

Daha önceki yazılarımızda da belirttik. Mesele devrimcilerin parlamentoya girmesi, parlamenter mücadeleye katılması değildir. Mesele, bunun hangi bakış açısıyla yapıldığıdır. Yoksa parlamenter mücadele, pekala devrimci tarzda yürütülebilir; düzen-içi reformlar mücadelesi, devrimin kaldırıcı haline getirilebilir; bu ML ilkelere uygun bir tutumdur. Yanlış olan, parlamento çalışmasıyla düzenin değiştirilebileceği, sistemin sorunlarının parlamentoda çözülebileceği yanılsamasının yaratılmasıdır.

HDP'nin (ve içinde yer alan devrimci kurumların) seçim çalışmasına damgasını vuran ise tam da budur. HDP'nin meclise girmesi; Erdoğan'ın geriletilmesi, "otoriterliğin bitmesi" ile, "nefret söyleminin durdurulması" vb. şeklinde açıklanmaktadır. **HDP barajı aştığında, sanki faşizm bir anda bitecek, ülke demokratikleşecektir!**

HDP'nin devrimci bileşenleri, bir taraftan "tabi ki sorun, sistem sorunu" diye yarım ağız geçirirken, diğer taraftan bu propagandayı yükseltmekte sakınca görmemektedir.

Oysa, gerçekten de, kişilerden bağımsız biçimde bir sistem sorunu vardır. Erdoğan, Hitler, ya da Obama... Ülkeyi yönettiği iddia edilen tek tek "lider"lerin tümü, burjuvazinin hizmetinde olan kuklalarlardır. İktidarı elinde tutan burjuvazi, devletin üç ayağını (hukuk sistemi, kolluk güçleri ve bürokrasi-parlamento) kendi çıkarlarını gerçekleştirmesi için kullanır.

Ülkeyi burjuvazi yönetir, ama sanki parlamento yönetiyormuş gibi bir mizansen oluşturur. Kitlelerin öfkesi patronlara değil de, vitrindeki başbakanlara, cumhurbaşkanlarına, bakanlara yönelsin diye, bunu yapmak zorundadır. Savaşa girmekten katliam yapmaya, sömürü yasaları çıkarmaktan krizi emekçilere yüklemeye kadar her tür adımı, parlamentodaki uşaklarına attırır; bir biçimde gözden düştüklerinde, kitlelerin gözünde teşhir olduklarında, kısacası miadlarını doldurduklarında ise çöpe atar. Hiçbir burjuva partinin seçim politikası da, parlamento sınırları içinde yürütülen hiçbir mücadele de bu gerçeği değiştirmez. Tarih bunun örnekleriyle doludur.

Mesela Hitler'in seçimleri kazanmasını, ülkedeki

sosyal-demokratların ve komünistlerin seçimlerde taktik hatalarına bağlamak, Hitler'in arkasında Alman ve ABD burjuvazisi olduğunu görmemektir. Hitler'in "sosyalizm"e karşı "faşizm panzehiri" olarak üretildiğini, herhangi bir düzen parlamentosunun bu politikayı durduramayacağını anlamamaktır. ABD başkanlarının bazılarının "aktör", bazılarının "geri zekalı" olmasını şaşırtıcı bulanlar olabilir; bu tam da burjuva devletin niteliğiyle ilgilidir.

Yasalar sokakta yapılır. Sokaktaki kitle eyleminin gücüyle orantılı olarak, parlamentodaki partiler iyileştirme yapacak, ya da saldırının-sömürünün dozunu artıracaktır. Bu nedenle Erdoğan'ı güçsüzleştirmek, ne "demokrasi"yi getirecektir, ne de burjuvazinin temel sömürü politikalarında bir değişiklik yaratacaktır. Ama böylesine düzen-içi bir söylem tutturmak, meclise giren devrimci-demokratları, parlamentarizmin kölesi haline getirecektir.

Diğer taraftan, seçimler biter bitmez, partilerin seçim öncesinde birbirlerine dönük saldırıları, eleştirileri, karşı tarafı yerin dibine sokan bütün tutumları için, "onlar seçim öncesinde kaldı" denmekte, "siyaset böyle birşey" diye açıklama yapılmaktadır. Yani seçim öncesinde kitlelere her tür yalan söylenebilir, birbirlerine ağıza alınmayacak laflar edilebilir, ama seçim sonrasında her tür ittifaka, işbirliğine, uzlaşmaya açık olmak gerekir.

Bunun adı "siyaset" değil, "burjuva siyaseti"dir. Çünkü burjuva siyaset, asıl olarak burjuvaziye karşı sorumludur, onun isteklerini yerine getirmekle yükümlüdür. Devrimci siyasette ise, en önemli unsur dürüstlük ve açıklıktır. Kitlelere söylenen tüm vaatler gerçekçidir, abartı yoktur, esneme payı varsa onlar da açıkça belirtilir. Hiçbir şey perde arkasında halledilmez. Devrimci siyaset, kitlelere karşı sorumludur; kitlelerin isteklerini ve yaşam koşullarını iyileştirecek adımları yerine getirmekle yükümlüdür. Bu nedenle, "siyaset" adına yapılan burjuva siyasetin meşrulaştırılmasına ve yaygınlaştırılmasına izin verilmemelidir.

Gün boş umutlara kapılma günü değildir

HDP için "seçilme" ve "barajı aşma" özgürlüğünü sonuna kadar savunulurken, başka siyasal yapıların "oy vermeme" özgürlüğü karşısında son derece çarpık tutumlar ortaya çıkabiliyor.

HDP'ye oy verme çağrısı yapmayan, sorunun sistemde olduğunu ısrarla vurgulayan devrimci yapılara dönük siyasal saldırganlığın ve pervasız öfkenin boyutu şaşırtıcıdır. Geniş bir kesim HDP'yi desteklerken, bu seçim politikasına karşı çıkan kesim küçük bir azınlık vardır ve esen rüzgarın gücü karşısında bu tabloyu değiştirme gücüne de sahip değildir. Ancak önemli olan, siyasal güçtür; ve HDP'nin seçim çizgisini eleştirenlerin söyledikleri, sınıf mücadelesinin temel ilkelerine dairdir.

Seçim politikası söz konusu olduğunda, bizi güçlü kılan da budur. **Parlamentarist-**

reformist kulvara girenler, -özellikle de devrimci yapılar- ne kendi içlerinde, ne kendi tabanlarında, izledikleri politikayla barışıktır. Onlar, yanlış bir zeminde olduklarını bilmektedirler. Bugüne kadar demokrasi mücadelesi için genel olarak “sistem sorunu” diyenler, “sistemi aklamak” için harekete geçmenin çelişkisini yaşamaktadır. Ve bu çelişkiyi açıklayabilmekte zorlanmaktadır. Bu yüzden, HDP’den yana esen rüzgara direnen, devrimci doğruları söylemeye devam eden devrimcilere karşı tahammülsüzdürler.

Ancak onların tahammülsüzlüğü ve bastırma çabası, sonucu değiştirmiyor. HDP’nin seçim çalışmasının odağında, sistemi parlamentodan değiştirmek duruyordu ve tüm seçim çalışması bu temelde yürütüldü.

Bundan sonra ise, bu yöndeki ilkesel kayış daha somut olarak kendisini gösterecektir. Parlamentoya gelen yasalarla ilgili alacakları tutum, burjuvazinin beklentileri konusunda atılacak adımlar vb. her konuda reformizm ile devrim arasındaki açığı büyütecektir.

Bugüne kadar parlamentodaki her büyük değişiklik, büyük alkışlarla karşılandı. Mesela 1991 yılında DYP seçimleri “demokrasi” üzerine kurulu seçim propagandası ile kazanmış ve o dönemde çok geniş bir kesimin desteğini almayı başarmıştı. Ve SHP ile birlikte bir hükümet kurdular. Sonra ’92 konsepti adı verilen süreç başladı, başta Kürt halkı olmak üzere sol-demokrat-devrimci kesimler üzerinde müthiş bir saldırı gerçekleşti. 12 Eylül sonrası yapılan ilk seçimlerde de cunta şefleri, başında emekli bir general olan MDP’yi desteklerken, liberal görünen Özal’ın ANAP’ı bir umut olarak görülmüş ve “nefes aldırıcı” bir figür olarak Özal seçilmişti. Ve Özal hızla gerici yüzünü ortaya serdi. AKP’nin 2002 yılında ilk hükümet olduğu dönemde de, başta Kürt hareketi ve liberal aydınlar olmak üzere, çok geniş bir kesim “statükocular gitti, değişimciler geldi”, “AB’ye gireceğiz, demokrasi gelecek”, “askeri vesayet kalkacak” diye açık ya da gizli AKP’ye destek verdi. O yıllarda liberaller ve Kürt hareketi tarafından alkışlanan AKP, özsel olarak değişmedi, sadece yüzünü daha açık ortaya serdi. Tıpkı kendisinden öncekiler gibi.

Burada yine ML doğrular çıkıyor karşımıza: **Burjuvazi, kitle desteğini kaybeden hükümeti mutlaka değiştiriyor ve yenisinin, kitlelerin özlemlerini yerine getireceğini propaganda ediyor.** Böylece kitlelerde bir umut, beklenti yaratıyor, uyuşturuyor, gevşetiyor ve yeni saldırı dalgasının zeminini oluşturuyor. Bugün yine aynı tabloyla karşı karşıyayız.

Üstelik, şiddetli bir ekonomik krizin giderek etkisini artırmakta olduğu, bütün kesimler tarafından dile getirilmektedir. Ekonomik kriz dönemleri, burjuvazinin saldırganlığının arttığı, faturayı kitlelere çıkarmak için uğraştığı dönemlerdir. **Böyle bir dönemde kitleleri parlamento ya yeniden bağlamak, sisteme güven tazelemek, kitle hareketine verilebilecek en büyük zarardır.** Kitleler “nefes aldık”, “diktatörü durdurduk” diye sevinirken, ekonomik krizin bütün yükü üzerlerine yığılacaktır.

Onun içindir ki, **bir kez daha “gün boş umutlara kapılma günü değil, mücadeleyi yükseltme günüdür” diyoruz. Parlamenter ayak oyunları, burjuva siyasetin dolambaçlı yollarıyla oyalanma günü değil, sokak eylemlerini, işçi direnişlerini, kitle gösterilerini arttırma günüdür.**

Halkın lanetiyle gitti

12 Eylül cuntasını gerçekleştiren “beşli çete”nin şefi Kenan Evren 92 yaşında öldü. Yaşamı boyunca halkın laneti sürekli üzerine yağmıştı, ölümü de lanetlerle karşılandı. Tam da “anneler günü”ne ölünce, 12 Eylül’de çocukları işkence gören, katledilen anneler, bunun en güzel “anneler günü hediyesi” olduğunu söylediler.

Devlet de üzerine düşeni yaptı. Kendisine yıllarca hizmet vermiş olan Evren’i “devlet töreni” ile kaldırıp, devlet mezarlığına defnetti. Halkın tepkisinden çekinen siyasi liderler cenazeye gitmeye çekindilerse de, Evren’e saygıda kusur etmediler. Sözde 12 Eylül’ü yargılayan AKP hükümeti, Evren’i mahkemeye bile çıkartmadı. Yaşlılık gerekçesiyle ifadesini yatağında aldılar. Mahkemeyi yıllarca uzattılar, öyle ki verilen cezayı Yargıtay onaylamayıp bekletti. Böylece Evren’i ölümüne dek koruyup kolladılar. Ve sonunda “devlet töreni” ile uğurladılar. Devlete de bu yakıştırdı!

Çünkü bu devlet, faşist karakterini hala koruyor. 12 Eylül anayasası ile yönetiliyor. 12 Eylül’ün kurumlarıyla halk üzerinde baskı ve sömürüyü gerçekleştiriyor. 12 Eylül’le birlikte artan dinci gericiyi daha da koyulaştırarak, halkı ortaçağ karanlığına sürüklüyor. Bizzat AKP’nin kendisi, varlığını 12 Eylül’e borçlu. Fethullah Gülen, Evren döneminde artan İmam Hatipler’i hatırlatarak “cennetlik adam” demişti. Kısacası Evren’e ne kadar teşekkür etseler azdı.

Bunlardan Evren’i ve 12 Eylül’ü yargılaması beklenebilir mi? AKP, kendini “askeri vesayete karşı” gösterebilmek ve 28 Şubat’ın intikamını almak için 12 Eylül’e de karşıymış gibi göründü. Arkasına liberalleri, reformistleri de alarak böyle bir yanılsama yarattı. O zaman da “12 Eylül’ü halk yargılar” demiştik. Aradan geçen zaman AKP’nin yalan ve demagojilerini bir bir açığa çıkardı. O gün AKP’den 12 Eylül’ü yargılamasını bekleyenler, Evren’in ölümünün ardından “devlet töreni” yapılmayacağı beklentisine girdiler. Oysa faşizm halk hareketi ile devrilmediği sürece, faşist liderler ne gerçek anlamda yargılanabilir, ne de devlet katındaki itibarlarına bir helal gelir.

12 Eylül’e karşı halk hareketinin onları yargılayacak boyuta ulaşmaması, bu sonucu doğurmuştur. Örneğin Türkiye’den önce Şili’de benzer biçimde gerçekleşen darbe ile iktidara gelen Pinochet, Şili halkının yıllarca verdiği mücadele sonucunda “ev hapsi”ne çarptırılmış, öldüğünde ise kitleler sokağa çıkıp kutlama yapmıştı. Onların da tek üzüntüsü bu faşist liderin “eceliyle” ölmesiydi. Ve Pinochet’in yakınları, mezarının tahrip edileceği korkusuyla cesedini yakıp küllerini dağıtacaklarını söylediler. Yani Pinochet’in bir “mezar taşı” bile olmadı.

Evren de Pinochet gibi çok yaşadı. Ve özellikle son yıllarını yargılama ile, lanetleme ile geçirdiler. Evlatlarını, yakınlarını yitirenlerin bedduaları üzerlerine yağdı. Yıllar yılı ölüm korkusuyla korunaklı yerlerde yaşadılar. Ölümü hep enselerinde hissettiler. Halkın adaleti sağlanamadıysa da, “ceзалarı” uzun yıllar bu şekilde yaşamak oldu. Evren, son yıllarında verdiği bir röportajında “bizi o yıllarda övenler, şimdi yerme yarışına girdiler” diyerek yakınıyordu.

Evren de diğer faşist liderler gibi hep lanetle anılacak. Hitler, Mussolini, Franko, Pinochet Evren... Hepsi, “halk düşmanı” olarak tarihin sayfalarına geçti.

Elbette aslanan bu liderlerin temsil ettiği düzenlerin tarihin çöplüğüne atılmasıdır. Fakat bu kişilerin rolünü de asla unutmamak kaydıyla...

Seçim öncesi başlayan provakasyonlar, kontra cinayetler, seçim sonrasında da devam ediyor. Dergimiz yayına girdiği sırada Diyarbakır'da "İhya Der" Başkanı'nın (aynı zaman Hüda-Par üyesi) öldürülmesi üzerine, yeniden bir terör dalgası estirildi. Kürt kurumları kurşunlandı, 3 kişi öldürüldü, aralarında gazetecilerin de olduğu onlarca kişi yaralandı.

Ve bu saldırılar, '90'lı yıllarda olduğu gibi satırlarla, demir sopalarla gerçekleşti. Gerici çeteler, polislerin gözü önünde üzerlerindeki silahlarla "Kahrolsun PKK" sloganlarıyla gösteriler yaptılar.

* * *

Seçimden iki gün sonra gerçekleşen bu saldırı, kendi gücüne giderek daha fazla güvenen Kürt halkını sindirme-korkutma amacını taşıyor. Kobane ve ardından seçim zaferiyle moral kazanan, psikolojik üstünlüğü ele geçiren Kürt hareketine, varlıklarını hatırlatıp, halen iktidarda olduklarını gösteriyorlar. Halkın moralini bozmaya, sevincini kursağında bırakmaya çalışıyorlar.

Egemen sınıfların Kürt halkının sevincine ne denli düşman olduğunu biliyoruz. Benzer bir durumu, 2008'de "Kürt açılımı" kapsamında Habur'dan giriş yapan gerillaların geçişini, halkın yollara dökülerek sevinçle karşılaması sırasında yaşamıştık. Ardından estirilen şoven dalga bile, bazı liberal aydınlar tarafından Kürt halkının bu karşılama merasimine bağlanmıştır.

Kürt halkının sevinmesi, özgüveninin artması belli ki, gerici-şovenleri, fazlasıyla rahatsız ediyor. Bugüne dek horlanan-aşağılanan bir halkın, kendini daha güvenli ifade etmesi, onların huzurunu kaçırıyor. Bu seçimlerde AKP'nin özellikle de Kürt bölgesinde yaşadığı büyük oy kaybı, başta İslamcı çeteler olmak üzere, AKP'ye bağlı polis teşkilatını da telaşlandırmışa benziyor. Bu telaş ve korku ile saldırganlıkları daha da artıyor.

Ama Kürt halkının yıllardır büyük bedeller ödeyerek, mücadele içinde kazandığı özgüveni ve artan moral gücünü, bu tür saldırılarla bitirmeleri mümkün değildir.

* * *

Ne var ki, bir kez de Kürt halkının sevincini kana buladılar. Zaten seçimlerden iki gün önce 5 Haziran'da Diyarbakır'da yapılan HDP mitingine bomba koymuşlar, ardından tomaları halkın üzerine sürmüşlerdi. Bu saldırıda 4 kişi öldü, kolunu-bacağını kaybedenler oldu. Kısa bir süre önce de Erzurum'da, Bingöl'de saldırmışlardı. HDP arabasını süren bir kişi, işkenceyle öldürüldü, arabasıyla birlikte yakılmak istendi. Keza Adana ve Mersin'de patlayan bombalar dahil olmak üzere, seçim boyunca HDP bürolarına yüzlerce saldırı gerçekleşti. Bütün bu saldırılar karşısında Demirtaş başta olmak üzere HDP'li yetkililer, halkı sürekli "sağduyu"ya çağırdı ve halkın hesabı, "sandıkta sormasını" istediler.

7 Haziran akşamı sandıklar açıldığında, HDP beklenenin üzerinde bir oy alarak, seçimlerde en başarılı parti çıktı. Kürt halkının, seçim süreci boyunca uğradığı onca saldırıya rağmen, yaralarını sarıp bu zafere sevinmesi bile çok görüldü. Öyle ki, HDP yetkililer bile, halkın zafer kutlaması yapmamasını istediler. Buna rağmen kitleler sokağa aktı. Başta Kürt illeri olmak üzere birçok ilde sevinç gösterileri yapıldı. Ama iki gün sonra, geçmişin Hizbullah saldırılarını hatırlatan bir biçimde yeni bir saldırıyla karşılaştılar.

Diyarbakır'da IŞİD etiketli devlet terörü

Diyarbakır Barosu Başkanı'nın verdiği bilgiye göre, İhya-Der Başkanı, ölümünden bir hafta önce Diyarbakır Emniyeti'ne çağrılıyor ve hakkında ölüm ihbarı olduğu söyleniyor. Buna karşın ne bir koruma veriliyor, ne de herhangi bir önlem alınıyor. Bu durum, halka saldırıya geçmenin zeminini yaratmak için, İhya-Der Başkanı'nın bir kontra cinayete kurban gittiği ihtimalini güçlendiriyor. Olayın ardından Kürt hareketi de, "AKP kontrası" şeklinde bir açıklama yaptı.

AKP'nin "havuz medyası"nın da bu cinayeti "Yasin Börü'nün hocasını da öldürdüler" manşetiyle vermesi, düşündürücüdür. Kobane'ye IŞİD saldırısını protesto için gerçekleşen 6-7 Ekim tarihindeki olaylarda öldürülen Yasin Börü, başta Erdoğan olmak üzere AKP'lilerin ismini en çok andıkları kişiydi. Toplamda 50 kişinin can verdiği olaylarda, sanki sadece Yasin ölmüş gibi, döneme onu hatırlattılar. İslamcı kesimden olduğu belli olan Yasin'i "kurban eti dağıtırken öldürüldü" diyerek kahramanlaştırdılar ve Kürt halkına dönük gerici saldırıların zemini haline getirdiler. Son olayda bir kez daha Yasin'in isminin anılması boşuna olmasa gerek.

* * *

Yüzde 10 barajıyla, kırk çeşit hileyle, hükümete çalışan valileri, polisi, YSK'sıyla, bütün bunların üzerine binen provakasyonları, bombalı saldırıları, kontra cinayetleri ile son derece anti-demokratik olan bir seçimi daha geride bıraktık. Seçimlerin ne kadar adaletsiz bir şekilde yapıldığı ve kitleleri kandırmayı amaçladığı bir kez daha ortaya çıktı.

HDP'nin seçim boyunca uğradığı yüzlerce saldırıyla ilgili aylarca soruşturma bile açılmadı. Adeta yeni saldırılara davetiye çıkarıldı. Üstelik bilinçli bir şekilde çarpıtılarak, "sol-içi çatışma"ymış gibi gösterilmek istendi. Bizzat Davutoğlu, Adana ve Mersin'deki bombaların failinin DHKP-C'li olduğunu söyledi. Bunun yalan olduğu kısa sürede açığa çıktı, fakat Başbakan'ın ağzından geniş kitlelere zerkedilmiş oldu. Zaten bombacı diye yakalanan failin de, defalarca Suriye'ye girip-çıkıldığı anlaşıldı. Dolayısıyla IŞİD bağlantılı olduğu ortaya çıktı.

Benzer şekilde Diyarbakır mitingine bomba koyanın da IŞİD militanı olduğu resmi olarak kabul edildi. Yalanları tutmayınca IŞİD'i itiraf etmek zorunda kaldılar. Fakat bu saldırıları IŞİD'in yapmış olması, hükümetin rolünü ortadan kaldırmıyor. Çünkü

IŞİD militanlarını ülkede barındıran, besleyip büyüten AKP hükümetidir. Saldırıların tetikçiliğini IŞİD yapmış dahi olsa, ona yardım-yataklık yapan, hatta azmettiren AKP'dir; sırtını yasladığı devletin güçleridir.

* * *

Suriye'de Esad rejimini devirmek için organize edilen bu ortaçağ kalıntısı gerici çeteler, sadece Suriye halkına değil, tüm halkların başına bela olacak şekilde yetiştirildi ve kullanılıyor. Önümüzdeki günlerde bu çetelerin saldırılarını arttırma ihtimali yüksektir. Onu halkların başına musallat eden emperyalistler, şimdi sınırlama çabası içindeler. AKP'nin de gerilemesiyle birlikte, Türkiye'de eskisi gibi rahat hareket edemeyecekler. Bu durum, onların saldırganlıklarını arttıracaktır. Keza eski ayrıcalıklarını yitiren kesimler tarafından kullanılma ihtimali yüksektir.

Bütün bu gelişmeler, geçmişte sivil faşistlerin saldırısına benzer şekilde IŞİD çetelerinin halkın üzerine salınabileceğini gösteriyor. Arkasında kimlerin bulunduğunu gözardı etmeden ve asıl onları hedefe çakarak, bu çeteleri teşhir etmek, bulundukları yerlerden söküp atmak gerekiyor. Anti-faşist mücadelede deneyim sahibi olan Türkiye devrimci hareketi, geçmişteki hatalarından da dersler çıkararak uyanık ve hazırlıklı olmalı ve kitleleri bu yönde seferber etmelidir. IŞİD çetelerini halka daha fazla zarar vermeden bertaraf etmenin yegane yolu budur.

İşten atılan Divan işçileri: Adalet istiyoruz!

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'na üye oldukları için işten atılan Koç Holding'e ait Divan Turizm AŞ işçilerinin, işe iade davası, 28 Mayıs günü, Kartal'da bulunan Anadolu Adliyesi'nde görüldü.

Duruşma öncesi işçiler, adliye önünde basın açıklaması yaptılar. Açıklamada sendikalaşma hakkını savunan ve Koç Holding'in tutumunu teşhir eden işçiler, mahkemenin kısa sürede sonuçlanmasını istediklerini belirttiler.

Divan işçilerinin direnişi 100. gününü geride bıraktı. Bu süre boyunca işçiler, çeşitli semtlerdeki Divan Pastaneleri'nin ve Taksim'deki Divan Otel'i'nin önünde eylemler gerçekleştirerek seslerini duyurdular. Ardından Mayıs ayı içinde, Ümraniye'de bir etkinlik düzenlediler. 31 Mayıs'ta Gezi direnişinin yıldönümünde Abbasağa Parkı'na gelerek, direnişlerini anlattılar, destek istediler. 14 Haziran'da bir kez daha Divan Otel'i önünde olacaklarının duyurusunu yaptılar.

Direnişlerini Çekmeköy'deki Divan fabrikasının önünde kurdukları çadırda sürdüren işçiler, işe geri dönmeyen direnişi bitirmeyeceklerini ifade ediyorlar.

Haziran sürüyor!

Haziran direnişi, ikinci yılın-
da başta İstanbul olmak üzere
birçok şehirde kutlandı. Bir
kez daha Haziran şehitleri
anıldı. İstanbul'da direnişin
başladığı gün olan 31 Mayıs

günü, "Taksim Dayanışma"nın bileşenleri, İstiklal Caddesi'nden Taksim'e doğru sloganlarla yürüyüşe geçti. Şehit ailelerinin de içinde yer aldığı kortej, alana girmeden polisin barikatıyla karşılaştı. Yaklaşık bir saat oturma eylemi yaptı. Ardından Abbasağa ve Göztepe Parkı'nda stantlar açıldı, forumlar düzenlendi, müzik gruplarının dinletileri gerçekleşti.

Polis, 31 Mayıs sabahı Gezi Parkı'nı boydan boya bariyerlerle çevirdi. Taksim Meydanı yine tomalarla, çevik kuvvetle doldu. Öyle ki, Berkin'in annesinin Gezi Parkı'nda Berkin için ekilen ağaca su dökme isteği bile kabul edilmedi. Bütün bu uygulamalar, aradan iki yıl geçmesine rağmen, devletin "Haziran korkusu"nun geçmediğini gösteriyordu. Çünkü Haziran gerçekten de bitmemişti. İki yıl boyunca kitleler hak arama mücadelesinin daha radikal eylemlerle ortaya koydular. Bunun son halkası, metal işçilerinin faşist-işbirlikçi sendikaları aşarak yaptığı fiili grev oldu. Direnişin eksik olan sınıf ayağı, önce Soma'daki işçi katliamına karşı yükselen eylemlerle, ardından "metal fırtınası" ile tamamlanıyor-du.

Geçen yıl yayınevimiz tarafından basılan "daha fazla Haziran" adlı kitapta, Haziran direnişinin temel özellikleri sıralanmış ve bu direnişin süreceği öngörüsünde bulunulmuştu. Haziran'ın neden bitmediğinin yanıtlarını ortaya koyan "Giriş" bölümünü kısaltarak yayınlıyoruz.

* * *

Türkiye tarihinin bu en büyük, en kitlesel direnişinden bu yana yaşanan gelişmelere dönüp baktığımızda, direnişin neler kazandığını, neleri değiştirip dönüştürdüğünü ve dolayısıyla onun niteliğini, büyüklüğünü daha iyi görebiliriz.

En başta, kitlelerin haksızlıklara karşı tepkilerini eylemli bir şekilde ifade etme, sokakları-alanları doldurma refleksi olarak gösterdi kendini. Bu bazen bir işçi katliamına karşı ülke çapında gösterilen büyük bir direniş şeklini aldı, bazen de bir parkın gaspedilmesine karşı tüm bölge halkının büyük bir dirençle karşı koyması biçiminde...

Egemenler cephesinde ise; Haziran direnişi onların kabusu olmaya devam etti. Adeta bir "Gezi heyulası" dolaştı, başta AKP olmak üzere, tüm egemenlerin üzerinde. Her olayda artık eskisi gibi rahat hareket edemeyeceklerini gördüler. Ne baskı, şiddet ve tehditleri; ne de yalan ve demagojileri, geçmişteki gibi etkili olabiliyor artık.

Bu durum, Haziran direnişinin gerçekte bitmediğini, yayılarak devam ettiğini gösteriyordu. Direnişin sonunda yükselen sloganda olduğu gibi, "bu daha başlangıç"tı ve "mücadele devam" ediyordu. Kuşkusuz bunun en önemli nedeni, direnişin taleplerinin tam olarak karşılanmaması ve kitlelerin öfkesinin yatışmak bir yana, artan polis vahşetiyle birlikte daha da büyümesidir. Bunun üzerine binen her gelişme, direniş ateşinin yeniden harlanmasına neden oldu.

Direnış şehitlerinin sayısının bir yıl boyunca artması, buna karşın katillerin yakalanıp doğru-düzgün yargılanmamaları, direnişi hep güncel kıldı ve öfkeyi büyüttü. Mahkemeler, ayrı bir direniş alanı haline geldi. Her toplumsal gelişmede kitleler sokaklara döküldü. Kitleler "eskisi gibi yönetilmek istemediklerini" bir kez daha ortaya koydu. Egemenler de artık "eskisi gibi yönetemeyeceklerini" görüyorlardı.

Ne var ki, geçen sürede ne egemenler yeni yöntemler bulabildiler; ne de işçi ve emekçiler doğru bir önderlik etrafında kenetlenebildiler. Bu yenişememe ve kilitlenme hali, halen sürüyor.

İlk köle isyanı Spartaküs'ten, ilk proleter devlet Paris Komünü'ne kadar tüm ayaklanmalar karşısında egemenlerin yaptığı tek şey, daha fazla şiddete başvurmak olmuştur. Lenin'in "Moskova ayaklanmasının dersleri"nde söylediği gibi; "gericilik, barikatlara, kalabalığa ve binalara kurşun yağdırmaktan öteye gidemez. Ama devrim, Moskova çarpışma birimlerinden çok daha ileriye gidebilir."

Haziran direnişi sonrası devletin ilk işi, polisi her yönden yeniden tahkim etmek oldu. Başbakan'ın "destan yazdılar" sözleriyle övgüsüne mazhar olan polis teşkilatı, hem ikramiyelerle ödüllendirildi, hem de sayısal gücü ve teçhizatı arttırıldı... Sopalı-coplu sivil polisler, ya da palalı, döner bıçaklı gerici-faşist gruplar, kitleye saldırdılar... Sonuçta kendinden önceki egemen sınıflar gibi, yaptıkları ve yapacakları; daha fazla polis, gaz bombası, daha çok gözaltı, yaralama ve ölümdür. Oysa kitlelerin Haziran'dan daha fazlasını yapabileceğini henüz görmediler. Ama hergün onun korkusuyla yaşıyorlar. Korksun ve beklesinler!

(...) Egemenler işçi sınıfına saldırıda da hız kesmediler. Fakat bu kez eylemler çok daha etkili ve militan bir tarzda oldu. Grev ve direnişleri, işgaller izledi... Haziran direnişinde işçi sınıfı, sınıf olarak direnişte yerini alamamış, öncü rolünü oynayamamıştı. Bunda en önemli faktör, sınıfın çoğunluğunun sendikal anlamda bile örgütsüz oluşuydu. Varolan sendikaların ise büyük oranda işbirlikçi olmaları... Haziran'dan sonra işçiler, sendikaları aşan bir direniş sergiledi, sendika ağalarını teşhir etti. Bütün bunlar, önümüzdeki dönemde işçi sınıfının, sendikaları daha fazla zorlayacağını ve aşacağını göstermektedir. Ve Haziran direnişinde yaşanan en önemli eksikliği giderecek olan, yeni bir döneme girildiğinin işaretleridir.

Sınıfın katılımı ve öncülüğü, bir ayaklanmanın başarıyla sonuçlanmasında olmazsa olmaz unsurlardan biridir. Hatırlanacaktır, Mısır'da 40 yıllık diktatör Mübarek'e karşı başlayan halk isyanı, ancak işçi sınıfının katılımıyla, hayatın durması sonucunda zafere ulaşmıştı. Dünya

tarihinde buna benzer daha pek çok örnek vardır.

Özcesi, Haziran'dan bu yana egemenlerin baskı ve şiddeti, sömürü ve zorbalığı daha da arttı. Fakat bu şiddet ve saldırganlık, büyük bir öfke patlamasını da beraberinde getirdi. Başta işçi sınıfı olmak üzere, halkın çeşitli tabakaları, daha fazla ve daha kitlesel olarak sokaklara çıktı, taleplerini haykırdı. Bu, Haziran direnişinin mirasıydı. Çünkü Haziran'da kitleler, korku duvarlarını yıktı ve kendine güvenini kazandı. Yılgınlığa, karamsarlığa, güvensizliğe büyük bir darbe indirdi. Kısacası bir "milat" oldu.

(...) Haziran ayaklanmasından sonra, egemenlerin başat sorunu, sokağa çıkan kitleyi, düzen-içine çekebilmektir... Bunun da en etkili yöntemi seçimlerdi... Haziran günlerinde Erdoğan, "seçimle geldim, seçimle giderim" diyerek, sözde meşruiyetini bu şekilde savunuyordu. Başta CHP olmak üzere muhalefet de, AKP'nin seçim hilesiyle yeniden kazanacağını bildiği halde; bunu, sokak eylemleriyle, kitle gücüyle gitmesine yeğlediler. Çünkü kitle hareketinden daha fazla korkuyorlardı. Sonuçta AKP, miadını doldurunca illa ki gidecekti. Ama kitle hareketi bir sel gibi büyüüp önüne geleni yıkıp geçtiğinde, ne CHP ne de diğerleri kalırdı. Bu korku ile AKP'nin her tür seçim hilesine göz yumdular...

Bu partilerin seçim hilelerinin üzerine gitmemesinin en önemli nedeni, kitlelerde sandığa olan güveni canlı tutmaktır. Fakat halk, seçimlere güvenden değil, çaresizlikten katılmıştır. Haziran direnişi ile, kendi gücünü görmenin verdiği bir güven ve moral üstünlük kazanmış, fakat örgütsüzlüğün acı sonuçlarını her aşamada çekmiştir...

Haziran'ın somut siyasal hedefi, hükümetin istifasıydı. Elbette hükümet değişikliği, yaşanan sorunları çözemeyecekti. Ama kitlelerin bunu yaşayarak öğrenmesi gerekiyordu. Diğer yandan, halk ayaklanmasıyla hükümetin devrilmesi, kitlelerin kendi gücüne güvenini arttıracak, büyük bir moral kaynağı olacaktı. Bu açılardan direnişte yükselen "hükümet istifa" talebini sahiplenmek doğru bir yaklaşımdı...

Haziran direnişinin talepleri, karşılanmamış görülebilir. Bu yanıltıcıdır. Zaten böylesi büyük direnişlerin önemi, somut taleplerin elde edilip edilmemesine bağlı değildir. Kaldı ki, Gezi Parkı'na AVM ve Topçu Kışlası yapma planından vazgeçmek zorunda kalmaları, somut bir kazanımdır. Ama asıl kazanım, kitlelerin bilincinde yarattığı sıçramadır. Haziran'dan bu yana geçen sürede bunun sonuçlarını yaşadık, yaşıyoruz...

Egemenler, Haziran'dan bu yana yeni ayaklanmalar korkusuyla yaşıyor. O yüzden sürekli yasalar çıkarıyor, yeni yasaklarla güvenlik önlemlerini arttırıyor... Fakat binlerce yıllık insanlık tarihi göstermiştir ki, egemenlerin zulmü ne kadar artarsa artsın, yıkılmaktan kurtulamamıştır. Ezilen, sömürülen kesimler birgün mutlaka kendi örgütlülüklerini yaratarak imparatorlukları devirmiş, diktatörleri yıkmış, onlarla birlikte sistemlerini de tarihin çöplüğüne atmışlardır.

(...)Haziran direnişi "bu daha başlangıç" diyerek bitti. Biz de Che'nin Vietnam için söylediği gibi, "bir, iki, üç..." DAHA FAZLA HAZİRAN diyoruz! Kitleler kendi deneyimleriyle öğrenecekler, öncüler çıkardıkları derslerle kendilerini donatacaklar ve her halk hareketi, bir öncekini aşarak ilerleyecek, o "büyük gün"e böyle ulaşılacak! O gün, Haziran şehitleri dahil tüm devrim şehitleri, bir bayrak gibi göndere çekilecekler ve en önde yürüyecekler!

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, oldukça önemli bir çalışma gerçekleştirerek, Kaçak Saray'ın maliyetleri ile ilgili ulaşabildiği rakamları kamuoyu ile paylaşmıştı. Çeşitli tarihlerde yapılan açıklamalarda, tespit edilen masrafların her bir kalemi, kitlelerde öfkeye neden olmuştu.

Sarayda öylesine büyük bir israf, lüks, görgüsüzlük yaşıyordu ki, nüfusun yarısı yoksulluk sınırının altında yaşayan kitlelerin AKP'ye ve Erdoğan'a karşı tepkileri giderek büyüdü. Dahası, sarayın inşaatı sırasında yandaş müteahhitlere olağanüstü bir rant kapısı sağlanmış, Sayıştay'ın duyurduğu belgelere göre birçok iş için üç-dört defa mükerrrer ödeme yapılmıştı. Üstelik saray "kaçak"tı. İmar izni olmayan Atatürk Orman Çiftliği'nde, her türlü mahkeme kararı hiçe sayılarak, kamusal alan gaspedilerek inşa edilmişti.

Mimarlar Odası'nın verdiği rakamları alt alta koyunca, ortaya çıkan israfın boyutu daha çarpıcı bir biçimde kendisini gösteriyor. Asgari ücretin 1.000 liranın altında olduğu bir ülkede, bardağın tanesine 1.000 lira verilmesi, sadece sinema salonuna, ortalama bir ev parasının harcanması, duvar kağıdının metrekaresinin, bir işçinin asgari ücreti, hamamın metrekaresinin ise 9 işçinin asgari ücreti kadar olması, dudak uçuklatan rakamlar olarak kendisini ortaya koyuyor. Sarayın sadece aylık ısınma, elektrik ve bahçe bakım giderleri, 21 milyon liraya ulaşıyor.

Böyle bir sefahat, gerçek imparatorların saraylarında bile yaşanmıyor. Ve bütün bunlar, halkın cebinden çalınan paralarla yapılıyor. Asgari ücretin

1.500 lira olması vaadine bile "kaynak yok" diye kıyamet koparan Erdoğan, sadece saraydaki avizeler için 6 bin 500 işçinin aylık ücreti düzeyinde para harcayabiliyor. Bahçeye dikilecek çiçekler için, 2 milyon 500 bin işçinin aylık ücreti kadar para döküyor.

Açıklanan rakamların bir kısmına gözatalım:

Peyzaj ve bitki maliyeti: 2.500.000.000 TL

Peyzaj bakım maliyeti: 108.000.000 TL

Aylık elektrik gideri: 1.200.000 TL

6 aylık soğutma gideri: 3.600.000 TL

6 aylık ısıtma gideri-doğalgaz: 10.000.000 TL

1 yıllık temizlik maliyeti: 104.000.000 TL

Asansör maliyeti (81 asansör): 30.000.000 TL

Çakıl taşı maliyeti (490 ton) 1.500.000 TL

1 adet altın varaklı bardak maliyeti: 1.000 TL

Klozet maliyeti (tahmini 500 klozet): 3.600.000 TL

1 m² ipekli duvar kağıdı: 900 TL

Ultra VIP sinema: 300.000 TL

Sauna, spa hamam, jakuzi birim metrekaresi maliyeti: 9.000 TL

Sıcak su maliyeti (yıllık): 2.000.000 TL

Avize 200 adet (yuvarlak merdiven üstü): 35.000.000 TL

Fasıl için kullanılan masa ve sandalyelerin maliyeti: 6.500.000 TL

Aylık, elektrik, doğalgaz, peyzaj bakım, ısıtma, soğutma vb giderleri: 21.000.000 TL

Üstelik bu rakamlar, "buzdağının görünen yüzü"! Erdoğanların, salt lüks için yaptıkları harcamaların toplamını tahmin etmek mümkün değil. Buna karşın Ermenek'te maden işçisinin babası yırtık naylon ayakkabıyla geziyor; Torunlar inşaatta asansör bakımı yapılmadığı için 10 işçi göz göre göre öldürülüyor; Soma'da babası ölen çocuğa bisiklet hediye edilince, babası ölmeyenler kısıkanıyor, gıptayla bakıyor...

Ve bu açlık, bu yokluk, bu sefalet; bizi buna mahkum edenlere başkaldırmadıkça, sırtımızdan geçinenleri ayaklarımızın altına almadıkça, sömürenleri yoketmedikçe, bütün görgüsüzlüğü, pervasızlığı ve iğrençliğiyle sürmeye devam ediyor...

6 Mayıs'ta üçte biri yıkılan Ermeni yetimhanesi Kamp Armen'de direniş, bir ayı geride bırakarak sürüyor. Direnişi kırmaya ve desteği azaltmaya dönük olarak son günlerde basında yer alan "anlaşma sağlandı" iddiaları ise gerçeği yansıtmıyor; Kamp Armen Dayanışması tapunun devrinin gerçekleşmediğini duyurdu.

Tuzla'da bulunan Kamp Armen, Ermeni vakıflarına ait 3 bin dönümlük bir arazi üzerinde ve doğrudan Ermeni çocuklarının emeğiyle yaratılmış bir yetimhaneydi. Binaların inşaatından, binlerce ağacın dikilmesine kadar, her adımında çocukların emeği, sevgisi vardı bu arazide. Şoven bir saldırganlıkla katledilen Ermeni aydın Hrant Dink de bu yetimhanede büyümüşü. Ailesini, kimliğini, yaşam alanlarını kaybetmiş Ermeni çocukları, bu yetimhanede eğitim görmüş, kendi dilleri ve kültürlerini tanımış, kendi geçmişlerini öğrenmiş, kendi kimliklerini edinmişlerdi. Tarihleri boyunca birçok defa katliama uğramış Ermeni halkının, soluk alabildiği alanlardan biriydi burası.

Azınlık kurumlarına ait mülklerin gaspedilmesi politikası kapsamında, 31 yıl önce araziye el konuldu. Onyıllar önce İstanbul'un dışı ve ücra bir alan sayılan Tuzla, gelişip kentleştiçe, arazinin değeri de arttı. Son olarak İstanbul'un en büyük eğlence merkezi ve yat limanının Tuzla'ya yapılacağı'nın duyulmasının ardından, arazinin yeni sahibi olan Ulusoy, burada inşaata

Kamp Armen direniyor

başlamak üzere 6 Mayıs günü kampın yıkımına başladı.

Yıkımın başladığının duyulması üzerine, hemen direniş başladı yetimhane arazisinde. Çadırlar kuruldu, etkinlikler gerçekleştirildi, Taksim'de yürüyüşler düzenlendi. Kamp Armen'in mülkiyet hakkının koşulsuz ve derhal Ermeni Protestan Kilisesi Vakfı'na devredilmesi talebiyle destek ve dayanışma eylemleri büyütüldü.

Direnişin 30'lu günlerinde, kampın mülkiyetinin devredildiğine

dair haberler çıkmaya başladı. Bu haberlerin kaynağında, AKP'li Ermeni siyasetçiler bulunuyordu ve asıl amaçları direnişi zayıflatmaktı. Gerçekte ise kampın sahibi olan Ulusoy, belli sözler vermekle birlikte harekete geçmiyor, seçim sonrasına ertelemeye, zaman kazanmaya, bu arada çeşitli manevralar yapmaya çalışıyordu.

Kamp Armen'in başına gelenler, bu topraklarda yaşayan farklı uluslar, dinler ve mezheplerden halkların yaşadıkları dramların çok küçük bir prototipi niteliğindedir. Azınlıklar her dönem devletin ağır baskısı, siyasi ve mali yaptırımları, her türden asimilasyon saldırıları, katliamları ile karşı karşıya kalmışlardır. Bu nedenle, bugün gerçekleştirilen bu direniş büyük bir önem taşımaktadır.

Kamp Armen kazanmalıdır. Hakları iade edilmeli, tapu devri gerçekleştirilmeli ve tarihine uygun biçimde restore edilmelidir.

Metal işçilerinin fiili grevleri KAZANMANIN YOLU

Renault işçilerinin 15 Mayıs'ta başlattığı fiili grev, önce Bursa'daki diğer metal fabrikalarına, ardından İzmit, Ankara, Eskişehir, Bolu vb illere yayıldı. Sadece Bursa'da başta Renault, Tofaş olmak üzere 5 fabrikada işçiler üretimi durdurdu, fiilen grev yaptılar. İzmit ve Eskişehir'de Ford Otosan, Ankara'da Türk Traktör fiili grevleri katılan büyük fabrikalar oldu. Bir dizi fabrika da yemek boykotları, mesai giriş çıkışlarında yürüyüşler yaparak bu sürece katıldılar. Ayrıca onbinlerce işçi, Türk metal-iş sendikasıyla istifa etti, ediyorlar. Dahası, metal işçilerinin açtığı bu yola diğer işkollarından bazı işçiler de katılmış durumda. Böylece fiili grev, meşru eylemler dönemi başlamış oldu.

İşçilerin isyanı neye?

Metal sektörünün, ekonominin kilit sektörlerinden birisi olmasından dolayı, metal işçilerinin ücret ve sosyal haklarının diğer işçilere göre daha iyi olduğu sanılırdı. Öyle olmadığı işçilerin eylemiyle net biçimde görüldü. 10 yıllık işçi 1700 lira aldığını söylüyor. Bir Renault işçisi "2005'te saatte 41 araç üretiyorduk. Şimdi saatte 60-61 araç üretiyoruz" diyor ve ekliyor: "İşçilerde çoğalma mı var? Hayır! Aksine azalma var. İki yıl önce UET'de (üretim birimi) 36 işçi çalışırken, şimdi bu rakam 19." Yedek bir işçi bulup da tuvalete gidemediğini söyleyen başka bir işçi, "her üretim biriminde 2-3 yedek işçi varken bu sayı 1'e düştü, 15 dakika çay molası 7 dakikaya, 45 dakika yemek molası 30 dakikaya düştü" diyor.

Bütün bunlar çalışma koşullarının ne kadar ağır ve sömürünün ne kadar yoğun olduğunu gösteriyor. Hatta direniş alanında "çalışmaktan ve yorgunluktan çocuklarımı göremiyordum. Direniş sayesinde çocuklarımı görüyorum" diyenlerle karşılaşmak mümkün. Neredeyse işçilerin hepsinde bel fıtığı, boyun fıtığı, dizde ödem ve menüsküs yırtılması var.

Elbette patronların işçiler üzerinde bu denli sömürüyü artırması, ücretleri düşük tutması, Türk Metal yöneticileri sayesinde. Türk Metal, kuruluşundan günümüze hiçbir zaman işçilerin çıkarını savunmadı. Temsilciler seçimle gelmedikleri gibi, TİS'ler, işçilere sorulmadan patronların istekleri doğrultusunda imzalandı. Mako gibi yan sanayi işçilerine "siz yan sanayisiniz sayınız az, onun için bir şey yapamıyoruz" derken, Tofaş işçisine de "yan sanayinin durumu kötü, bu nedenle MESS sözleşmesinde sizin için daha iyi zam alamıyoruz" dediler. İş kazası geçiren işçilere bile baskısı uygulamaktan geri durmadılar. **Haksızlıklara karşı çıkan, hakkını arayan bir çok işçi, bu sendikacılar tarafından dövülmüş, işten kovulmuştu.**

Kısacası Türk Metal, patronların tetikçiliğine soyunan mafyavari sendikacılığın ülkemizdeki en seçkin örneği idi. Son eylemlerde fitili tutuşturan da yine, Türk Metal'in işçilere saldırısı oldu.

İşçi ve emekçiler, mücadelelerini yasalık değil, meşruluk üzerinde yürüttükleri oranda kazanabilirler. Burjuvazi sömürdüğü işçilerin karşısına hep yasaları çıkarmıştır. Mahkemeleri ve kolluk güçlerini dikmiştir. Reformistler ve işbirlikçi sendikacılar da, her dönem burjuvazinin yardımına koşmuş, "yasalar elvermiyor, yasaların dışına çıkamayız" demişlerdir. Oysa hiçbir hak, yasalar içerisinde kalarak elde edilmemiştir.

Süreç nasıl gelişti

İki yılda bir yapılan grup toplu sözleşmeleri, MESS'in dayatmasıyla üç yıla çıkarıldı. İşçiler üç yıllık TİS'i kabul etmeyeceklerini çeşitli biçimlerde sendika yöneticilerine bildirdiler. Türk Metal'in Genel Başkanı Pevrul Kavlak, "yüzde 18'in altına düşmeyeceğim" diye "namus-şeref sözü" vermesine rağmen, işçilere sormadan üç yıllık sözleşmeyi imzaladı.

Bu sırada Bosch sözleşmesinin açığa çıkması işten içe biriken tepkiyi iyice artırdı. Bosch, daha önce Birleşik metal-iş sendikasına geçmişti. Patronun ve Türk Metal'in baskıları, devletin oyunları sonucu yetki yine Türk Metal'e geçti. **Bosch sözleşmesinin yüksek tutulması Bosch işçisine "sus payı"ydı.** (Bosch ile Türk Metal'e üye işyerlerinde imzalanan sözleşme arasında saat ücretinde yaklaşık 2,5 lira fark var. Bu da aylık 500 lira fark yaratıyor.)

Türk Metal'den beklentileri kalmayan işçiler, Birleşik Metal-iş'in grev kararına gözlerini diktiler. Ne var ki, Birleşik Metal de, hükümetin grev yasağı karşısında hiçbir şey yapmadı. Böylece işçilerin beklentilerini boşa düşürmüş oldu ve artık bu sendikal anlayışlarla birşey olmayacağı noktasına getirdi.

İşçilerin TİS'in düzeltilmesi talebi sendikacılar tarafından hep geçiştirildi. Yemek boykotlarıyla mesai çıkışlarında slogan atmayla başlattıkları eylemlerde, "belirlenen sürede TİS'te düzette yapılmazsa sendikadan istifa edeceklerini" duyurdular. İstifa eden işçilere sendikacıların saldırısı bardağı taşıran son damla oldu. Bir işçinin ifadesiyle "sendikaya karşıtlık yüzde 60 civarında iken, bu saldırıdan sonra sendikayı savunanlar bile istifa etti."

Bunun üzerine direniş diğer fabrikalara da sıçradı, Türk Metal sendikasıyla kitlesel istifalar dalga dalga yayıldı.

Direnişi kırma çabaları

Ne patronlar ne de onların tetikçiliğini üstlenen sendikacılar, işçilerden böylesi bir kalkışma bekliyorlardı. Özellikle Türk Metal yöneticileri, işçilerin kendilerinden korktuğunu, "höt" dediklerinde geri çekileceklerini sanıyorlardı. Ama öyle olmadı! **İşçiler kurdukları iş örgütüllükleriyle ve üretimden gelen güçlerini kullanarak, sermayeden taleplerini büyük oranda aldılar, Türk Metal'i fabrikalarından sildiler.**

Bu süreçte sermaye örgütü MESS, patronlar, devlet ve tabii ki işbirlikçi sendikacılar boş durmadılar. Direnişi bitirmek için her yöntemi denediler.

Patronlar, işçileri tazminatsız işten atma ile tehdit etti, zamana yayarak bitirmeye çalıştılar. Elektrikleri ve suları kestiler. Polis, fabrika içindeki ve dışarıdaki işçilerin birbiriyle ve aileleriyle görüşmesini engellemeye çalıştı. Vali, gelen gıda, battaniye vb yardımları engelledi. vb...

Bir taraftan da işçileri içten parçalama-ya, birliklerini bozmaya çalıştılar. Sermayenin adam-ları ve sivil polisler, Renault işçilerine "Tofaş'ta işçiler üretime başladı" dediler; Tofaş'a gidip "Reno'da işçiler üretime başladı" yalanlarıyla işçilerin direncini kırmaya, bölmeye çalıştılar. Her hak arama eyleminde klasikleşmiş "aranızda provakatörler var" söylemini yaydı. Korku salmak tedirginlik yaratmak için, "fabrikayı boşaltmazsanız saldırırız" tehditlerini savurdular.

Yetmedi, Yüksek Hakem Kurulu'nu (YHK) devreye soktular. YHK'nın, Birleşik Metal sendikasının yasaklanan grevini, 3 yıllık olarak onaması tesadüf değil. Bu kararı, bilerek direnişin sürdüğü zamana denk getirdiler. Böylece işçilere "boşuna direniyorsunuz, bakın YHK Birleşik Metal'in grevini de 3 yıllık olarak onadı" demiş oldular. Ve "sözleşmede iyileştirme yapabiliriz" diyen Renault patronu, bu karardan cesaret alarak "sözleşme yenilenmeyecek imzalanan sözleşme 2017'ye kadar geçerli" demeye başladı. Renault patronu, yer yer "sendika tercihinize bir şey demiyoruz" diyerek, öfkeyi sendikacılarla sınırlı tutmaya, "ben taleplerinizi kabul ediyorum fakat MESS ve sendikacılar kabul etmiyor" diyerek "iyi patron" rolü oynamaya çalıştı. Hatta direnişin başlarında "taleplerinizi kabul ediyorum, üretime başlayın" demişti. Fakat işçiler bunun yazılı bir protokolle bağitlanmasını istediler.

Kısacası patronların her saldırısı, işçiler tarafından aynı sertlikle karşılık buldu, her karşılık işçilerin öz güvenini daha da artırdı, birbirine daha fazla kenetledi.

İşçiler ne istiyor

İşçilerin üç ana talebi vardı. 3 yıllık sözleşmenin feshedilip Bosch sözleşmesinin aynısını kendi işyerlerinde uygulanmasını, bu eylemden dolayı hiçbir işçinin işten atılmayacağı garantisini, sözleşmenin Türk Metal'le değil kendi seçtikleri temsilcilerle yapılmasını istiyorlardı. Taleplerin alt başlıkları da var, sonradan eklenen maddeler de. Mesela patronların bazı işçiler hakkında yaptığı suç duyurularının geri çekilmesi gibi... Renault'a sonradan eklenenlerle 9 maddelik bir talepler listesi oluştu. Ama ana talepler yukarıda belirttiğimiz üç talepten oluşuyordu.

Bunlar içerisinde en çok öne çıkanı, sendikadan istifalar oldu. İşçiler sendikacılarla o kadar öfke bilemişlerdi ki, kitlesel istifalarla bir anda fabrikalarında

Türk Metal'i sıfıra düşürdüler. **Fiilen üretimi durduran bütün fabrikalarda patronlar, bu talepleri kabul ettiğini söylediler. Fakat protokol altına almaya yanaşmadılar. Sözlerle işçileri kandıracaklarını sandılar. Ama işçiler bu tuzağa düşmedi.** Kimi fabrikalarda protokol imzalamadan işbaşı yapılsa da, esas kıvılcımı yakan Renault'ta protokol imzalanmadan üretime başlanmadı.

İşçilerin talepleri büyük oranda karşılandı. Türk Metal gönderildi, patronlar işçilerin seçtiği temsilcileri muhatap olarak kabul etmek zorunda kaldılar. Ve bu temsilcilerle anlaşmaya oturdular. İşçilere açılan davalar geri çekildi, işten atılmama garantisi verildi. İşçilerin diğer önemli talebi, Bosch aynı sözleşme, yani Bosch işçileriyle aralarındaki ücret farkının giderilmesi ve bunun saat üzerinden hesaplanmasıydı. Patronlar ise, primlerle promosyonlarla iyileştirme yapmaktan yanaydılar. Oysa avans, prim vb bir seferlik geçici iyileştirmelerdi; kalıcı olan ise, saat üzerinden iyileştirme yapılmasıydı. Ayrıca bir Renault işçisinin belirttiği gibi, "avans" zaten onların parasıydı! Prim ise, öncesinden verilmiş olan bir haktı. Son yıllarda sendikacıların, TİS'leri "ilk dönem yüzde ... artış, ikinci dönem enflasyon üzerinden artış" şeklinde imzalamaları, hep işçilere kaybettirdi. Enflasyonun nasıl rakamsal hilelerle düşük gösterildiği biliniyor. Olması gereken, ücretlerin saat üzerinden artış sağlanmasıdır.

Fiili meşru mücadele

İşçi ve emekçiler, mücadelelerini yasallık değil, meşruluk üzerinde yürüttükleri oranda kazanabilirler. **Sömürüye, baskıya maruz kalan işçiler, haklı ve meşru olmalarına rağmen; burjuvazi onların karşısına hep yasaları çıkarmıştır.** Mahkemeleri ve kolluk güçlerini dikmiştir. Reformistler ve işbirlikçi sendikacılar da, her dönem burjuvazinin yardımına koşmuş, "yasalar elvermiyor, yasaların dışına çıkamayız" demişlerdir. Oysa **hiçbir hak, yasalar içerisinde kalarak elde edilmemiştir.** Bugün sigorta sistemi varsa, işçiler toplu sözleşme yapabiliyorsa, fiili meşru mücadeleler sonucunda kazanılmıştır.

Son yıllarda haklılık ve meşruluk unutturulmaya, "yasalar, yasal çerçeve" baş tacı edilmeye çalışıldı. **İşçilerin her eylemi, sendikacılar tarafından "davalar açtık halledeceğiz" benzeri oyalamalarla geçiştirildi.** En son metal grevinin yasaklanmasına karşı işçilerin fiili grev isteği, yine sendika yöneticileri tarafından yasalara hapsedilerek boğulmuştu.

Elbette **haklılık ve meşruluk tek başına yetmez. Kazanmak için örgütlülük gerekir.** İşte metal işçilerinin son eylemleriyle başardıkları en önemli şey, kendi iç örgütlülüklerini oluşturarak, yasaları ve

işbirlikçi sendikaları bir kenara itmeleri ve fiili mücadeleyi yükseltmeleridir. Bu, sadece eyleme katılan işçilerle sınırlı olmayan, bütün işçi-emekçilerin kazanımı olmuştur.

Daha önce de çeşitli fabrikalarda yasal sınırları aşan eylemler, işgaller yapıldı. Ama kendi yerelliğiyle kaldı. Metal işçilerinin eylemi ise, kısa sürede diğer fabrikalara ve illere yayıldı. Hatta Bursa'da bir kent direnişine döndü. Bursa halkı çeşitli biçimlerde direnişçi işçilerle dayanıştılar. Neredeyse bütün arabaların camında "diren Reno, diren Tofaş" dövizleri vardı, konvoy oluşturarak korna çalarak destek sundular.

Bir kere yol açıldı, tüm işçilere esin kaynağı oldu. Petrol-iş sendikasına üye İzmir Aliğa Petkim işçileri TİS sürecinin tıkanması üzerine yasal prosedürü beklemeden greve gitiler. Kısa sürede haklarını büyük oranda aldılar. Keza Birleşik Metal-iş sendikasına üye Bilecik'te kurulu bulunan Mefro Wheels işçileri üretimi durdurarak haklarını aldılar. Bursa'da bulunan sendikası Baykal makine işçileri saat ücretlerinin yükseltilmesi için üretimi durdurdu ve istediklerini aldılar. vb...

Dahası, **burjuvazi seçimlere kitlenmişken, metal işçilerinin fiili eylemi gündemin başına oturdu. İşçi sınıfı bir kez daha tayin edici olduğunu gösterdi,** burjuvazinin ve işbirlikçi sendikacıların eteğini tutuşturdu.

İşbirlikçi sendikaya güçlü şamar

Bu fiili grev, MESS-Türk Metal düzenini de kökten sarsmıştır. Çoğunluğu elinde bulunduran Türk Metal, patronların istediği TİS'leri imzalıyor, işkolundaki diğer sendikacılar da "Türk Metal imzaladı yapacak bir şey yok" diyerek TİS'leri satmanın kılıfı yapıyorlardı. İşte işçilerin eylemi, MESS-Türk Metal düzenini dinamitledi. Türk Metal şahsında, varolan sendikal anlayışa karşı güçlü bir şamar indirdi. Direniş, işçi sınıfının temel mücadele araçlarından biri olan sendikaların, işbirlikçi sendikacılar tarafından burjuvazinin hizmetine sokulmasına isyandı. İşçiler artık mevcut sendikal anlayışla olmayacağını yaptıkları eylemlerle gösterdi.

12 Eylül'de getirilen sendikalar yasası ile 'tek tip sendika'cılık dayatılmıştı. Türk Metal de bu sektördeki saltanatını, '80 faşist askeri cuntaya borçluymuştu. 12 Eylül döneminde bütün sendikalar kapatılırken, Türk Metal kapatılmamış, DİSK Maden-İş'e üye işçiler, zorla Türk Metal'e üye yapılmıştı. İşkolu ve işyeri barajını getirerek, işçilerin sendika seçme veya alternatif sendikalar kurması engellendi. **İşbirlikçi sendikacılar vasıtasıyla, işçileri sistem içerisinde tutmayı hedeflediler.** Sonraki hükümetler de bu yasaya dokunmadılar, hatta daha da pekiştirdiler. AKP hükümetinin

sendikalar yasasındaki değişikliği, barajı da daha yükseltmiş, işçilerin sınıf sendikacılığı doğrultusunda sendikal çalışma yürütmeleri giderek zorlaştırılmıştır.

Böylece işbirlikçi sendikacılar, sendikanın olanaklarını ve imtiyazlarını tepe tepe kullanma zemini sunuldu. Yaşam ve düşünüş olarak burjuvalaştılar. Asgari ücretin en az on katı maaş alan, sendikanın her türlü olanağını kendi çıkarları için kullanan sendikacılar, işçilerin çıkarını savunabilir mi? Az sayıda şube yöneticisi dışında, bütün sendikacıların ve sendikaların tablosu buydu.

Metal işçisi eylemleriyle, Türk Metal şahsında, bir bütün olarak bu tabloyu hedeflemiştir. İşbirlikçi sendikacılar da bunun farkındadır. Bu yüzden sendika konfederasyon-

larından işçilere herhangi bir destek gelmemiştir. Destek gelmediği gibi, Türk Metal'in bağlı olduğu Türk-iş yöneticileri MESS'i destekleyen açıklamalar yapmıştır.

Bu topraklar TİS'leri satanları çok gördü, fakat açıktan sermayeyi destekleyen yazılı açıklamalar yapan pek yoktur. Türk-İş'ten işçileri sahiplenmesini beklemek zaten şaşırtıcı olurdu. Fakat **Türk-iş içinde kendilerini "muhalafet" olarak gösteren Sendikal Güç Birliği'nden herhangi bir destek-dayanışma gelmemesi, ne kadar muhalafet olduklarını göstermektedir.** Bırakalım eylemli sahiplenışı, bir açıklama dahi yapılmaması, kendi tabanlarının da böyle bir eyleme kalkışmasından duydukları korkunun göstergesidir. Ama korkunun ecele faydası yok! Elbette bu dalga onları da kapsıyacaktı. Artık sendikacılar işçilere sormadan kolay kolay TİS'eri imzalayamazlar!

* * *

Sonuç olarak, **metal işçileri gidilmesi gereken yolu göstermiştir. İşçi sınıfının kafasındaki yasal cendere parçalanmış, fiili mücadele dönemi başlamıştır. Bu eylemin en önemli kazanımı budur.** İşçiler her ne kadar dayanışmaya gelenlere "siyaset olmasın" diyerek mesafeli durmuşlarsa da, farkında olsunlar veya olmasınlar yaptıkları siyasetin alasıdır. Yasalara karşı eylem yapmanın kendisi zaten siyasettir. Keza Türk Metal şahsında işbirlikçi sendikacılık sistemi sarsılmış, işbirlikçi bürokrat sendikacılar önemli bir darbe vurulmuştur.

İşçiler hedefe sendikalara çakmış olsa da, eylemin arkasında sermayeye-sömürüye duyulan tepki de vardır. Sendika, patronun çıkarlarını savunmaktadır çünkü. Düşük ücretler, uzun ve ağır çalışma saatleri, öncelikle patronun çıkarınadır. Patronlar, işbirlikçi sendikacılarının ardından, sıranın kendilerine de geleceğini gördükleri için işçilere karşı bu kadar uzun süre direnmişler, ancak sonunda kaybetmişlerdir.

İşçi sınıfı metal işçilerinin yaktığı bu ateşi büyütmelidir. Somut hedef olarak, örgütlenmesine engel olan TİS ve sendikalar yasasını koymalı, 12 Eylül'den kalma bu faşist yasaları tarihin çöplüğüne atmalıdır. **Kurdukları işyeri komitelerini sürekli kılmalı, devrimci işçileri sendika yönetimlerine getirmeli, sınıf sendikacılığını yaşama geçirmelidir.**

Ve elbette sömürünün ana kaynağı kapitalist sisteme yönelmeli, işçi sınıfının gerçek kurtuluşu için mücadeleyi yükseltmelidir.

İzlenimler... İzlenimler... İzlenimler...

Renault - Tofaş

Metal işçileriyle dayanışmak ve yerinde görmek için yola koyuldum. Kitlesele gidişlerde polisin engel çıkardığını, bırakmadığını duymuştum. Daha önce giden bir arkadaştan da polis engeliyle karşılaştıklarını ve işçilerin görüşmek istemediğini öğrenmiştim. Buna rağmen gitmeye kararlıyım. İlk Renault fabrikasına gitmek istiyorum. Çünkü Renault kıvılcımı ilk çakan oldu. Nihayet gideceğim otobüsü buldum. Otobüs dolu, ayaktayım. Yanımdaki kişiye, 'Renault fabrikasına nasıl gidebilirim' diye sordum. Yan taraftan biri, "abi Reno'ya mı gideceksiniz, gitmesen iyi olur orası bu aralar karışık" diyor. "Biliyorum" diyorum, "ben de bu yüzden gitmek istiyorum." "Sen bilirsin ama boşuna gidiyorsun, görüşemezsin polisler kapatmış, işçiler de görüşmek istemiyor" diyor. Devrimci Sendikal Birlik adında bir işçi bülteni çıkardığımızı, bunun için röportaj yapacağımı söylüyorum. "Ben Tofaş işçisiyim" diyor. "Direniş yerindeyim, şimdi eve gidiyorum".

"Tofaş işçisiyim" dedikten sonra içimi bir sevinç kapladı. "Havada ararken yerde buldum" dedim içimden. Hemen aramızda duran gençle yer değiştirerek yanına sokuldum. Çok önemli bir direniş yaptıklarını belirttikten sonra, dayanışmanın da önemli olduğunu neden dayanışmaya gelen insanlarla görüşülmediğini sordum. "Bu işçi eylemi, haklarımız için mücadele ediyoruz, siyasetin bulaşmasını istemiyoruz" dedi. Dayanışmaya gelenlerin, direnişlerini sahiplenmek ve büyütmek için geldiklerini söyledim. "Gezi de bir çevre eylemi olarak başladı, ama siyasetleştirdi. Biz işçiyiz, haklarımız için mücadele ediyoruz, siyasetleşmesini istemiyoruz" diyor. Oysa zaten yaptıkları siyasi bir eylem. Yasalara rağmen üretimi durdurmuşlar! Ki sınıfların olduğu bir toplumsal sistemde, siyaset yapmıyoruz demek, zaten siyaset yapmanın kendisidir. Tabi ki bunları işçi arkadaşla tartışmanın yeri değil. Kısa bir yolculukta ne kadar bilgi alırsam o kadar yararlı olur.

"Türk Metal'den istifalar sürüyor mu? İstifa eden kaç kişi oldu?" soruma, "bugün açıklanan resmi rakam 3600" diyor. Tofaş'ta TİS kapsamında 4600 kişi olduğunu belirterek, Renault'da hepsinin istifa ettiği söylüyor. Bunları anlatırken oldukça heyecanlı ve coşkulu. Farkına varmadan sesini o kadar yükseltiyor ki, bir ara etrafıma bakındım, otobüs bizi dinliyor. Hani eylem öğretir deriz ya, eylem sadece öğretmiyor, insanı heyecanlandırıyor, coşturuyor, ruhunu güzelleştiriyor. Tofaş işçisinin bu heyecanı, coşkusu görülmeye değer. Hatta "eylemden önce bu işçi nasıldı acaba" diye kafamdan geçirmiyor değilim.

Sorularıma devam ettim. "Başka bir sendikaya geçmeyi düşünüyor musunuz?" Şöyle yanıtlıyor: "Birleşik Metal'e geçelim diyen arkadaşlar var, fakat

işçilerin çoğu mesafeli duruyor. 'Yeni sendika kuralım' diyen arkadaşlar da var. Hatta yeni sendika görüşü daha ağırlıklı. Ama şimdi önceliğimiz taleplerin kabul edilmesi. Türk Metal'le artık olmaz.

Zaten başlıca taleplerimiz; Türk metal olmasın, Bosch'la aynı sözleşme ve kimsenin işten atılmaması."

Yeni bir gelişme olup olmadığını sorunca, yine heyecanlı bir şekilde yanıtlıyor: "Bugün fabrikanın ceo'su sözcülerimizle bir görüşme yaptı. Ceo 'taleplerinizi kabul ediyorum, işbaşı yapın' demiş. Sözcülerimiz, 'protokolle bağitlayalım' deyince kabul etmemiş, direniş devam ediyor."

"Direniş alanında dönüşümlü mü kalınıyor, bir düzenleme var mı?" diye soruyorum. Dönüşümlü kaldıklarını düzenlemenin sözcüler tarafından ayarlandığını söylüyor. Sohbetimizi hayran hayran dinleyen yolculardan biri de "Birleşik Metal'e neden katılmıyorsunuz" diyerek söze katılıyor. İşçi arkadaş, az önce söylediklerini yineliyor. Ama soruyu soran devam ediyor: "Ben Renault'un önünde poğaça satıyorum. Oradaki arkadaşlara da Birleşik Metal'e geçmelerini söylüyorum." İşçi, işçiler arasında Birleşik Metal ile PKK arasında bağlantı olduğunu düşünenler olduğunu söylüyor. Bu sözler, işçilerin Türk Metal'in ırkçı şoven ideolojisinden nasıl etkilenmediğini gösteriyor.

Konuşmaya katılan kişi, Renault'daki durumu şöyle özetliyor: "İlk günlerde bir gevşeklik vardı, fabrikaya giriliyordu. Şimdi polis şerit çekti, kitlesele gelişlere izin verilmiyor. İşçiler iş kimliğini göstererek içeri giriyorlar. Ama tanıdık bir işçi ile beraber girebiliyorsunuz. Bazen polislerin gevşekliklerinden yararlanarak arada girenler oluyor." Tofaş işçisi de, kendi fabrikalarında da uygulamanın aynı olduğunu, kimsenin giremediğini söyledi. "Basın kartı olanlarla, sözcüler kimliğine bakarak konuşup konuşmayacaklarına karar veriyorlar" dedi. Bana dönerek, "boşuna gidiyorsun. içeri giremezsin ama istersen git, sözcüler kimliğine bakar, konuşurlar mı röportaj verirler mi bilmiyorum" dedi. Gelişmeler hakkında bilgi edinmek için kendisiyle iletişimi sürdürmek istediğini belirtiyorum. "Sen fabrikada veya fabrikanın yakınlarında beni bulsaydın bunları konuşmazdım, 'sözcülerimize git' derdim. Şimdi otobüste karşılaştık konuşuyoruz" diyor. Ardından vedalaştık ve indi.

İşçi arkadaş indikten sonra konuşmaya dahil olan poğaçacı arkadaşla direniş üzerine sohbet ediyoruz. Bu tesadüf karşılaşmalar çok iyi oldu. Üstelik poğaçacı arkadaş benim ineceğim yerde iniyor.

Otobüsten iniyoruz. Arkadaş Renault fabrikasını gösteriyor. "Çok büyük bir yer" diyor, "bir mahalle kadar büyük." Taşeron çalışanlarla beraber 8 bin

kişinin çalıştığını söylüyor. 8 bin kişi. Bir işçi seli...

Fabrikanın önündeyim. Akşamın 9.30'u olması-na rağmen fabrika önü kalabalık. Burası aynı zamanda metro durağı. Haliyle kalabalığın bir kısmı yolcu. Fabrika kapısına yaklaşıyorum. İnsanlardan çok

polisler var. Fabrikanın girişine polisler tarafından şerit çekilmiş. Yürüyenler, seyyar satıcılar ve seyyar satıcıların yanında oturanlar... Öbek öbek fabrikanın bahçesine kadınli erkekli girenler oluyor. İşçiler aileleriyle beraber giriyorlar. Bu gruplardan birine takılıyorum. Önümde girenler kartlarını gösterip arkasındakileri de göstererek "bunlar benimle" diyerek içeri giriyorlar. Tam geçerken polis, kartımın olup olmadığını sordu. "Kartım yok" dedim. Önümde kartını gösteren işçiye "seninle beraber mi" sorusuna "hayır" diyor. Buraya işçilerle röportaj yapmaya geldiğimi söyledim. Polisler "içeri giremezsin, işçiler de böyle istiyor" diyor. Haber yapma ve haber alma hakkını engellediklerini, bunun doğru olmadığını söylüyorum. Ama olmuyor. O zaman "sözcülerden birini çağırın, onunla konuşacağım" dedim. Polis de "sözcü orda git onunla konuş" diyerek üç kişilik bir grubu gösterdi bana. Yaklaşıp dayanışmaya ve röportaj yapmaya geldiğimi belirttim. Sözcü, önce hangi yayın olduğunu, sonra ismini sordu. Ben de yanıtladım. Sözcü, bu bilgileri "terörle mücadele"nin istediğini söyledi. Böyle bir yayın var mı, bu yayınevinde böyle biri çalışıyor mu diye. Sonra da gidip yan tarafta duran sivil bir münübüsün içindekilerle konuştu.

Konuşma iki üç dakika sürdü. Gelip "kusura bakma röportaj yapamıyacağım" diyerek uzaklaşmaya başladı. Kolundan tutarak nedenini soruyorum. Yine "kusura bakma röportaj yapamıyacağım" diyor. "En azından bir bilgi ver..." Buna da "yok" diyerek uzaklaşıyor.

Bu denli önemli bir mücadeleye imza atan metal işçilerinin, gelen dayanışma ve desteği kabul etmemeleri, polisle bu kadar içiçe olmaları, kimlerle röportaj yapacaklarını dahi polise sormaları, üzerlerindeki polis baskısı kadar bilinç düzeyindeki geriliği gösteriyordu. Ancak eylem içinde dostu da düşmanı da daha yakından görecekti, kendi deneyimleri ile öğrenecekler. Elbette başta komünist ve devrimciler, öncü işçiler üzerine düşen görevleri yerine getirdikleri ölçüde, bu süre daha kısılacak. Örgütlülük ve bilinç düzeyi daha hızlı gelişecek...

İzlenimler... İzlenimler... İzlenimler...

Kocaeli - Ford

İzmit Gölcük'teki Ford Otosan'daki işçilerin yanına gittik. Direnişin ilk günlerinde yaptığımız bu ziyarette, burjuvazinin işini ne kadar ciddiye aldığını görmüş olduk.

Otobüsle giderken, Ford Otosan'da ineceğimi duyan ve önümde oturan bir genç, "ben de Gölcük'te oturuyorum ve fabrikada çalışan arkadaşlarım var, onlar da direnişte yer alıyorlar" dedi. İşçilerin haklı durumda olmalarına rağmen, "hukuk dışına" çıkmaktan korktukları, "provakatörlere" karşı uyanık olmaya çalıştıklarını söyledi. Ben de ona "bizzat cumhurbaşkanının anayasayı tanımadığı bir süreçte, işçilerin yaptıkları neden hukuk dışı olsun ki" dedim. "Kaldı ki bu hak alma mücadelesi ve haklar her zaman meşru bir mücadele ile ve illa ki yasal sınırları zorlayarak kazanılıyor" deyince, "bu açıdan hiç düşünmemiştim" dedi. Ardından kendisinin de oraya gittiğini ve işçilerin coşkulu olduğunu belirtti.

İneceğim yere geldim ve fabrika yoluna doğru yürümeye başladım. Neredeyse 400 metre süren yola aralıklarla polis arabaları dizilmişti. İşçilerin üzerindeki baskıyı her türlü hissettirmenin yöntemlerinden biriydi bu. Fabrikanın giriş kapısına doğru gittim ve güvenlik önüne çıktım. İşçiler fabrikanın içinde değilmiş, ben de o yöne doğru yürüdüm. Sivil, resmi, çevik kuvvetiyle yüzlerce polis vardı.

Daha önceki deneyimlerimden, işçilerin tanımadıkları kişilere mesafeli davrandıklarını biliyordum. Hatta direnişin ilk günlerinde basını dahi içeri almıyorlar, röportaj vermek istemiyorlardı. Alana geldiğimde, basının yaklaşık 20 metre ötede bir yerde durduğunu gördüm. Sivil polisler işçilerin bulunduğu alanın hemen dışındaydılar. Yaklaşık 200 işçi vardı o anda. Yaşları oldukça gençti. Ve yüzlerindeki ışıltıdan, yaptıkları işin farkında oldukları anlaşılıyordu.

Hemen içeriye girdim ve ilk gördüğüm işçilerle konuşmaya başladım. Kaç yıldır çalıştıklarını, içeride üretimin olup olmadığını sordum. Tahmin ettiğim gibi kısa cevaplar verdiler ve yanımdan uzaklaştılar. Alanın girişinde oturan bir grup işçinin yanına oturdum. Onlarla konuşmaya başladım. Bir işçi, en başından beri direnişin içinde olduğunu ve hatta bu işi planlayan gruptan olduğunu söyledi. Nasıl harekete geçtiklerini sorunca, "facebook'u takip eden birkaç arkadaş sayesinde öğrendik direnişin olduğunu" dedi. Aynı rahatsızlıkların bu fabrikada da olduğunu belirterek, devam etti: "Türk Metal sendikasını istemiyoruz. Yıllardır bize bir şey vermiyorlar ve hep sırtımızdan geçiniyorlar. Durumu öğrendikten sonra toplandık ve biz de direnişe geçtik. Şu anda işçilerin büyük çoğunluğu burada zaten. İçeride üretim çok az ve istedikleri arabaları çıkartamıyorlar." Bir işçi ise, "ben izinliydim ve direk buraya geldim. İşten atmaların olacağını duyduk. Ben başından beri içindeyim, herhalde listenin başına beni

yazarlar" dedi. "Bu kadar kalifiye elemanı nereden bulacak ki, bu iş o kadar kolay mı? Üstelik direniştesiniz ve buradaki işçiler, atılan arkadaşlarını sahipleneceklerdir" deyince, "evet biliyoruz, kaldı ki, biz her şekilde iş bulabiliriz, onlar düşünecek" dediler.

Yeni işçi grupları arabalarıyla ve kornalar çalarak geliyorlar. Gelip geçen diğer fabrika araçlarını uyarmak için sürekli düdük çalıyorlar. Bu saatler fabrikaların servislerinin çıktığı saatlermiş ve direnişi mümkün olduğu

kadar çok kişinin duymasını istiyorlar. Konuştuğumuz sırada işçiler toplandılar ve slogan atmaya başladılar. "Türk Metal istifa", "Direne direne kazanacağız", "Satılmış sendika istemiyoruz", "Ölmek var dönmek yok!" Bu arada müzik sesleri de açık ve müzik eşliğinde oyunlar oynuyorlar. Bu durum yaklaşık 20 dakika kadar sürdü. Orada konuşma yapan işçi, yalan haberlere itibar edilmemesi gerektiğini, Bursa'da direnişin devam ettiğini ve taleplerin net olduğunu belirterek, "biz birlik olursak kazanırız" dedi.

Bir işçi daha geldi oturduğumuz yere. Takım lideriymiş ve endişesi, sendikadan istifa etmekten ziyade, direniş sonucu takım liderliğinin elinden alınacağı yönünde. İşçilerden birkaçı "Ya sen yeter ki sendikadan istifa et, çalışmaya devam edebilirsin" diyorlar. "Zaten üretim de olmuyor ki, ayrıca takım liderliğinin niye gitsin ki, sonuçta biz emek harcadıktan sonra her şeyi yapabiliriz" diyerek yatıştırmaya çalışıyorlar. Biraz içerideki durumdan bahsediyor. Birçok işçinin istifa ettiğini söylediler. Gittiğim gün postanede e-devlet zarflarından kalmamış ve işçiler Cumartesi günü nöbette olan İzmit il merkezindeki postaneye gideceklermiş. İstifaların yüzde 50'lere yaklaştığını söyleyerek coşkuluyorlar.

Yan tarafımda da işçiler var, onların yanına gelen bir işçi izinde olduğunu ve Bursa'da direnişin başladığı ilk gün orada olduğunu söyledi. Esprili bir işçiydi. "Duyar duymaz fabrika önüne gittim. Otosan'da çalıştığımı söyledim Renault işçilerine. İçeriye kimseyi almıyorlar. Bana "siz niye direnişe çıkmıyorsunuz" sorusunu soracaklar diye korktum açıkçası. Ama biz de direnişe geçtik ve ben hala raporum bitmediği için istifamı veremedim" dedi. "Raporlu olmak sendikadan istifa etmeye engel mi?" diye sordum. "Buradaki işçi arkadaşlar rapor bittikten sonra istifa et dediler. Hatta dün eylem vardı. Ben öndeydim. Kameraların önüne doğru hamle yaptım, arkadaşlar 'raporlusun' sen biraz geride dur diye ikaz ettiler" dedi.

İşçilere, 1998'deki yaşanan istifa süreçlerinden bahsettim ve bugünkü direnişin çok önemli olduğunu vurgulayan bir konuşma yaptım. İşçiler de "o dönem yapılamamıştı, ama bu defa Türk Metal'i sileceğiz" dediler. Bu arada diğer fabrikalardan gelen haberleri internet üzerinden takip ediyorlar. Birbirleriyle haberleşmek için de interneti kullanıyorlar. Onun dışında her iyi haber geldiğinde birbirlerine duyurmak için bağınıyorlar.

İşçiler ortalama ücretlerinin 1400-1800 lira arasında olduğunu belirtiyorlar. Günlük üretimin her vardiya için 400 arabayken 10-15'e kadar gerilediğini söylüyorlar

"hiç üretim yapamaz hale gelecekler" diye de ekliyorlar. Ama asıl hedeflerinin Türk Metal olduğunu, fabrikayla bir sorunlarının olmadığını anlatıyorlar. "Neden bir sorun yok ki, sonuçta bu sendikayı patronlar tercih ediyorlar" deyince, "evet, ama ilk başta Türk Metal'i gönderelim, nasıl olsa fabrikayla oturup anlaşırız" diyorlar.

İşçilerin bir de "hukuk dışına çıkmak" gibi bir kaygıları var. Özellikle polisin yönlendirmeleri etkili oluyor. Böyle bir direnişe başladıkları halde, meşruluklarını tam anlamıyla kavrayabilmiş değiller. Örneğin alanda ışıklandırma olmaması,

şadır kurulmasına izin verilmemesini kabullenmişler. (Daha sonraki günlerde özellikle yağmurlu havalardan sonra naylondan derme çatma şadırlar kuruldu.) Bir de "provakatörler" edebiyatını çok dillendiriyorlar. "Aramıza yabancılar karışabilir, hiçbir partiyle isimiz yok, hiçbirini sokmuyoruz" şeklinde konuşuyorlar.

Eylemlere ilk kez katılan işçilerin tedirginliği ve coşkusu bir arada. "Bu işin sonu nereye kadar giderse gitsin, devam edeceğiz" diyorlar mesela. Özellikle Eskişehir'deki Ford Otosan işçilerinin direnişe geçmemiş olmasını dert edinmişlerdi ve onlarla sürekli mesajlaşıyorlardı. (Birkaç gün sonra da Eskişehir'de direniş başladı) Elbette ki, aynı sermaye grubuna bağlı farklı illerdeki fabrika işçileriyle iletişimin canlı tutulması ve direnişin beraber götürülmesi, çok önemliydi. Yönetimden gelen tehdit mesajlarını da konuşuyorlar. "Sanki tehditlerden korkacağız, atarsanız atın" diye gülerek... Genelde neşelilerdi. Çay ve su ihtiyaçlarını ortaklaşa karşılıyorlardı. Basından yana oldukça şikayetleri vardı. Sadece Gölcük ve Kocaeli gazetelerinin kendilerine yer verdiğini anlattılar. Büyük basının gelmemesini ise "yahu fabrikanın sahibi Koç, basını bağlamıştır" diyerek sade bir ifade kullanıyorlar.

İşçiler gün geçtikçe bağlarını da geliştirmişler. Eskişehir'in de katılımıyla coşkuları, kazanma inançları artmış durumda. Ancak hala devrimcilerle aralarındaki duvarların yıkılabilmesi için çok şey yapılması gerekiyor. Destek ve dayanışma için gelenlerin devrimci örgütlerden ya da solculardan olması, başlangıçta onları tedirgin ediyor. Bunda polis baskısı ve burjuvazinin ideolojik bombardımanı etkili kuşkusuz. Ve eylem içinde kendiliğinden oluşan bilinç ile bu tedirginlikleri giderek azalıyor.

Bir yandan işçi sınıfının mücadele içinde dostu-düşmanı öğrenmesi, bir yandan da komünist ve devrimcilerin sınıfla bağlarını daha fazla geliştirmesiyle, bu durum elbette ortadan kalkacaktır.

Mayıs ayının ortasında başlayıp Haziran'a kadar uzanan ve Bursa'dan ülkenin diğer otomobil fabrikalarına sıçrayan Metal direnişi, kiminde somut kazanımlarla, kiminde ise kısmi kazanımla ya da kazanımsız bitti. Ama gerçekte bir bütün olarak işçi sınıfı kazandı. Çünkü Metal direnişi, söylediği gibi bir "fırtına" yarattı. Geçmişten bu yana birikmiş birçok pisliliği süpürüp attı. Daha önemlisi, zihinlerdeki kireçlenmeye keskin vuruşlar indirdi.

Bu yönüyle şimdiden Türkiye işçi sınıfı tarihine kazındığını söyleyebiliriz. '89 Bahar eylemleriyle, hatta daha geriye gidip 15-16 Haziran'la benzerlikler kurulması, hafızalarda bu büyük direnişleri canlandırması boşuna değil. Ya da "Metal'in Gezi'si" denmesi, Haziran direnişinin sınıfsal devamı olarak görülmesi de yanlış değil. Elbette her benzeştirmede hata payı bulunur. Metal direnişinin de bu büyük direnişlere benzeyen kadar, benzemeyen, kendine özgü yanları bulunuyor.

Direniş hala tazeliğini koruyor ve etkileri devam ediyor. Dolayısıyla bitmiş bir süreçten sözetmiyoruz. Buna rağmen yaklaşık 15 gün süren direniş boyunca başarılan pekçok şey oldu. Bunlar üzerinden bir değerlendirme yapabilecek durumdayız. Bu yazıda, öne çıkan belli başlı noktaları vurgulamaya ve sonuçlar çıkarmaya çalışacağız. Hem işçi sınıfının gelecekteki mücadelesi açısından, hem de komünist ve devrimciler açısından önemli dersler içeren bu direnişten herkesin öğrenmeye ihtiyacı var.

Direnişin başardıkları

İşçilerin talepleri üç noktada toplanıyordu:“Eşit işe eşit ücret”, “sendikal örgütlenme özgürlüğü” ile “sendika içi demokrasi” ve “işten atılmama güven-cesi.”

Bunların içinde en fazla öne çıkan ise, faşist Türk-Metal sendikasıdan kurtulmaktı. Zaten **direnişin kıvılcımını çakan da, bu sendikadan istifa etmek isteyen işçilerin Türk-Metal çeteleri tarafından dövülmesi oldu**. Daha önce de benzer örnekler yaşanmıştı. İşçiler bu deneyimler üzerinden, ancak toplu bir şekilde büyük bir direniş yaparak, bu

“Metal fırtınası”nın yarattığı sonuçlar

vazgeçmiyordu. Direniş başladıktan sonra da Türk-Metal'i feda etmemek için bir hayli direndiler. İşçilere yaptıkları çağrıda, tüm isteklerini kabul edeceklerini, fakat protokolde Türk-Metal'in bulunması gerektiğini söylediler. İşçiler bunu kesin olarak reddetti ve kendi seçtikleri temsilciler ile masaya oturulmasını dayattı. İşçilerin bu kararlı duruşu sayesinde Türk-Metal'i, bir yerde harcamak zorunda kaldılar.

Türk-Metal, ambleminde faşistlerin sembolü kurt resmi olan, faşizmi böylesine açıktan savunmasıyla dünyada bile eşine az rastlanan bir sendikadır. Türk-Metal'i büyüten ve Metal işkolunda en güçlü sendika haline getiren de faşist 12 Eylül rejimidir. Öncesinde çok küçük bir sendika iken, 12 Eylül tüm konfederasyonları kapatıp, sadece Türk-İş'e bağlı sendikalara izin verince, kendi işkolunda tek sendika haline gelmiştir. Diğer yandan 12 Eylül'ün sendikalar yasası ile, işyeri ve işkolu barajları konularak işçilerin sendikalaşması engellendi ve tek tip sendikacılık dayatıldı. Bunun sonucu olarak 12 Eylül öncesi 5 milyon 751 olan sendikalı işçi sayısı, bu yasadan sonra 1.5 milyona düştü. Şimdi bu rakamın 1 milyonun altına olduğunu biliyoruz. İşçi sayısı 12 Eylül öncesine göre iki-üç kat arttığı halde...

Metal işçilerinin direnişi, sadece faşist Türk-Metal sendikasına değil, 12 Eylül rejiminin sendikalar yasasına bir meydan okuyuştur. Toplu istifalarla belli başlı fabrikalarda Türk-Metal'i silmiş; dahası, kendi temsilcilerinin tanınmasını sağlamış, anlaşmayı onlar aracılığıyla gerçekleştirmiş, böylece varolan sendikalar yasasını geçersiz kılmıştır. Aynı zamanda TİS ve grev yasalarını da çiğneyip geçmiştir. Bosh fabrikasındaki sözleşmenin kendileri için de geçerli olması talepleri, patron ve sendika tarafından, “bir kez TİS imzalandı, değiştirilemez, yasal değil” denilerek reddedilmişti. Fakat direniş devam edince, üç yıl için imzalanan TİS, 6 ayda “kadük” oldu. Patronlar işçilerin ücretlerinde şöyle ya da böyle iyileştirme yapmak zorunda kaldılar.

Yasaların ve yasakların parçalanmasını, en net biçimde grev yasağının çiğnenmesinde görüyoruz. 12 Eylül'ün grev yasası ile işçilerin greve gitmesi zaten oldukça zorlaştırılmıştı. Bir de buna hükümetlerin “milli güvenlik nedeniyle” grev ertelemesi eklenince, grev yapmak olanaksız

hale geldi. En son Metal işkolundaki grev ertelemesi hatırlardadır.

Bu işkolundaki sendikalardan Birleşik Metal İş, (BMİS) 15 Ocak'ta 22 fabrikada grev kararı almıştı. Fakat grev başlar başlamaz Bakanlar Kurulu kararı ile ertelendi. İşçiler yaptıkları toplantılarda “greve devam” dediler. Ama BMİS, işçilerin bu istemine uymadı. Bazı fabrikalar fiilen bir-iki gün grevi sürdürseler de, grev başlamadan bitti.

İşçiler, grevi erteleyen hükümete olduğu kadar, haklarını aramayan sendikaya karşı da tepkiliydiler. “İşçilerde öfke var, ama karar alan ve uygulayan bir yapı yok!” diyordu bir işçi ve “herkesin kucacağında odun var, ateşi yakacak birini arıyor!” diyerek çaresizliklerini, arayışlarını anlatıyordu.

İşçiler, bu “ateşi” sadece ve sadece kendilerinin yakacaklarını anladılar. İşbirlikçi-uzlaşmacı sendikalardan ellerini yıkadılar. Kendi örgütlerini kurdular ve grevlerini gerçekleştirdiler. **Böylece tüm işkollarında grev yasağı ortadan kaldırmış oldular. Çünkü metal işkolundaki direniş daha bitmeden, petro-kimyada da fiili grev başladı.**

Metal'deki grev yasağı üzerine yazdığımız yazıda şunları söylemiştik: *“Son grev ertelemesi bir kez daha gösterdi ki, sadece ‘yasal prosedür’ içinde kalınarak haklar elde ediliyor... Metal işçileri greve çıkarken, taşıdıkları dövizlerden birinde “Bize gücünüz yetMESS” yazıyordu; metal patronlarının örgütü MESS'i hedefleyerek... Ama sadece metal patronlarıyla değil, onların arkasında duran devletle ve yasalarıyla da mücadele etmeleri gerekiyor. Bu da örgütlülüğten geçiyor. Hem de gerektiğinde sendikayı bile açacak bir iç örgütlülüğten... İşçi sınıfı işbirlikçi-uzlaşmacı sendikaları da aşarak, başta grev hakkı dahil, gaspedilen haklarını bir bir kazana-caktır. Gelinen nokta, başka bir yol bırakmamıştır.”* (PDD Şubat 2015)

Metal işçisi, grev ertelenmesinden çok değil 4 ay sonra ayağa kalktı ve bunu başardı.

Sınıf hareketinde yeni dönem

Sınıflar mücadelesinde bazı eşikler vardır; onun aşıldığı yerde bir dönem kapanır, yeni bir dönem başlar. Nasıl ki, Haziran direnişi, halkın bentleri aşarak coşkun bir sel gibi akmasına ve korku duvarlarını yıkmasına yol açıtıysa ve “artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak” hissiyatı yarattıysa; **Metal direnişi de yukarıda saydığımız bir çok yasağı-yasayı yerle bir ederek, sınıf hareketinde yeni bir dönemi başlatmıştır.**

Bunların başında işçilere sürekli empoze edilen “yasal prosedür”le, mücadeleyi yasalara hapseden sendikal anlayışın aşılması geliyor. Elbette tümnden yıkıldığı söylenemez, ama **işçiler kendi deneyimleriyle “meşru”luğun “yasal”lıktan farklı ve daha önemli olduğunu anlamaya başladılar. Birlikte hareket ettikleri zaman, ne büyük bir güç olduklarını gördüler.** Renault ve Tofaş'tan sonra birçok fabrikada yasal engellere rağmen direnişlerin

başlaması bunun göstergesidir.

Hiç kuşkusuz **en büyük sarsıntıyı sendikalar geçirdi, geçiriyor. Artık eskisi gibi saltanatlarını sürdüremeyceklerinin farkındalar. Koltukları ciddi biçimde sallandı.** Önceleri yapmadıkları her şeyi “yasal engeller”le açıklayan sendika yöneticileri, şimdi işçilerin “meşru ve haklı” olduklarını söylemeye başladılar. Bunu en somut, Petkim işçilerinin grev yasağına rağmen fiili grevi başlatması karşısında Petrol-İş sendikasıdan duyduk.

Keza metal işçilerinin Türk-Metal'e karşı yükselen tepkisini, kendi potasında eritmek isteyen Birleşik Metal-İş yöneticileri de, hemen harekete geçmişti. **İşçileri, kendi temsilcilerini seçebilecekleri, kendi şubelerini istedikleri gibi kurabilecekleri sözü vererek Birleşik Metal'e çağırdılar. Oysa daha 4 ay önce, işçiler grev kararı almışken, bildik “işçiler hazır değil” yalanına başvuranlar bunlardı.** Hem de işçiler o süreç boyunca en sık “bu yoldan dönmeyiz, açıktan ölmeyiz” sloganını attıkları halde...

Metal işçilerinin Türk-Metal'den toplu istifadan sonra, BMİS'i tercih etmemesinin asıl nedeni, işte bu kötü sicildir. En çok da grev ertelemesi karşısında attıkları geri adımdır. **Eğer Birleşik Metal, fiili grevi o anda başlatmış olsaydı, şimdi metal işkolunda en fazla üyeye sahip sendika olabilirdi.** Metal işçilerinin sadece Türk Metal'e değil, bir bütün olarak sendikalara tepkili olmaları ve uzak durmalarında, BMİS'in bu tutumu belirleyici olmuştur.

Ancak **metal direnişi sonrası, sendikalar da, sendika yöneticileri de artık eskisi gibi olamayacaklarını biliyorlar. Ne patronlarla bu kadar açıktan işbirliği yapabilecekler, ne de devletin yasal engellerini işçilerin karşısına dikebilecekler. Daha önemlisi, işçiyi eskisi gibi küçümsemekten, hor görmekten vazgeçecekler.** Görünüşü kurtarmak için bile olsa, işçinin görüşünü almadan TİS'leri imzalamaya kalkamayacaklar. Kısacası **faşist, işbirlikçi ve uzlaşmacı sendikacıların rahatları kaçtı.** Hiçbiri koltuğunda eskisi gibi oturamayacak, 12 Eylül sendikacılığının keyfini süremeyecek! Elbette bütün bunlar, işçilerin kendi iç örgütlülüklerini kurması ve güçlendirmesine bağlı olarak gelişip pekişecektir. İşçiler sınıf sendikacılığı yolunda ilerledikçe, devrimci işçileri sendika yönetimlerine getirdikçe, sarı sendikaların yerini kızıl sendikalar aldıkça, işbirlikçi sendikaların ve sendikacıların tahtı yıkılacaktır.

Metal direnişi, nasıl ki, son 10 yılda gelişen irili-ufaklı bir dizi işçi-emekçi hareketinin birikimleri üzerinden gerçekleştiyse, yeni direnişler de Metal'in dersleriyle donanmış olarak daha ileri noktalara ulaşacaktır. Seka, Tekel, Grief, Yatağan, 1 Mayıslar ve tabi ki, Haziran direnişi, Metal direnişine uzanan kilometre taşları olmuştur. Petkim, Metal'den aldığı bayrağı ilk dalgalandıran oldu. Bunun arkası gelecektir.

Direnişin eksiklikleri

Buradan metal direnişinin temel eksikliğine, örgütlülük ve bilinç düzeyindeki geriliğe geçebiliriz. Onun için önce işçilerin direniş esnasında nasıl örgütlendiklerine bakmakta yarar var.

Metal'de direnişin başını çeken **Renault işçileri, “ÜET” dedikleri en küçük üretim birimlerinden yukarı doğru “işçi komiteleri”ni kurmuşlar.**

Herkesin katıldığı seçimle kurulan bu komiteler, hiyerarşik bir örgütlenme ağı yaratmış. Bir Renault işçisi, bu durumu şöyle anlatıyor: *“Herkes kendi bölümünde komite toplantısı, değerlendirme yapar. Bu, temsilciler yoluyla merkezeleşir, burada değerlendirilir ve ortak karar haline gelir. Aynı şekilde bir görüşme olduğunda da sözcüler gelir açıklama yapar. Evet ya da hayır biçiminde oy kullanılır. Hangisi çoğunluktaysa o karar haline gelir.”* Son derece demokratik ve şeffaf bir örgütlenme!

Bu komiteler, Renault'ta direniş başlamadan önce kurulmuş. Direniş de komitelerin inisiyatifiyle başlamış ve her aşamada onlar üzerinden yürülmüş. Renault'u diğerlerinden daha güçlü kılan da bu özelliği. Tofaş'ta ise işçiler, komitelerini direniş esnasında oluşturmuşlar. Renault'un deneyiminden öğrenip, onlardan yararlanmışlar. Bir Tofaş işçisi, komitelerin kurulmasıyla yaşanan değişimi şöyle anlatıyor: *“Dağınıklık gitti bir kere. Kim geliyor kim gidiyor bilinmiyordu. Bizdeki üretim birimi olan TÛT'lerden en güvenilir isimlerden birer temsilci ve birer yardımcı seçtik... Komiteler kurulduktan sonra direniş yerinde sürekli bekleyen işçi sayısı da arttı. Her üretim birimi sabah sayımla başlıyor. Daha önce bir görüneyim diyenler, şimdi çadırını kurup yerleşti.”*

İşçiler kendi deneyimleriyle komitelerin ne kadar önemli olduğunu görüp kavıyor. Sınıf disiplini, komiteleri aracılığıyla doğrudan direnişlerine yansıtıyorlar. Aynı zamanda devletin ve patronun her tür saldırısına, parçalama girişimine, bu örgütlülük ile karşı duruyorlar. “Direniş küs işçileri bile barıştırdı” diyor bir işçi. Direniş öncesi CHP'li, AKP'li ve MHP'li işçilerin kendi aralarında birbirlerine takıldıklarını, ama direniş sonrasında bu tür konuşmaların tamamen durduğunu söylüyor.

Direniş birleştiriyor. Örgütlü davranmaları, bu birliği sağlamlaştırıyor ve her tür saldırıya karşı koruyor.

Metal direnişinin böylesine büyük ses getirmesi ve birçok ilki gerçekleştirerek yeni bir dönemi başlatmasında, hiç şüphesiz en önemli faktör, kendi içlerinde yarattıkları bu örgütlülüktür. Direnişin en büyük kazan-cı budur.

İşyeri komite ve meclisleri, '89 Bahar eylemlerinin öne çıkardığı işçilerin taban örgütleridir. Diğer taban örgütlerinden (TİS ve grev komiteleri gibi) farkı, geçici değil, kalıcı olmalarıdır. Fakat bu komiteler, sendikala-ra alternatif ya da sendikaların yerine ikame edilecek örgütler değildir. Aksine sendikaları güçlendiren, onu tabana yayan örgütlerdir.

Metal direnişinin temel eksikliği, tek tek fabrikalarda bu komiteler sayesinde bir örgütlülük yaratılmış iken, işkolu bazında örgütlülüğün yoksun oluşudur. Bu da ancak sendika ile mümkündü. Ama bırakalım işkolunun tümünü, direnen fabrikaları koordine edecek merkezi bir örgütlülüğün bile yoksundular. Bu durum, direnişi başlarken de biterken de birbirinden kopuk, ayrı ayrı davranan fabrikalar haline getirdi ve zayıf düşürdü.

Metal işçisi, faşist Türk-Metal sendikasına duyduğu haklı tepkiyi, işçi sınıfının en önemli örgütü olan sendikaya yöneltmemeli, sendika düşmanlığına yol açmamalıdır. Sadece Türk-Metal de değil, bugün varolan sendikaların büyük bir çoğunluğu işbirlikçi-uzlaşmacıdır. Ancak bu, bir örgüt biçimi olarak sendikanın suçu değildir. **Sendika bir araçtır. Önemli olan, onun hangi amaçlar için ve hangi hedefler doğrultusunda çalıştığıdır; yani içeriğidir. O içeriği belirleyecek olan da, işçi sınıfının örgütlülük ve bilinç düzeyidir.**

Genel olarak Türkiye işçi sınıfının, örgütlülüğü ve sınıf bilinci zayıftır. Özellikle 12 Eylül sonrasında böyle olması için özel bir çaba harcandı. Bir yandan yasalar, bir yandan gerici-faşist ideolojik bombardıman ile, işçilerin sadece eline-koluna değil, beynine de pranga vurulmak istendi. Bunların başında sendikaların siyaset dışıymış gibi gösterilmesi geliyor. İşçiler arasında da “siyaset yapmayalım, biz ekmek kavgası veriyoruz” sözü, sıkça söylenen ve kabul gören bir yaklaşımdır. Siyaseti de “düzen partileri” olarak algılamaktadırlar. Metal işçilerinde de bu yaklaşımı değişik biçimlerde gördük. Destek ve dayanışma için gelen partilere ve çeşitli devrimci-demokrat kurumlara dahi izin verilmedi. Elbette işçi sınıfının birliğini parçalayacak her tür

girişimden uzak durulmalıdır, hele ki bir direniş sırasında bu yaşamsal önemdedir. **Başta düzen partileri olmak üzere bazı kurumların direnişleri kendilerine kürsü yapmalarına izin verilmemesi, anlaşılır bir durumdur. Ancak bu, destek ve dayanışmayı engelleyecek boyutlara ulaşmamalıdır.** Daha önemlisi, sendikalar dahil her kurum ve kişinin siyaset yaptığı, “ekmek kavgası” denen şeyin siyasetin ta kendisi olduğu gerçeğinin işçiler tarafından kavranmasıdır.

Burjuvazinin elindeki her tür olanakla işçilerin bilincini kararttığını biliyoruz. Yanı sıra sendikalar gibi siyasetin de “kirlenmiş” olması, sınıf siyasetini taşıyacak “öncü”lerin yetersizliği gibi faktörler, işçileri bu geri bilince mahkum ediyor. Metal işçilerinde de görülen sendika ve siyaset konusundaki bu gerilik, ancak mücadele içinde yaşadığı deneyimler üzerinden aşılabacaktır. Öncülerin sınıfla bağlarını güçlendikçe, bu süre daha kısa ve daha sancısız gerçekleşecektir.

Destek ve dayanışmanın önemi

Bir direnişin başarısında, destek ve dayanışmanın yaşamsal önemde olduğu bilinir. **Özellikle ailelerin direnişin yanında olması, hatta onun bir parçası haline gelmesi, direnişin geleceği açısından belirleyicidir.** Metal işçileri de bunun bilinciyle hareket ettiler. Direnişin ilk gününden itibaren aileleri fabrikalara aktı, maddi-manevi yardımlarını sundu. İşçiler, *“ailemizi her zaman yanımızda gördüğümüz için, daha çok cesaretlendik. Onlar olmasa bizim direnişimiz bu noktada olmazdı”* dediler.

Ailelerin yanı sıra devrimci-demokrat kurumlar, desteklerine koştu. Başta gıda olmak üzere her tür ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştılar. Bu kez aydınlar ve öğretim üyeleri de işçileri yalnız bırakmadı. 100'e yakın akademisyen, yaptıkları açıklama ile işçilerin taleplerinin yerine getirilmesini istedi. Direnişin ILO ve uluslararası hukuka uygun olduğuna vurgu yaptılar.

Sadece ülke içinden değil, dünyadan da destek ve dayanışma mesajları geldi. Uluslararası sendikaların yanı sıra Brezilya ve Fransa'daki sendikalardan temsilcilerini gönderenler oldu. Direnişin diğer ülkelere de yayılma ihtimali güçlendi vb... Sınıfın uluslararası birliği açısından bu mesajlar oldukça önemliydi.

İçerden-dışardan sunulan destekler, metal işçilerinin moralini yükseltti. Fakat moral bozan şeyler de oldu. **Direniş başladıktan sonra Bursa'ya giden bazı**

küçük-burjuva kesimler, işçilerin onları fabrikaya almamaları üzerine, “işçiler destek-dayanışma istemiyor” türünden şeyler yazıp konuşabildiler örneğin.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, işçilerin geri bilinciyle, desteğe giden kurumlara mesafeli davranmaları eleştirilebilir. Daha-sı, polisin üzerlerinde yarattığı baskı ile onlarla röportaj yapmak isteyenlerin kimliklerini polise göstermeleri, asla mazur görülemez. Ancak **destek ve dayanışmaya giden kişi ve kurumlar da işçi sınıfının direnişinin diğer direnişlerle aynı olmadığını bilmelidir.**

Orası ne bir “Gezi Parkı”dır, ne de herhangi bir “çadır direnişi”!

Son dönemde destek ve dayanışma denilince ilk akla gelen, direniş yerine gidip oraya bir çadır kurmak oluyor. Direnişin içinde bulunduğu durumdan bihaber, uluorta konuşmalar yapmak, direnişçilere akıl öğretmeye kalkmak da sıkça rastlanan durumlar. Bunlardan vazgeçilmelidir. Sözkonusu olan bir işçi direnişi ise, çok daha dikkatli ve özenli davranmak gerektiği açıktır. **Direnişin de bir disiplini, hukuku vardır. Her giden destekçi buna uygun davranmak zorundadır.**

Örneğin Metal işçileri, desteğe gelenlere “sözcü”leriye konuşmalarını söylüyor ve sadece “sözcü”lerle muhatap olunmasını istiyorlar. Bu, direnişin güvenliği açısından kendi aralarında aldıkları yerinde bir karardır. Desteğe gelenlerin de buna uymaları gerekir. **İşçiler ayrıca destek için yanlarına gelmek yerine, herkesin bulundukları yerde eylem yapması çağrısında bulundular. Bu da doğru bir çağrıydı.**

Buna karşılık **başta Birleşik Metal İş olmak üzere, kendilerine “mücadeleci sendika” diyen hiçbir sendikadan destek gelmedi.** En fazla bir açıklama ile yetindiler. Oysa direnişlere verilecek en büyük destek, eylemli destektir. **Her sınıf ve kesim, içinde bulunduğu duruma göre çeşitli eylemlerle destek ve dayanışmasını gösterebilir ve göstermelidir.** Elbette başta gıda olmak üzere direnişe maddi destek sunmak da önemlidir. Ama asıl etkili olanı, eylemli destektir. Ne var ki, eksik kalan da budur. Çoğu kez “yasak savma” kabilinden bir açıklama ile yetinilmektedir. Bu tür destek ve dayanışma tarzından uzaklaşılmalıdır artık.

Metal işçileri, destek ve dayanışmanın da nasıl olması gerektiğini hatırlattı. Devletin baskısı ve bilinç düzeyindeki gerilikle kimi yanlış şeyler de yaptılar. Ancak bunları mücadele içinde görevler düzeltceklerdir. Tekel işçileri de Ankara'ya ilk geldiklerinde devrimcilerden “terörist” diyerek uzak durmuşlardı. Ama en zor dönemlerde onların yanında olduklarını görünce, bu düşünceleri hızla değiştirdi. Kendilerine “Müslüman komünist” diyenler arttı.

Bu örnekler, işçi sınıfıyla ilişkide çok daha sabırlı ve bilinçli davranmak gerektiğini ortaya koyuyor. Sınıfın disiplinine uyararak fakat yanlışlarını da eleştirerek, destek ve dayanışmayı eylemli biçimlerle büyütmek gerekiyor.

* * *

“Metal fırtınası” şimdilik dinmiş görünüyor. Ancak her an yeniden esebilir. Patronların verdikleri sözlerde durmama ihtimali yüksektir. Özellikle direnişin başını çeken öncü işçileri işten atmaya çalışacaklardır. Bunun ilk adımları atılmıştır bile. Ama metal işçileri artık kendilerine daha güvenlidir. Direniş sürerken polisin olası saldırısına karşı net bir duruş ortaya koydular ve polisin buna cesaret etmesini durdurdular. “Nasıl ki 5 Mayıs'ta Türk-Metal'ci çeteler, işçiye el kaldırdıkları anda bittilerse, polis marifetiyle işçiye sopa kaldırılırsa o anda siyasi irade, yani hükümet de biter” ifadelerini kullandılar. Patronlar yaptıkları protokole uygun davranmadıkları zaman, metal yeniden harekete geçecektir.

Bu haliyle bile çok önemli sonuçlar yaratmış bulunuyor. Şimdi onları bilince çıkarma zamanıdır. Kazanımları pekiştirmek, eksikleri aşmak için buna ihtiyaç vardır. En başta işçiler kurdukları komiteleri yaşatmalı ve iç örgütlülüklerini sağlamlaştırmalıdır. Başka bir sendikaya üye olsalar da, kendileri bağımsız bir sendika kursalar da, işyeri komiteleri her daim sınıfın tabandan inisiyatifini yansıtan örgütler olarak varlığını sürdürmelidir.

Metal işçileri nasıl bir sendika istiyor?

* İşçinin her düzeyde denetleyeceği, her kademenin seçimle belirlendiği, gerektiğinde seçilenlerin geri alınabileceği bir sendikal yapılanma istiyoruz.

* İşçinin 10/20 katı maaş alan, patron gibi yaşayan bir sendikacılığı reddediyoruz. İşçi gibi düşünen ve ortalama işçi kadar maaş alan yöneticilerin olduğu bir sendika istiyoruz.

* İşçiler arası dayanışmayı esas alıp işçilerin birliğini oluşturmak için adımlar atan bir sendika istiyoruz.

* Sosyal tesislerini işçilerin kullanımına sınırsızca açarak eğitimleri için kullanacağı bir sendika istiyoruz, kumarhane değil!

* Topluszöleşmelerini, işçi talepleri doğrultusunda, komiteleri aracılığı ile tüm işçilerin katılımını sağlayarak hazırlayan bir sendika istiyoruz.

* Temsilcilerini seçerek belirlediğimiz bir sendika istiyoruz. Sadece temsilcilerle yönetilen bir fabrika değil, aynı zamanda tüm bölümlerde oluşturulacak işyeri komitelerine dayanan, düzenli toplanarak kararlarını tüm bölümlerde işçilerle tartışarak güce dönüştürecek bir sendikal yapılanma istiyoruz.

* Aidatlar şubelerde toplanmalıdır. Genel merkez aidatı dışında kalan kırsımla işçilerin örgütlenmesine harcanan bir bütçe olmalıdır. Mali denetiminin şeffaf olduğu ve aylık internetten ve sendikada işçinin rahatça ulaşabileceği biçimde yayınlandığı bir sendikal anlayış istiyoruz.

Metal işçilerinin yaktığı DİRENİŞ ATEŞİNİ BÜYÜTELİM!

Bursa'da Renault ve Tofaş işçilerinin başlattığı direniş, kısa sürede metal işkoluna bağlı diğer fabrikalara da sıçradı. 10 bini aşkın işçi, fabrika içinde ve önünde eylemlerini sürdürüyor.

Metal işçileri, uzun süredir ücretlerin düşüklüğüne, çalışma koşullarına ve en önemlisi faşist Türk Metal sendikasına karşı tepkilerini dile getiriyordu. Metal sözleşmesinin çok kötü koşullarda imzalanması, Birleşik Metal sendikasının da grev kararının arkasında durmaması, metal işçileri için bardağı taşıran bir etki yarattı. Son bir aydır bunu eylemleriyle de ortaya koydular. Fakat değişen bir şey olmadığı gibi, Türk-Metal çetelerinin saldırısına uğradılar. Son çare olarak fiili grevi başlattılar ve toplu olarak sendikadan istifa ettiler.

İşçilerin üç temel talebi bulunuyor:

1-Eylemlerinden dolayı tek bir işçinin atılmaya-
cağına dair garanti verilmesi.

2-Aynı işkolunda olan Bosch'ta imzalanan TİS'in kendileri için de geçerli olması. (Bu durumda ücretlerine aylık 500 civarında bir artış söz konusu olacak.)

3-Faşist Türk-Metal sendikasının işyerlerinden
çıkartılması.

Devlet, patronların devleti!

İşçilerin talepleri bu kadar sade iken, patronlardan bakanlara ve işbirlikçi sendikalara kadar hepsi, bu taleplerin karşılanamaz olduğunu söylüyor.

Bursa Valisi ve AKP'li milletvekillerinin de devreye girmesiyle yapılan görüşmelerde, yine Türk-Metal ile protokolü dayattılar. İşçilerin bunu kesin bir şekilde reddetmeleri üzerine, "işçi temsilcileri" ile yaptıkları toplantıda da, "TİS'in imzalanmış olduğu, yasalaştığı, yasaları çiğneyemeyecekleri" yalanına başvurdular. Sanki bu ülkenin bizzat cumhurbaşkanı yasaları çiğnemiyormuş gibi!

Çalışma Bakanı'ndan Maliye Bakanı'na tüm hükümet yetkilileri, bir kez daha patronların temsilcisi olduklarını, onların çıkarlarını savunduklarını ortaya koydu. İşçilerin direnişiyle patronların ne kadar zor durumda kaldıklarını ve "ülkenin zarar ettiğini" söylüyorlar. İşçilerin kaldığı zor durumlardan, düşük ücretlerden, ağır çalışma koşullarından bahseden yok!

İşçiler sadece bir vardiyada 400 araba üretiyorlar! En fazla ihracat, otomotiv sektöründe yapılıyor. Başta Tofaş olmak üzere otomotiv patronları, her yıl kar üzerine kar ekliyor! Ama işçilere 500 TL'lik bir zammı çok görüyorlar! Kaç-AK Saray'da 1000 TL'lik bardakla, kilosu 4 bin TL'lik "beyaz çay" içenler, söz konusu işçiler olunca, "kaynak yok", "yasal değil" diyor! Kaç-AK Saray'ın sadece elektrik tutarı, 30 bin işçinin asgari ücretine eşit!

İş, ekmek, özgürlük yoksa OY DA YOK!

Sadece AKP değil, bu sömürü ve soygun düzeni varolduğu sürece hangi hükümet işbaşına gelse, patronları savunacak! Bugün muhalif olan partilerin, işçilerin yanında görünmesi, oylarını alabilmek içindir.

Metal işçileri haklı olarak, talepleri karşılanmaz ise, hiçbir partiye oy vermeyeceklerini duyurdular. Onlar faşist Türk-Metal'e olduğu kadar, Birleşik

Metal'in uzlaşmacı çizgisine de tepki gösterip kendi temsilcilerini seçtikleri gibi, AKP dahil tüm düzen partilerine gereken dersi verecekler!

İşçiler kendi deneyimleriyle sarı-işbirlikçi sendikaların yüzünü gördüler. Onların patronlarla birlikte çalıştığını, işçilerin değil, patronların çıkarlarını savunduklarını anladılar. Aynı şekilde muhalefeti-hükümetiyle düzen partilerinin de patronlardan yana olduğunu görecektir ve kendi sınıfsal çıkarlarının mücadeleden geçtiğini anlayacaklar.

Genel grev, genel direniş!

Metal işçileri, dayanışmaya gelen herkese, bulundukları yerde eyleme geçmelerini, direnişlerine en büyük desteğin bu şekilde verileceğini bildirdi.

Başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi memurlar, aydınlar, öğrenciler, yüreği emekten yana olan herkes, bu çağrıya kulak vermeli ve gereğini yapmalıdır!

Patronlar, hükümet ve işbirlikçi sendikalar birlik halinde, işçilere saldırıyorlar. Devletin valisi, savcısı, milletvekilleri elbirliği ile direnişi boğmaya çalışıyor. İşçilerin örgütsüz olmasından yararlanıp onları kandırmaya ve bölmeye uğraşıyorlar.

Bunu durdurmanın tek yolu, metal işçilerinin başlattığı direnişi büyütmektir! Üretimden gelen gücümüzü ortaya koyalım! Genel grev-genel direniş ile hayatı durduralım! Hayatı yaratanların bizler olduğunu, patronlara ve çanak yalayıcılarına bir kez daha gösterelim!

Metal işçisi yalnız değildir!

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşin!

20 Mayıs 2015

DSB-Devrimci Sendikal Birlik

Soma'da madenci katliamını unutmadık

Soma maden işçilerinin katledilmesinin üzerinden bir yıl geçti. Katliamı protesto ve ölen işçileri anmak için neredeyse bütün illerde çeşitli eylemler yapıldı. Bu eylemlerden biri de, 16 Mayıs günü DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından örgütlendi.

Miting, sadece Soma ile sınırlı değildi. Yakın illerden de katılım sağlandı. Miting, Soma tren garının önünde saat 12'de başlayacaktı. PDD olarak erkenden tren garının önüne gittik. Polisler de önlem almaya başlamışlardı. Kalabalık yavaş yavaş toplandı. Sendikalar devrimci kurumlar, siyasi partiler ve tabi ki ölen madencilerin aileleri...

Bir de ölen madencilerle aynı kaderi paylaşan Zonguldak maden işçileri... Zonguldak maden işçileri, yakalarına ölen madencilerin resimlerini asmışlar. Onların bu davranışı mitinge ayrı bir hava katıyor.

Başlama saati geldiğinde kitle oldukça azdı. Ama birden bire katılım arttı. Katılım artıkça hem alana sığmıyoruz, hem de coşku artıyor. "Soma'nın hesabı sorulacak", "katil devlet hesap verecek", "kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz" vb sloganlarla yürüyüş başlıyor.

Önde, ölen madencilerin aileleri yer alıyor. Yürüyüş kolu ilerledikçe katılımlar da artıyor. Mitingin esas katılımını KESK sağlıyor. Kitlenin yarısı KESK'lilerden oluşuyor. DİSK'in katılımı fazla değil. Kortejin en coşkulu Zonguldak maden işçileri. Coşkuları miting sonuna kadar aynı tempoyla devam etti. Coşkulu ve aynı zamanda disiplinliler. Çalışmak, sadece işyerinde disiplin sağlamıyor. Yaşamda da eylemlerde de disiplin sağlıyor. Mesela düşük tempoyla başlattıkları alkışı, yavaş yavaş tempoyu artırarak doruğa çıkarıyorlar.

Mitingin diğer dikkat çekenleri aileler oluyor. Hem acılılar, hem öfkeli-ler. Katliamdan önce hayatlarında hiç eyleme katılmadıkları her halinden belli oluyor. Hem slogan atmada acemilik yaşıyorlar, hem de bir kortej disiplini sağlayamıyorlar.

Miting programı önce aileler adına bir temsilcinin konuşmasıyla başladı. Ardından sendika ve oda temsilcilerinin yaptığı konuşmayla miting bitirildi.

IŞİD ilerliyor AKP destekliyor

Geçtiğimiz Mayıs ayı boyunca, Ortadoğu'daki savaş hız kazandı. IŞİD, Türkiye ve Suudi Arabistan'ın doğrudan desteğiyle, hem Suriye hem de Irak topraklarında ilerleme kaydetti. Ancak bu arada, Türkiye'nin savaş politikalarına ilişkin birçok önemli bilgi ortaya döküldü, gerek içeriden, gerekse dışarıdan gelen eleştiriler arttı.

MİT tırlarındaki silahlar

AKP hükümetinin IŞİD çetelerine silah yardımı yaptığının en somut göstergesi, MİT tırlarıyla silah taşındığına ilişkin kanıtlar, 29 Mayıs tarihinden itibaren Cumhuriyet gazetesi ve internet sitesi tarafından, görüntüleri ve belgeleriyle birlikte yayınlanmaya başladı. Haber üzerine hükümet dört bir koldan inkar yoluna gitmesine, habere yasaklar getirmesine rağmen, bir kere bilgiler ortaya dökülmüş oldu.

Suriye savaşı başladığı andan itibaren, Türkiye'nin bölgedeki cihatçı çetelere silah sevkiyatı yaptığı zaten biliniyordu. Bu durum, 1 Ocak 2014 tarihinde Antakya-Kırıkhan'da durdurulan tırlar üzerinden daha yoğun tartışılmaya başlandı. Tır, jandarma tarafından, arama yapmak üzere durdurulmuş, ancak tırdaki MİT personeli, aramayı engellemişti. Sonrasında CHP milletvekilleri, tırla Suriye'ye silah sevkiyatı yapıldığını ileri sürdüler.

19 Ocak 2014 tarihinde ise, bu sevkiyat belgelenmiş oldu. Adana'da jandarma tarafından durdurulan tırlardaki sivil kişiler MİT personeli olduklarını, tırı durduramayacaklarını, doğrudan başbakan Erdoğan'ın emriyle hareket ettiklerini söylemiş, operasyonu yöneten savcı bu sözleri dikkate almadan aramayı başlatmıştı. Arama sırasında, tırlardaki paketlerin en üstünde ilaçlar, ilaçların altında ise, havan ve top mermisi ile ağır makineli tüfek mermilerinin, ağır silahların bulunduğu tespit edilmiş, tutanaklar tutulmuş, kamera kaydı gerçekleştirilmişti.

Tırlara dönük operasyon, Erdoğan'ın devreye girmesi ve dönemin Adana Valisi Coş'un, yanında 500 polisle birlikte aramaya müdahale etmesiyle durduruldu. Ancak tırların içinde bir kenti yokedecek düzeyde patlayıcının ve ağır silahın bulunduğu tespit edilmişti.

Üstelik bu silahlar, sadece bir tırın içinden çıkarıldılar. Suriye'ye 2000 tır gönderildiği tahmin ediliyordu. Açıkçası, IŞİD'in bir yıldır sürdürdüğü savaştaki lojistiğini, tek başına Türkiye'den giden silahlar karşılayabilecek durumdaydı.

Ancak AKP ve Erdoğan, binbir dolambaçlı açıklamayla, bu sevkiyatı inkar ettiler. Görüntüleri bile ortaya çıkan silahlar için, önce "insani yardım" dediler, ancak silah, "insani yardım" kapsamında değildi. Arkasından "MİT'in yurtiçi ünitelerde nakil yaptığını" söylediler, ancak MİT'in neden silah aktarımı yaptığını açıklayamadılar. "Silahlar Bayırbucak Türkmenleri'ne gidiyordu" dediler, ancak bir avuç köylü olan Bayırbucak Türkmenleri'nin bu kadar silahı ne yapacağını

kimse anlayamadı! Üstelik Niğde-Ulukışla'da sürmekte olan IŞİD dava dosyasındaki telefon tapelerinde, Bayırbucak Türkmenleri'nin El Kaidecilerle birlikte Esad'a karşı savaştıkları, Kesab kasabasını ele geçirmek için birlikte hareket ettikleri ve Türkiye'nin gönderdiği silahların El Kaideci Nusra'ya gitmesinden şikayetçi oldukları görüldü. Yani silahlar Bayırbucak köylülerine gitmemişti, ama gitseydi bile, Bayırbucaklılar Kaidecilerle birlikte savaşıyorlardı. Yani silahlar her halükarda Kaideci cihatçılara gönderilmişti.

Yanısıra, silah sandıklarının üzerinde Trablus yazıyor olması da dikkat çekmişti. Kaddafi'nin devrilmesinden bu yana, Libya'nın bir cihatçı yatağı ve silah deposu olduğu biliniyor. Bu silahların bir kısmı İskenderun'a deniz yoluyla, bir kısmı ise Suudi Kraliyet Hava Kuvvetleri'ne ait uçaklarla Esenboğa Havalimanı'na taşınıyor, sonrasında MİT tırlarıyla Suriye'ye aktarılıyor.

Belgeler ve kayıtlar böylesine açık biçimde ortadayken, önce MİT tırlarına düzenlenen operasyonu yöneten savcı ve askerler hakkında davalar açıldı, bir kısmı tutuklandı. Arkasından, bunun haberini yapan Cumhuriyet gazetesine ve Can Dündar'a "casusluk" davası açıldı, habere yasaklama getirildi.

Dahası, cihatçılara yardım, sadece silah sevkiyatıyla sınırlı değildi. Kamu binalarını cephanelik haline getiriyor, bazılarını üs olarak kullanıyor, yaralarını Türkiye'de tedavi ediyorlar. Özel hastaneler, silahla yaralanmış, çoğu Türkçe bilmeyen, cihatçı gençlerle dolup taşıyor, tedavileri devlet bütçesinden karşılanıyor. Zaten yöneticilerin önemli bir kısmı da, Türkiye'de, genellikle İstanbul'da lüks sitelerde ayrılan bölümlerde kalıyorlar.

Türkiye-Suudi koalisyonu

Bir süredir statü oluşmuş gibi görünen Suriye savaşı, Mayıs ayı içinde yeniden hız kazandı. IŞİD saldırılarını artırdı, yeni cihatçı oluşumlar kuruldu ve Irak'ta Ramadi, Suriye'de Palmira kentleri IŞİD'in eline geçti. Keza Suriye devleti için stratejik önemdeki İdlib kenti de cihatçılar tarafından işgal edildi.

Bu gelişmeler, Suriye'deki savaşı alevlendirmek amacıyla, Türkiye, Katar ve Suudi Arabistan arasında varılan bir anlamının sonucuydu. Suudi Kralı Abdullah'ın 23 Ocak 2015'te ölümünün ardından, Türkiye ve Suudi Arabistan arasında yeni bir dönem başladı. **Erdoğan, yeni kral Selman'ı kutlamak üzere 2 Mart tarihinde Riyad'a gittiğinde, iki ülke arasında "Yemen'e karşılık Suriye" olarak özetlenen**

ve İran'ın güçlenmesine karşılık Ortadoğu'daki Sünni ittifakı güçlendirmeyi öngören bir anlaşma gerçekleştirildi. Ardından 19 Mart'ta Türkiye ile Katar arasında istihbarat paylaşımı, askeri işbirliği ve iki ülkenin birbirinin topraklarına asker konuşlandırmasına imkân veren anlaşma imzalandı. Arkasından, Yemen'de Suudi işgali başlarken, Suriye'de de savaş yeniden ısıtıldı.

Suriye'de önce birçok cihatçı grup, El Kaideci Nusra'nın liderliğinde, Fetih Ordusu adı altında birleştirildi. Güney'deki muhalifler,

Ürdün'deki 'Güney operasyon odası', Suudilerin desteğiyle güney cephesinde harekete geçerken, kuzeyde Fetih Ordusu, "Antakya operasyon odası"nın yönlendirmesiyle ve Türkiye'nin desteğiyle İdlib'e saldırıya geçti. (Türkiye ve Suudi Arabistan'ın ortak "operasyon odaları" kurduğu, ABD'li kaynaklar tarafından da doğrulanıyor.) Önce 28 Mart günü Hatay'a yakın İdlib, ardından İdlib'e bağlı, Cisir el Şuğur kasabasını aldı. Esad'ın ve Rusya'nın çok önemseydiği Lazkiye limanı, Cisir el Şuğur'dan sadece 60-70 km uzaklıkta. Ve Nisan ayı sonunda, Cisir el-Şuğur kasabasındaki İştebrak Köyü'nde Alevi katliamı gerçekleştirdi.

İdlib saldırısı sırasında, Türkiye cihatçılara sadece lojistik değil, doğrudan destek verdi. El Nusra Cephesi içinde bazı Türklerin olduğu, hatta bir hava saldırısında öldürülen El Nusra'nın ileri gelen 15 üyesinin de Türk olduğu iddia ediliyor. En önemli yardım ise, Türkiye sınırına yakın bölgelerde cihatçılara karşı savaşan Suriye ordusunun, Türk F-16'larıyla püskürtülmesi. **Türkiye, cihatçılara açıktan hava desteği veriyor ve Hatay halkı buna tanık oluyor.**

İdlib'de elde edilen başarının ardından, Nisan 2015'te, Halep'i hedefleyen Halep Fetih Ordusu kuruldu. Böylece Türkiye ve Suudi Arabistan'ın, Suriye savaşındaki etkinliği giderek arttı.

Bir taraftan çok parçalı cihatçı örgütler Fetih Ordusu adı altında birleşerek işgal alanını genişletirken, diğer taraftan IŞİD, Mayıs ayı içinde iki önemli işgal gerçekleştirdi. Önce 16 Mayıs'ta Irak'ın en büyük eyaleti Enbar'ın başkenti Ramadi'yi ele geçirdi, birkaç gün sonra da Suriye'nin petrol ve doğalgaz kentlerinden Humus'a bağlı olan, Çölün Geline adıyla tanımlanan antik kent Palmira'yı... 22 Mayıs günü ise, Suriye ile Irak arasındaki sınır kapısı olan El-Tenef'i ele geçirerek, Suriye-Irak sınırındaki son sınır kapısını da ortadan kaldırmış oldu.

Böylece biri Irak, biri Suriye'de bulunan iki stratejik kent, IŞİD'in eline geçmiş, her iki ülkenin yönetimleri üzerindeki tehdit bir anda hızla artmıştı. Bu işgal, özellikle Suriye ordusu için oldukça önemli bir kayıp anlamına geliyordu.

ABD savaşın neresinde

Son dönemde, ABD'nin Ortadoğu'daki savaşına ilişkin çelişkili bir durum ortaya çıkmış görünüyor. ABD'den yapılan açıklamalarla, bölgedeki tablo arasında bir açığı oluyor. Bu da ABD'nin bu savaşın neresinde durduğunu, savaşa ilişkin hedeflerinin neler olduğunu tartışmalı hale getiriyor.

Birincisi, ABD'nin ve genel olarak batılı emperyalistlerin Erdoğan'ın Suriye'de doğrudan yürüttüğü savaşa ilişkin eleştirilerinde bir artış yaşanıyor. New York Times gazetesinden İngiliz Independent'e, BM'den Obama'ya kadar pek çok kişi ve kurum, Erdoğan'a saldırıyor, yaptıklarını eleştiriyor, savaştaki rolünü kınıyor. Üstelik bir taraftan Suriyeli muhalifler için Türkiye ile "eğit-donat" programları oluştururken, muhaliflere Esad'a karşı savaşırken "hava desteği" verilmesi tartışılırken geliyor bu eleştiriler.

İkincisi, Suudi Arabistan'ın Ortadoğu savaşında ABD ile arasındaki mesafenin giderek açıldığı; özellikle ABD'nin İran ile nükleer müzakereleri yürütmesi nedeniyle Suudi Arabistan'ın ABD'ye karşı güvensizleştiği ileri sürülüyor. Ve bunun sonucu olarak, Yemen'den Suriye'ye kadar bütün savaş bölgesinde, Suudi Arabistan-Türkiye ittifakının, aslında ABD'nin onaylamadığı adımlar attığı ileri sürülüyor.

Üçüncüsü, ortaya çıkan tüm gizli belgelerde, ABD'nin IŞİD'i yaratan ve güçlendiren en önemli odak olduğu açığa çıkmışken, yapılan açıklamalarda, IŞİD'e karşı mücadele edildiği, IŞİD'e karşı koalisyon oluşturulduğu, Türkiye IŞİD'i desteklediği için eleştirildiği görülüyor. Son olarak Pentagon tarafından açıklanmak zorunda kalan belgeler, Ortadoğu'da radikal islamcı çetelerin ABD tarafından nasıl desteklenip büyütüldüğünü gözler önüne seriyor; ama radikal islamcılar desteklemediğini, Suriye'de sadece ılımlı muhaliflere yardım edeceğini iddia etmeye devam ediyor.

Bütün bu tablo elbette bir karışıklık yaratıyor. Zaten Ortadoğu'nun son derece karmaşık olan siyasal denklemi, bu tabloyu içinden çıkılmaz hale getiriyor.

En başta, **radikal islamcıların ABD tarafından beslenip desteklendiklerini açıkça ortaya koymak lazım.** Üstelik sadece Ortadoğu'da değil, Afganistan'da Sovyetlerin işgaline karşı Taliban'ın güçlendirildiği 1979'dan itibaren, ABD bu politikayı sistemli bir biçimde uyguladı. Rusya'ya karşı savaşan Çeçenlerden, Libya'da Kaddafi karşıtlarına kadar çok geniş bir cephede, radikal islamcı çeteler, en önemli destek ve yardımı ABD emperyalizminden aldılar. Son bir yıldır, IŞİD'in Musul'a ilerleyişinin de, Kobane'nin üstüne yürüyüp PYD ile çatışmasının da ABD'nin yönlendirmesiyle olduğunun belgeleri ortada. Kaldı ki, ABD'nin, "Kobane'ye silah yardımı yapıyorum" diyerek havadan attığı konteynerlerin bir kısmının IŞİD'e gönderildiği de biliniyor, Musul işgali öncesinde Sünni aşiretlerle IŞİD'in anlaşmasını sağlayanın ABD olduğu da...

Üstelik, Ortadoğu'nun çöllerinde, onlarca cipten oluşan konvoyları ve ağır silah yüklü araçlarıyla yaptıkları işgal hareketlerinin tümünün ABD tarafından izlenmiyor olması gibi bir ihtimal yok. Pentagon, 2014 yılı Ağustos ayından bugüne kadar IŞİD'e yönelik 3 binden fazla bombardıman yaptığını açıklıyor, ancak bunların ne kadar isabetli olduğu tartışma götürür.

Mesela, Kobane'ye saldırmak için ya da Ramadi'yi işgal etmek için harekete geçen IŞİD konvoyunu, daha çölün ortasında bombalamak ve işgali engellemek, ABD'nin "yerdeki karıncanın hareketini görece kadar" hassas olduğu iddia edilen uydu cihazları ve nokta atışı yapabilen füzeleri için çok zor bir hedef olmasa gerek.

Keza, IŞİD'e Türkiye ve Ürdün üzerinden gönderilen silah ve lojistik malzemeler, yaralıların taşınması ve cihatçıların sınırları geçmesi gibi **savaşa doğrudan müdahale adımlarının da, ABD'nin bilgisi dışında gerçekleşmesi gibi bir ihtimal bulunmuyor.**

Sonuçta, ABD emperyalizmi, Suriye savaşı başladığı günden bu güne, bozuk plak gibi "ılımlı muhalifler" diye sayıklamış olsa bile, bu "ılımlı"ların Esad karşısında hiçbir başarı elde edemedikleri, Esad'a asıl darbenin cihatçı katiller sürüsü tarafından verilebildiği ortada. Ve **ABD, dünya kamuoyunda, IŞİD vahşetine karşı kitle tepkisinin bu kadar artması karşısında, "demokrat-batılı-modern" kimliğine helal getirmemek adına, IŞİD'le arasına mesafe koyma ihtiyacı duyuyor.** Bunu hem söylemleriyle yapıyor, hem de pratikte fazla sahaya inmiyor, Türkiye, Katar, Suudi Arabistan gibi araçlar kullanmayı tercih ediyor. Böylece, IŞİD gibi bir vahşet odağının, ABD'nin dışında kalmasını sağlamaya çalışıyor. Diğer taraftan, IŞİD'in Esad'a darbeler vurmasından yararlanıyor.

ABD emperyalizmi, artık bir bütün olarak kendisine bağımlı kılmayı başaramadığı ülkeler için "kaos" yöntemini kullanıyor. Tümünü ele geçiremediği için, bölünmüş, parçalanmış kısımları üzerinde hakimiyet kurmaya çalışıyor.

Türkiye ve Suudi Arabistan'ın, Suriye savaşında öne çıkmasını da böyle okumak gerekiyor. Bu ülkelelerin, "ABD'ye rağmen" Ortadoğu'da pervasızca hareket etmesi ihtimali yok.

Ancak bu söylediklerimizden, **hem IŞİD'in, hem de Türkiye ve Suudi Arabistan'ın, ABD'nin tam onayını aldığı, onun doğrudan uşaklığını yaptığı sonucu çıkmamalı. İkili bir durum yaşanıyor bölgede.** Bir taraftan ABD ile "strateji" ortaklığı yapan, kaderini buradaki savaşa bağlayan güçler bunlar; diğer taraftan, ABD'nin son dönemde siyasi-ekonomik ve askeri olarak güç kaybının yarattığı boşluktan da yararlanıyorlar. **ABD emperyalizmi, dünya hegemonyasında geriye düştükçe, kendisiyle birlikte hareket eden ülke ve çeşitli odaklarda da, kısmi de olsa, bir "başiboşluk" ortaya çıkabiliyor.**

IŞİD gibi çetelerde, bu durum zaman zaman "ABD'ye karşı da" savaşmak biçiminde oluyor. Suudi Arabistan'da, ABD'nin İran ile anlaşma yapmaya çalışmasına bir tepki olarak ortaya çıkıyor ve elindeki petrol kozunu kullanmakla ya da bölgedeki Sünnileri birleştirmeye çalışmakla kendini gösteriyor. Türkiye'de ise, Erdoğan-AKP şahsında, kirli politikaları uygulama masasına dönüşüyor. Mesela ABD ile Türkiye "eğit-donat" adı verilen bir politika oluşturuyorlar ve böylece Türkiye'nin zaten son 3 yıldır yapmakta olduğu işi resmileştiriyorlar; diğer taraftan ABD, kendi ülkesindeki ve dünya kamuoyundaki tepkileri dikkate alarak, bu işi erteliyormuş gibi görünüyor. Erdoğan ise, ABD'nin, kamuoyu karşısında kendisini yalnız bırakmasına olan tepkisini, çeşitli çıkışlarla ifade ediyor. Ya da, IŞİD'in bölgede elde ettiği zaferler üzerinden, ABD karşısında pazarlık gücünü artırmayı hedefliyor. Bir taraftan da, Rusya, İran ve Çin ile çeşitli ilişkiler kurup anlaşmalar yaparak, ABD'nin karşısında daha güçlü çıkmaya çalışıyor.

Bir ayrıntı da şu: **ABD, hem Suriye'deki hem de Irak'taki savaşın bir bataklığa dönüştüğünü, içine giren tüm kesimleri yutmakta olduğunu görüyor, bu nedenle savaşa doğrudan girmesi anlamına gelecek bütün adımlardan uzak duruyor.** Erdoğan-AKP hükümeti ise, Türkiye'nin yaşamakta olduğu siyasi-ekonomik sıkışma içinde, Ortadoğu savaşının belki de bir çıkış olabileceğini umuyor, bu nedenle ateşin ortasına atlamaya çalışıyor. Bu da, ABD ile Erdoğan arasında, stratejik olmayan ama dışarıdan bakıldığında önemli gibi görülen ayrıntılardan birisi.

Son dönemde ABD'den gelen Erdoğan'a dönük eleştiriler ise, Erdoğan'ın Suriye'de yürütülen vahşet savaşında üstlendiği rolün, hem Türkiye kamuoyunda hem de dünya halkları nezdinde büyük bir tepkiye dönüşmüş olmasından kaynaklanıyor. Onun bu kadar yıpranması karşısında, ABD artık biraz değişiklik gerektiğini düşünüyor. **Obama, Erdoğan'ı eleştirirken, kendisini aklamış, radikal islamcı çetelerle iş yapmadığını, yapanlardan da uzaklaştığını göstermiş oluyor.** Erdoğan, birçok konuda olduğu gibi, savaş konusunda da kitlelerin bütün tepkisini üzerine çektiğinden, artık misyonunu oynamış bir aktör olarak kenara atılmaya doğru gittiğini görüyor.

Suriye'nin arkasındakiler

Şu ana kadar ABD'nin safında yer alan güçlerin, Irak ve Suriye'de giderek ilerlemekte olduğunu görüyoruz. Ancak savaşın tablosu bundan ibaret değil.

En başta, **IŞİD'e karşı Kobane'de çok görkemli bir zafer kazanan, sonrasında da IŞİD'le savaş, üstelik Barzani'nin çıkardığı bütün engellere ve ayakbağlarına rağmen sürdürmekte olan PYD'yi belirtmek gerekir.** Küçük bir alanda olmasına rağmen, büyük bir inançla kendi bölgelerini korumaya ve yeni mevziler kazanmaya devam ediyorlar.

Diğer taraftan, **Rusya ve Çin, yanısıra İran, Ortadoğu üzerindeki güç ve etkilerini artırmak için oldukça büyük bir çaba gösteriyorlar.** Mesela İran, Yemen dahil olmak üzere üç cephede birden savaşıyor.

Rusya ve İran, Ortadoğu'da kaybedilecek her mevzinin, savaşı kendi topraklarına bir adım daha yaklaştıracığını biliyorlar. İran, Suriye ve Irak'ta durdurmaya çalışıyor bu nedenle ve bütün gücünü kullanıyor. Rusya ise, hem Ukrayna'da hem de Suriye'de yürütüyor savaşı. Her ikisinden de vazgeçemiyor. Ukrayna'da özerklik ilan etmiş olan bölgelerin askeri ve ekonomik gücünü artırabilmek için sürekli yığınak yapıyor, bazen Ukrayna ordusuyla doğrudan savaşıyor. Suriye'yi de son derece stratejik bir öneme sahip üssü olarak korumak zorunda.

Kaldı ki, ABD'nin radikal dinciler karşısındaki ikili tutumu, Ortadoğu ülkelerinde de savunma reflekslerini geliştiriyor. Mesela Ramadi'nin düşmesinin ve ABD'nin bu konuda hiçbir yardımda bulunmamasının ardından, Irak Başbakanı Abadi, ABD'nin tüm itirazlarına rağmen, silah yardımı talebiyle Rusya'ya gitti. Keza, İran bölgede savaşmak üzere yeni bir ordu oluşturduğunu açıkladı. Hizbullah lideri Nasrallah ise, IŞİD'i yenilgiye uğrattığı kasabalar üzerinden meydan okuyan açıklamalar yaptı.

Sonuçta, Ortadoğu'da "zafer" kazanmak o kadar kolay değildir. Yaşanan gelişmeler, Suriye ve Irak'ın aleyhine görünmektedir. Ancak emperyalistlerin bölgeye dönük hesapları bu kadar güçlüyken, Ortadoğu'nun kaygan zemininde, güç dengeleri de sıkça değişmeye mahkumdur.

“16 Haziran yüzbin işçi yürüdü
16 Haziran genel direniş
Burjuvaziye, tüm sömürüye
Nasırlı ellerin yumruğu bugün!”

Hakkında böyle marşların yazıldığı, Türkiye işçi sınıfının en büyük eylemidir 15-16 Haziran... İki gün boyunca İstanbul ve İzmit'te üretimi durdurarak yollara dökülen işçiler, 4 şehit pahasına ve sarı sendikacılara rağmen AKP ve CHP hükümeti tarafından gerçekleştirilen sendikasıızlaştırma saldırısına direndiler.

1970 yılında AKP ve CHP hükümeti Meclis'e 274 ve 275 sayılı kanun tasarılarını hazırladı. Bu tasarıya göre, 1963'te yürürlüğe giren İş Kanunu'nda değişiklikler yapılıyor ve işçilerin sendika seçme hakkı gasp ediliyordu. Bu, o dönem giderek büyüyen Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK'in yok edilmesi demektir. 13 Haziran 1970'de bu tasarı, cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.

O yıllarda işçi sınıfı hareketi yükselişe geçmişti. İşbirlikçi Türk-İş'ten kopuşlar başlamış ve DİSK'e akışlar hızlanmıştı. Burjuvazinin amacı, işçilerin bu akışını önlemektir. Bir anlamda işçilerin devrimleşmesinin önünü kesmekti.

15 Haziran günü, yasaya tepki olarak Anadolu yakasında bir yürüyüş başladı. Kartal, Paşabahçe, Beykoz, Maltepe'den katılımlarla, Ankara yolu trafiğe kapandı. Gebze'den de yürüyüşler başladı.

15-16 Haziran 1970 Büyük işçi direnişi

16 Haziran'da ise, Avrupa yakasındaki fabrikalar eyleme geçti. Birçok semtten de yürüyüşe geçen kitleler, valilik önüne ulaşmaya çalıştılar. Yürüyüşlere 75 bin dolayında işçi katıldı. Sokaklarda polisler, askerle çatışarak, bariyerleri aşarak yürüdüler dört bir koldan... Türk Demirdöküm, Rabak, Sungurlar, Derby, Elektrometal, Auer, Çelik Endüstrisi, Otosan, Arçelik ve Vita fabrikalarından yoğun katılımlar oldu. İşçilerin

yanı sıra esnaflar, öğrenciler ve semtler de katıldı bu büyük direnişe...

15 Haziran akşamı Bakanlar Kurulu, gösterilerin olduğu illerde 60 günlük sıkıyönetim ilan etti ve sendikacıları tutukladı. Kolluk güçlerinin saldırıları sonucu Mutlu Akü fabrika işçisi Yaşar Yıldırım, Vinteks işçisi Mustafa Bayram, Cevizli Tekel işçisi Mehmet Gıdık ve esnaf Doğukan Dere öldüler. Eylemlerin ardından da Hüseyin Çapkan ve Necmettin Giritöğlu adlı işçiler yaşamlarını yitirdi.

Olayların gelişiminden korkan DİSK, işçilere evlere dönme çağrısında bulundu. Bu tutumuyla eylem kırılcılığı rolü üstlendi. Dönemin DİSK başkanı Kemal Türkler'in radyodan yaptığı çağrılara rağmen, işçiler sokaklarda çatışmaya devam ettiler.

Burjuvazi, bu büyük direnişin ardından yasayı iptal etmek zorunda kaldı. Bununla birlikte işçi sınıfının gücünden duyduğu korku daha da arttı. 12 Mart 1971 darbesini örgütleyerek, işçileri devrimci önderlerden soyutlamaya girişti. İşçiler, bir süre sessizliğe gömüldü, fakat ardından çok daha güçlü bir şekilde sokaklara döküldüler, grevler ve direnişler örgütlediler.

15-16 Haziran, işçi ve emekçiler mücadelesine ışık tutan, yol gösteren bir direniştir. Hakların sokakta, dişe diş bir mücadele ile kazanıldığını gösteren büyük direnişlerden biridir. Bugün Metal işçileri, yasalara, sendikaya rağmen gerçekleştirdiği fiili grevleriyle, 15-16 Haziran'ın yolunda yürümektedir.

17 Haziran 1984-M. Fatih Öktülmüş

Mehmet Fatih Öktülmüş, 1984 yılında İstanbul cezaevlerinde gerçekleşen Ölüm Orucu eyleminde şehit düştü. DS savaşçıları Abdullah Meral, Haydar Başbağ, Hasan Tel ile birlikte sonsuzluğa uğurlandı.

Onlar, 12 Eylül cuntasının devrimci tutsaklar üzerinde uygulamaya kalktığı “tek tip elbise” başta olmak üzere, faşist yaptırımlara bedenleriyle barikat oldular.

Hem içeride, hem dışarıda 12 Eylül faşizminin karanlığını yaran gün ışıklarıydılar. Faşizme ve teslimiyete karşı direndiler, buz kıran oldular...

Mehmet Fatih Öktülmüş, ihtilalci komünist hareketin kurucularındandır. ODTÜ'de okuduğu yıllarda devrimci mücadeleye atılmış, ABD Büyükelçisi Commer'in arabasının yakılması dahil o yılların öğrenci eylemlerinin hepsinde yer almıştır.

12 Mart döneminden itibaren defalarca işkenceye alınmış, tutsak düşmüş, ama her defasında direnerek faşizmi kendi içinde yenmesini bilmiştir. Birkaç kez firar ederek özgürlüğüne kavuşan M. Fatih, son olarak '81 yılında yakalanır ve Adana, Ankara, İstanbul işkencehanelerinde adını bile söylemez, ifade vermez. Bu direnişiyle başta yoldaşları olmak üzere tüm devrimcilere örnek olur. İhtilalci komünistlerin direniş çizgisinde onun önderliğinin tartışılmaz bir yeri vardır. Direnen her komüniste işkenceciler “Fatih gibi” diyecektir. Fatih, işkence-de direnişin simgesi olur.

O, sadece yoldaşlarının değil, tüm devrimci ve demokratların, onu bir biçimde tanıyan işçi ve emekçilerin, unutmadığı ve unutamayacağı bir isimdir. Çünkü geleceğin toplumundan, sosyalizmden günümüze düşen bir ışık halesi gibidir. Mütevaziliği, fedakarlığı, çalışkanlığı, sözle eyleminin bir olması, kısaca tüm insanal özellikleriyle “yeni tipte insan”ı kendi şahsında somutlamıştır.

Gittiği yerde, saygı ve güven uyandırır. Örgütçü yönleriyle sivrilir. İşçi sınıfının sendikal mücadelesinden, komünist bir örgütü örgütlemeye kadar, her alanda başarılıdır. İşkence ve zindanlarda ise, direnişi örgütleyendir. Düşmanlarına korku salan, dostlarına güç ve moral verendir.

Türkiye devrimci hareketinin yetiştirdiği seçkin önderlerden biridir Mehmet Fatih Öktülmüş. Daha yaşarken tüm devrimcilerin saygısını ve güvenini kazanmış ender bir insandır.

Son eylemi olan ölüm orucunda da önder rolünü oynar. Onun varlığı, eylemin başarısının garantisi gibidir. Öylesine büyük bir güven verir. Zaferin ölümlü geleceğini anladığından “ipi ilk kim göğüsleyecek” yarışını başlatır. Ve son sözleri, “ölebiliriz ama BİZ KAZANACAĞIZ”dır. Bu sözler slogan olur yoldaşlarının dilinde, pankart olur asılır, marş olur, şiir olur... Ve işçi direnişlerinde sınıfın zafer azmini dile getiren and olur...

Fatih ve yarattığı mirası yaşıyor, yaşayacak...

*Her özlemi yağmurla başlatan bu yerde
Bir kartal havalanır gökyüzüne
Adını yıldızların en görkemlisine yazar
Bütün yanlışlara göz ucuyla bakar...
Aşar dağları, denizleri ve kentleri
Bağcılar'da bahçeleri taşır güneşe
Metris'te ölümü gül diye yakasına takar*

...

*Her özlemi yağmurla başlatan bu yerde
O kartal ki
Adı hem yürekte sızı
Hem gökyüzünde Kutup yıldızı!
Bakar bulutların üstünden yerin ta derinliklerine
Sorar en kuytadaki çaresiz yalnızı...*

*Pamuk tarlalarında yangın yüzü ırğatlar
Açlık denizlerinden ağlara çekilmiş nasırlar
Ve ilk komünden beri geçen yüzyıllar
Bırak ki bakışlarında
O kartalın uçuşuna vurulsunlar
Ve sorsunlar*

*Anlamı nedir diye yaşamının
Her yerde tükendiği bir anda umudun
Umudu çelik çelik donanmanın
Mutlaka bir anlamı vardır böyle yaşamının
Adnan Yücel*

3 Haziran 1963- Nazım Hikmet yaşamını yitirdi

Dünyada en fazla tanınan Türk şairi ünvanını sahip Nazım Hikmet, yaşadığı süre boyunca işçi ve emekçilerin yaşam ve mücadelelerini şiirlerine döktü. Bu yüzden yıllarca hapis yattı, sürgün edildi. Fakat inançlarından asla taviz vermedi. “Sevdalınız komünisttir” diyerek siyasal kimliğini her koşulda ortaya koydu.

“Sosyalist gerçekçi sanatçı” diyordu, “kendi halkının ve diğer halkların sanat geleneklerinden yararlanacaktır... Halkım için, başka halklar için, en yenisinden, yöneticisine kadar partimin tüm üyeleri için, bu erdemi taşıyan şiirler, tiyatro oyunları yazmak isterim. Ama bunun için doğru olmayı, öze sözle, süssüz, belirsizlikten uzak yazmayı, sağ kulağımı sol elle göstemeye kalkmamayı, bilmek gerek.”

Öyle de yaptı. Son nefesine kadar işçi sınıfının, halkların mücadelesinin yanında yer aldı ve onların sesi oldu. “Partili sanat”ın en güzel örneğini verdi. Eserleri ve mücadelesi ile daima yaşayacak...

Günler ağır

Günler ölüm haberleriyle geliyor.

*En güzel dünyaları yaktık ellerimizle
ve gözüümüzde kaybettik ağlamayı...*

*Bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımızı gittiler*

ve bundan dolayı

unuttuk başışlamayı...

Varılacak yere kan içinde varılacaktır.

Ve zafer

*artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar
turnakla sökülüp koparılacaktır...*

☆ **1 Haziran 1971- Hüseyin Cevahir katledildi**
İstanbul-Maltepe’de bir evde polis tarafından kuşatıldılar. 3 gün boyunca süren direnişte, THKP-C önderlerinden Hüseyin Cevahir katledildi, Mahir Çayan yaralı olarak yakalandı.

☆ **2 Haziran 1970- Orhan Kemal öldü**
İşçi ve emekçilerin yaşamlarını konu eden romanlarıyla ünlü Orhan Kemal, Nazım Hikmet’le kaldığı cezaevinde, onun yönlendirmesi ile roman yazmaya başladı. Kendisi de işçi olarak çalıştığı için, işçilerin hayatını romanlarında işledi. Hanımın Çiftliği, Bekçi Murtaza, El Kızı gibi romanlarıyla ünlüdür

☆ **2 Haziran 1991- Ahmed Arif öldü**
“Hasretinden prangalar eskittim” kitabıyla ünlenen Ahmet Arif, Kürt halkının acılarını, özlemlerini işlediği kadar, emekçilerin sorunlarını da şiirlerine yansıttı. “Nerede olursan ol / İçerde, dışarda, derste, sırada / Yürü üstüne - üstüne / Tükür yüzüne celladın / Fırsatçının, fesatçının, hayının.../Dayan kitap ile / Dayan iş ile / Tırnak ile, diş ile / Umut ile, sevdâ ile, düş ile /Dayan rüsva etme beni.

☆ **3 Haziran 1949- Mikhail Kalinin öldü**
Ekim Devrimi’nin önderlerinden Kalinin, Bolşevik Partisi’nin MK’sı dahil her kademesinde yer aldı. 1949’da hastalıktan öldü. Türkçeye de çevrilmiş en önemli eseri “Devrimci Eğitim Devrimci Ahlak”tır.

☆ **6 Haziran 1981- MLSPB militanları Tamer Arda, Mete Atilla Ermutlu, Ercan Yurtbilir ve Doğan Özzümrüt, Maltepe’de ve Sefaköy’de ellerinde silahlarıyla çatışarak şehit düştüler.**

☆ **8 Haziran 1844- Almanya’nın Silezya bölgesinde işçiler açlığa karşı ayaklandı.**

☆ **13 Haziran 1969- Alpagut işgali**
Çorum’da bulunan ve Özel İdare tarafından işletilen linyit sektörü, işçiler tarafından işgal edildi. Çalışma koşullarına karşı 786 işçi, 34 gün boyunca oluşturdukları komiteyle işyerini yönettiler ve bu sürede üretimi yüzde 50 oranında arttırdılar.

☆ **15 Haziran 1915- 19 Ermeni devrimci asıldı.**
Sosyal-demokrat Hınçak Partisi’nin MK üyesi Paramaz (Madteos Sarkisyan) ve 19 yoldaşı İstanbul Beyazıt Meydanı’nda asıldı. Paramaz, idam sephasında şöyle haykırdı: “Siz sadece bizim vücudumuzu yokedebilirsiniz, fakat inandığımız fikirleri asla... Yarın Ermenilik ülkenin doğusunda özgür ve sosyalist Ermenistan’ı selamlayacaktır. Yaşasın Sosyalizm!”

☆ **16 Haziran 2005- MKP/HKO üyeleri Mercan’da katledildi**

MKP Genel Sekreteri Cafer Cangöz, Aydın Hanbayat, Okan Ünsal, Ali Rıza Sabur, Alaattin Atas, Cemal Çakmak, Berna Saygılı Ünsal, Kenan Çakıcı, Ökkeş Karoğlu, Taylan Yıldız, İbrahim Akdeniz, Dursun Turgut, Binali Güler, Ahmet Perктаş, Gülnaz Yıldız, Çağdaş Can, Ersin Kantar, kongre için Dersim’e giden ken vahşice katledildiler.

☆ **18 Haziran 1936- Maksim Gorki öldürüldü**
Kendisi de işçi olan ve çok yoksul bir çocukluk geçiren Sovyet yazarı, emekçilerin yaşamlarını anlatan romanlar yazdı. “Ana” kitabı, en çok bilinen eseridir.

☆ **19 Haziran 1953- Rosenberglar idam edildi**

Ethel ve Julius Rosenberg, ikinci emperyalist savaş sonrası ABD’de “Mc Cartycilik” olarak bilinen “cadı avı”nda tutuklanandılar. Sovyetler Birliği’ne atom bombasının sırlarını verdikleri iddiasıyla “Sovyet Ajanı” ilan edildiler ve idamla cezalandırıldılar. Af diledikleri taktirde çocuklarına kavuşacakları söylendi, ama onlar bunu kabul etmedi. “Ya suçsuzluğumuza inanan onca insan, onlar da bizim çocuklarımız değil mi? Onlara ihanet etmeyeceğiz” dediler. Tam da evlilik yıldönümlerinde Sing Sing Hapishanesi’nde elektrikli sandalyede idam edildiler.

☆ **20 Haziran 1933- Clara Zetkin öldü**

1857’de Almanya’da doğan Zetkin, 1910 yılında toplanan Uluslararası Kadın Konferansı’nda 8 Mart’ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasını sağladı. Kadının kurtuluşunun koşulunun, “özel mülkiyetin kalkması ve kadının toplumsal üretimi girmesi” olarak görüyordu. Emekçi kadınların mücadelesine çok önemli katkılar sundu.

☆ **25 Haziran 2005- Kazım Koyuncu öldü**

Karadeniz şarkılarını geniş kitlelere sevdiren Kazım Koyuncu, Çernobil sonrası Karadeniz’de yaygınlaşan kanser hastalığına yakalanarak yaşamını yitirdi. Kazım Koyuncu, Laz müziğini geliştirmede önemli bir rol oynadı.

☆ **27 Haziran 1905- Potemkin Ayaklanması**

Dünyada ilk kez düzenli bir ordunun gemisinde yaşanan ayaklanmadır. 1905 Devrimi’nin başlangıcı olmuştur. Devrimin yenilgisinin ardından mürettebatıyla birlikte Romanya’ya sığınan gemi, ancak 1917 devriminden sonra geri dönebildi.

☆ **28 Haziran 1926- Cerjinski öldü**

Sovyetler Birliği’nde devrimin ardından karşı devrimcilerle mücadele etmek için kurulan ÇEKA’nın başında görevlendirildi ve iç savaş sırasında önemli başarılar elde etti.

☆ **30 Haziran 1925- Şeyh Sait ve 46 arkadaşı idam edildi.**

☆ **30 Haziran 1980- Çorum katliamı**

Devlet eliyle organize edilen katliamda, sivil faşistler, Alevi mahallelerine saldırdılar. 26 kişi öldürüldü, yüzlercesi yaralandı. Yüzlerce aile de Çorum’u terk etmek zorunda kaldı.

Haziran ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

17 Haziran 1984- Mehmet Fatih Öktülmüş

21 Haziran 1978- Muzaffer Mutlu

İstanbul’da sivil faşistler tarafından katledildi. Cenazesi, Amasya ve İstanbul’da düzenlenen gösterilerle Amasya’da toprağa verildi.

30 Haziran 1980- Songül Kayabaşı

15-16 Haziran direnişinin yıldönümünde İstanbul Kartal Karlıktepe’de düzenlenen silahlı korsan gösteride çıkan çatışmada bir asteğmen ve iki er öldürüldü. Bunun üzerine Kartal’da terör estiren devlet, yüzlerce devrimciyi gözaltına aldı. TİKB sempatizanı Songül Kayabaşı ile TKP-ML sempatizanı Aziz Aras işkencede katledildi.

Parlamentarizm - 2

Bolşeviklerin parlamento deneyimi

Burjuva seçimleri ve parlamentosu hakkında ML'nin temel ilkeleri vardır. Burjuva sistem değişmediği sürece de, bu konudaki ilkesel yaklaşımlar değişmez. Seçimlere katılıp katılmamak, parlamentoya girip girmemek, her ülkeye ve koşullara göre belirlenen "taktiksel" bir durumdur tabi ki. Fakat hangi taktik uygulanırsa uygulansın, parlamento ve seçimler konusunda ML ilkelere sadık kalarak, dahası onların doğruluğunu geniş kitlelerin de görmesini sağlamak amacıyla, devrimi yaklaştırmak için belirlenir ve ona uygun bir şekilde yaşama geçirilir.

er tür revizyonist-reformist akım, parlamento düşkünlüğünü perdelemek ve devrimci-demokrat kesimleri yedeklemek için, varolan düzeni değiştirmek amacıyla parlamentoya girdiklerini iddia eder. Kendilerine karşı çıkan devrimci ve komünistleri ise, "sektörlük"le, "dönemin ruhuna ayak uyduramamak"la suçlar. Bu dün de böyleydi, bugün de böyledir.

Günümüzde artık ML kavramları kullanmaktan da kaçınan, burjuva literatürle konuşup-yazan bu kesimler, kendi tabanında devrimci duyguları taşıyanları ve komünist ve devrimci hareketleri etkilemek için, soyut da olsa ML'nin lafzını etmekten geri durmuyorlar. Bunların başında, Rusya'da Bolşeviklerin de seçimlerde aday gösterdiği ve Çarlık Rusya'nın parlamentosu olan Duma'da çalıştıkları argümanı geliyor. Rusya'da Bolşeviklerin "parlamentodan yararlanma" taktikleriyle, kendilerinin parlamenter hayaller yayan görüşlerini aynı şeymiş gibi göstermeye çalışıyorlar. Yani devrim fikrinden uzaklaşıp düzen-içi çözümler aramakla, devrim için parlamento dahil her tür burjuva kurumdan yararlanma ilkesini; aralarında gece ile gündüz gibi fark olan bu iki yaklaşımı, ayırtırmaya kalkıyorlar.

Burjuva seçimleri ve parlamentosu hakkında ML'nin temel ilkeleri vardır. Burjuva sistem değişmediği sürece de, bu konudaki ilkesel yaklaşımlar değişmez. Seçimlere katılıp katılmamak, parlamentoya girip girmemek, her ülkeye ve koşullara göre belirlenen "taktiksel" bir durumdur tabi ki. Fakat hangi taktik uygulanırsa uygulansın, parlamento ve seçimler konusunda ML ilkelere sadık kalarak, dahası onların doğruluğunu geniş kitlelerin de görmesini sağlamak amacıyla, devrimi yaklaştırmak için belirlenir ve ona uygun bir şekilde yaşama geçirilir.

Dolayısıyla taktiğin stratejiyle, stratejinin programla uyumlu olması ve onları güçlendirmesi şarttır. Diğer türlü, yanlış bir taktik anlayışıdır; sözde "taktiksel başarı" adına programın, temel ilkelerin göz ardı edilmesidir ki, bu da revizyonizmin atası sayılan Bernstein'in "hareket her şeydir, nihai amaç hiçbir şey"

pragmatizmine sürüklenmekten başka bir şey değildir.

Taktiğin programla, reformlar için mücadelenin devrimle olan bağı, seçimler ve parlamento üzerinden ele aldığımız bu yazıda, sıkça konu edilen Bolşeviklerin parlamento deneyimine daha yakından bakmakta yarar vardır. Bolşeviklerin parlamento yaklaşımından, milletvekili adaylarını belirleme süreçlerine, milletvekillerinin parlamento-da çalışma şekli, işçi ve emekçilerle kurduğu bağlara kadar, her aşamasının, reformist-revizyonist yaklaşımlardan ne denli farklı olduğu, ancak bu şekilde görülecektir.

Parlamento ve seçimlere

ML bakış

Burjuva diktatörlüğünü alaşağı ederek, proletarya diktatörlüğünü kurmaksızın, sosyalizme geçmenin ve sosyalizmi gerçekleştirmenin mümkün olup

olmadığı, ML ile her türden oportünist-revizyonist akım arasında her dönem en önemli ayrışma noktası olmuştur.

Marksizm öncesi "ütopik sosyalist"ler, sosyalist dönüşümü, "azınlığın, görevlerinin bilincine varmış çoğunluğa barışçıl biçimde boyun eğmesi" olarak tasarlıyorlardı. Bunlar proletaryanın yeni geliştiği bir dönemde ortaya çıkan akımlardı. **Sınıf ayrımı gözetmeksizin toplumun tamamının kurtuluşunu düşünüyor, bunun için de "burjuvazinin duygularına ve kesesine" sesleniyorlardı.**

Bu düşler, yaşamın gerçekleri karşısında tuzla-buz olup gitti. Marksizm, bu akımları ideolojik olarak da mahkum etti. Fakat **sosyalizme barışçıl geçiş hayalleri, her kaotik ortamda kendini yeniden üretti.** Birinci emperyalist savaş döneminde bunun başını Kautsky çekti. Dünya ölçeğinde yaygınlık kazanan "genel oy" mücadelesi ile parlamentonun yapısında kimi değişiklikler, "barışçıl geçiş" hayallerini yeniden hortlattı. "İkinci enternasyonal oportünizmi" olarak damgalanan bu akıma karşı mücadelenin bayrağını da Lenin yükseltti. "Devlet ve Devrim" ile "Proletarya Diktatörlüğü ve Dönek Kautsky" eserleri, bu temel soruna açıklık getiren iki başyapıttır.

"Ütopycılar, toplumun sosyalist dönüşümünün gerçekleşeceği politik biçimleri 'keşfetmek'le uğraştılar.... Bugünkü sosyal-demokrasinin oportünistleri, parlamenter-demokratik devletin burjuva politik biçimlerini aşılamayacak sınır olarak alıyor, bu 'model'e tapınmaktan bir hal oluyorlar" diyordu Lenin, "Devlet ve Devrim" adlı yapıtında. Ve burjuva parlamentosuna dair gerçekleri şöyle ortaya koyuyordu:

"Birkaç yılda bir, egemen sınıfın hangi temsilcisinin halkı parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar vermek- sadece parlamenter-meşruti monarşilerde değil, aksine en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlametarizminin gerçek özüdür... Amerika'dan İsviçre'ye, Fransa'dan İngiltere'ye, Norveç'e dek parlamenter olarak yönetilen herhangi bir ülkeye bakın: Asıl 'devlet' işleri, kulislerin ardında daireler, özel kalem odaları, genel kurmaylar tarafından yapılır. Parlemlentolarda sadece laklak edilir, hem de 'sıradan halkı' kafese koymak özel

amacıyla..."(Devlet ve Devrim, İnter Y. sf. 60-61)

Revizyonist-reformist akımlarla ML arasında parlamentoya bakışta görülen bu farklılık; devlet, demokrasi ve "demokrasi mücadelesi" konusundaki temel görüş ayrılığından kaynaklanmaktadır. Bu akımlar, demokrasinin sınıfsal niteliğine hiç girmeksizin, genel olarak "demokrasi"yi överler. "Demokrasi mücadelesi" de, seçimlere katılım ve parlamentolar mücadelesi şeklinde vücut bulur.

Demokrasi sorunu gündeme geldiğinde Marksist Leninistler "kimin için demokrasi?" sorusunu sorar. Çünkü bir sınıf için demokrasi, diğeri için diktatörlüktür. Elbette demokrasi de ilk çıktığı çağlardan bu yana çok büyük değişimler göstermiştir. Eski Yunan'dan ortaçağa uzanan demokrasi biçimleriyle, kapitalist devletin demokrasisi tabi ki farklıdır. Fakat hepsinde mülk sahibi azınlığın, mülksüz çoğunluk üzerinde tahakkümü vardır. Yani biçimler değişse de öz aynı kalmaktadır. "Ortaçağa kıyasla muazzam bir tarihsel ilerleme anlamına gelen burjuva demokrasisi; her zaman dar, sınırlı, sahte, ikiyüzlü zenginler için bir cennet, sömürülenler, yoksullar için bir tuzak, bir aldatmacadır ve kapitalizm altında böyle olmak zorundadır." diyor Lenin. (Dönek Kautsky, İnter Y. sf. 27)

"Tüm yetişkinler için genel eşit gizli doğrudan seçme ve seçilme hakkı, burjuva demokrasisinin en son gelişme aşaması demektir. Bu da mülk sahipleri ve sömürücülerin sınıf egemenliğinin en tam politik biçiminin temeli ve örtüsüdür. Fakat aynı zamanda mülksüzler ve sömürülenlere karşı en muazzam, şiddetli sınıf diktatörlüğüne doğru keskinleşmesidir. Seçim hakkı, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti ve böylece burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf karşıtlığını ortadan kaldırmaz... 'Siyasi hak eşitliği' örtüsüyle sahtekarca örterek, sadece gözlerden saklamaya çalışır." (Kadın Sorunu Üzerine, İnter Y. sf. 121)

ML'lerin burjuva demokrasisine ve onun uygulaması olan seçimlere bakışı, sınıfsaldır. Sınıflar üstü bir "demokrasi" anlayışı, burjuvazinin diktatörlüğünü gizlemeye yarar sadece. Lenin'in çok çarpıcı bir şekilde belirttiği gibi, en demokratik burjuva devletinde bile ezilen kitleler, "kapitalistlerin 'demokrasi'si tarafından ilan edilen biçimsel eşitlik ile proleterleri ücretli köleler haline getiren binlerce gerçek sınırlama ve kısıtlama

Burjuvazi, sadece kendi araçları ile değil, çeşitli biçimlerle satın aldığı "sol" görünüşlü kişi ve kurumlar aracılığıyla da bu durumu perdelemeye çalışır. Halkın seçimlerle kendi vekillerini meclise gönderdiği ve bu vekiller aracılığıyla ülkenin yönetimini değiştirebileceği yanılsaması yaratır. Bunun için de öne sürülen en önemli argüman; seçimlere katılmak, parlamentoya girmek, devrim olmaksızın düzeni adım adım değiştirmektir. Gerçekte burjuva parlamentosu, önemli sorunlar üzerine hiçbir zaman karar veremez. Ayrıca "emekçi kitlelere binlerce engelle kapatılmıştır... onlara yabancı bir kurum"dur. "burjuvazinin proleterleri ezmesinin bir silahı"dır.

arasında" sıkışıp kalmıştır. Buna karşın burjuvazi, sadece kendi araçları ile değil, çeşitli biçimlerle satın aldığı "sol" görünüşlü kişi ve kurumlar aracılığıyla da bu durumu perdelemeye çalışır. Halkın seçimlerle kendi vekillerini meclise gönderdiği ve bu vekiller aracılığıyla ülkenin yönetimini değiştirebileceği yanılsaması yaratır. Bunun için de öne sürülen en önemli argüman; seçimlere katılmak, parlamentoya girmek, devrim olmaksızın düzeni adım adım değiştirmektir. Gerçekte burjuva parlamentosu, önemli sorunlar üzerine hiçbir zaman karar veremez. Ayrıca "emekçi kitlelere binlerce engelle kapatılmıştır... onlara yabancı bir kurum"dur. "burjuvazinin proleterleri ezmesinin bir silahı"dır. (Lenin, Proleter Devrim ve Dönek Kautsky, sf. 32)

Marksizm, "ütopik sosyalistler"-den bu yana, egemenlerle uzlaşma içinde sosyalizme "barışçıl geçiş"i savunan görüşlerle mücadele etti. Devlet, demokrasi ve onun bir uzantısı olan parlamentoya bakış, bu mücadelelenin en önemli parçaları oldu. Lenin, Marks ve Engels'ten devraldığı bu mücadeleyi geliştirdi ve somut olarak gösterdi. Demokrasi mücadelesinin devrim perspektifiyle nasıl yürütüleceğini, parlamentodan devrim lehine nasıl yararlanacağını bizzat uygulamalı bir şekilde ortaya koydu.

Rusya'da devrim öncesi durum

Çarlık Rusyası'nda kapitalist gelişme diğer ülkelerden daha sonra başladı. 19 yy ortalarına dek toprak köleliğine (serflik) dayanan bir ekonomi biçimi baskındı. 1861'de köylü isyanları üzerine Çarlık, toprak köleliğini resmi olarak kaldırdı, fakat kalıntıları uzun yıllar sürdü. Ağır vergi yükü altında ezilen köylüler, kentlere göçüyor ve fabrikalara ucuz işgücü oluyordu. İşçilerin ve köylülerin hiçbir politik hakkı yoktu.

Bu koşullarda Çar'a "danışmanlık" yapan bir meclis dışında, halkın kendi oylarıyla seçtiği bir yasama meclisi de sözkonusu değildi. 1905 yılında patlak veren devrim, Çarlığın iktidarını ciddi biçimde sarsınca, Çarlık 17 Ekim 1905'te bir manifesto yayınladı. "Vicdan, söz, toplantı ve dernek kurma özgürlüğü"nü getireceğini ve buna bağlı olarak bir "Yasama Duması"nın toplayacağına söz verdi.

Çarlığın bu vaadleri, elbette kitleleri yatıştırmak, kendine zaman kazanmak

içindi. Gücünü toparlayıp devrime darbe indirmek istiyordu. Lenin, Çarlığın 17 Ekim manifestosunu, "güçlerin geçici bir denge anının dile gelişi" olarak yorumladı. Çardan manifestoyu koparmış olan işçi ve köylülerin, henüz Çarlığı devirecek güçte olmadığını, buna karşın Çarlığın da artık eski yöntemlerle ülkeyi yönetemediğini söylüyordu. (Bolşevik Parti Tarihi, Bilim ve Sosyalizm Y. sf.100)

Çarlık hükümeti, 1905 yılının Aralık ayında Duma'yı toplamak için bir seçim yasası çıkardı. Bu yasaya göre halkın yarısından fazlası -örneğin kadınlar ve 2 milyondan fazla işçi- oy hakkından yoksundu. Seçimlerde eşit oy hakkı yoktu. Seçmenler 4 kesime (toprak ağaları, burjuvazi, köylü ve işçi olarak) ayrılmıştı. Gerçekte "gizli oy" diye birşey de yoktu. Kısacası son derece anti-demokratik uygulamalar sözkonusuydu. Duma'da bir avuç toprak ağası ile kapitalistin, milyonlarca işçi ve köylüye karşı sayı üstünlüğünü elde etmesine uygun şekilde hazırlanmıştı.

Duma'ya ve seçimlere yaklaşım, Menşevik-Bolşevik ayrımını bir kez daha su yüzüne çıkardı. Menşevikler, halkın taleplerinin devrim olmaksızın da gerçekleşebileceğini savunuyor, Çarlık'tan kurtulmanın en iyi çaresi olarak Duma'yı görüyorlardı. Bolşevikler ise, Duma'ya "Çarlığın yaralarını örten ve rahatsız ettiği zaman hemen kaldırıp atacağı bir paravan" gözüyle bakıyorlardı. (age sf. 110) Bunun bir sonucu olarak Menşevikler I. Duma seçimlerine katıldılar ve Duma'da yer aldılar, Bolşevikler ise, Duma'yı boykot ettiler.

Bolşeviklerin söylediği gibi, Çarlık, devrimin yenilgiye uğradığını farketttiği bir dönemde I. Duma'yı dağıttı. Bolşevikler devrimin yükseliş yıllarında Çarlığa karşı ayaklanan kitlelerin "anayasa yolu" ile saptırılmasına karşı çıkmışlar, halkı Çarlığı devrimci bir tarzda alaşağı etmeye çağırmışlardı. Duma'yı boykot etmişler ve bu tutumları kitlelerden büyük bir destek almıştı. Ne var ki, devrimin yenilgisinin kesinleştiği bir dönemde, aynı taktiği izlemek doğru olmayacaktı. Değişen koşullar, taktiğin de değişmesini zorunlu kılıyordu. Süreçteki değişimi kavrayan Bolşevikler, İkinci Duma'ya katılma kararı aldılar.

Rusya'da Duma'lar ve

Bolşeviklerin yeralış tarzı

Lenin, "Sol Komünizm-Bir Çocukluk

Hastalığı” adlı kitabında Bolşeviklerin deneyimlerinden çıkardığı sonuçları sıralar ve teori düzeyine yükseltir: “Bizim için ömrünü doldurmuş olan bir kurum, henüz sınıf için, kitleler için ömrünü doldurmamış ise, içinde çalışmak gerekir” der. Bir başka ifade ile “gerici kurumları dağıtacak güçte olmadığımız sürece, bu kurumlarda çalışmak” zorunluluğunu vurgular. (İnter Y. sf. 55)

Bolşevikler, “somut durumun somut tahlili” üzerinden 1905 devrimi sonrasında seçim taktiklerini de değiştirirler. Fakat parlamentoya bakışları değişmiş değildir: “İşçi sınıfının politik partileri, parlamenter savaşımdan yararlanmaktan, parlamentoda yer almaktan yanadırlar; ama parlamenter avanaklığa, yani parlamenter savaşımın tek ya da her durumda başlıca politik savaşım biçimi olduğu inancına da aman-sızca karşı koyarlar” (Lenin, aktaran Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz, Bilim ve Sosyalizm Y. sf. 233)

Bolşeviklerin parlamentoya ilkesel yaklaşımı başından itibaren aynı kaldı. Bu konuda Menşeviklerle her dönem “iki ayrı çizgi”ye sahip oldular. Dolayısıyla

Bolşevik vekiller daha adaylık aşamasından itibaren birçok engeli aşmakla karşı karşıyaydılar. Seçim öncesi tutuklanma olasılığı yüksek olduğundan, adaylar son ana kadar açıklanmıyordu. İşçiler, gizli toplantılarda (kır gezintisi altında) delegelerini belirliyordu. Duma’ya gidecek işçi vekillerini bu delegeler seçiyordu. Parti, kendi adayını saptıyordu, fakat bu adayın işçilerin ezici çoğunluğu tarafından benimsenmesi gerekiyordu.

taktikleri de, parlamentoda çalışma tarzları da onlardan çok farklı oldu. “Parlamento seçimlerine ve parlamento kürsüsünden mücadeleye katılmanın devrimci proletaryanın partisi açısından anlamı” diyordu Lenin, “sınıfın geri katmanlarını eğitmek; ezilen, korkutulan ve bilisiz kır kitlelerini uyandırıp aydınlatmak”tır. Daha Duma’ya katılmadan önce, Menşeviklerin yaptıklarının tersine, liberal burjuvazi ile blok oluşturup “yasama” işlerine katılmayacaklarını ilan ediyor ve oraya “devrimin yararına bir kürsü olarak kullanmak için” gideceklerini duyuruyordu.

Bolşevik vekiller bu bilinç açıklığı ile II. Duma seçimlerine katıldılar. Ama daha adaylık aşamasından itibaren birçok engeli aşmakla karşı karşıyaydılar. Seçim öncesi tutuklanma olasılığı yüksek olduğundan, adaylar son ana kadar açıklanmıyordu. İşçiler, gizli toplantılarda (kır gezintisi altında) delegelerini belirliyordu. Duma’ya gidecek işçi vekillerini bu delegeler seçiyordu. Parti, kendi adayını saptıyordu, fakat bu adayın işçilerin ezici çoğunluğu tarafından benimsenmesi gerekiyordu. Politik

görüşlerinin yanı sıra kişisel özellikleri, işyerindeki faaliyetleri, mücadeledeki tutumu vb. önem kazanıyor, işçiler ona göre oy veriyordu. Buna karşın Çarlık rejimi, istemedikleri adaylar seçildiğinde, sonuçları iptal edebiliyordu. **İşçiler ancak grev yaparak, rejime geri adım attırıyor ve kendi adaylarını Duma’ya gönderiyordu.**

Bolşevik vekiller, seçim kampanyasını bile yeraltından örgütlenmek zorundaydı. Çünkü parti, Çarlık polisinin sürekli saldırısı altındaydı. Menşeviklerden farklı olarak Partinin önderleri ya yeraltındaydı ya da sürgünde. **Yasal çalışma ile yasadışı çalışmayı içiçe yürüterek Duma’ya 11 Bolşevik vekili göndermeyi başardılar.**

İkinci Duma’da 12 Menşevik, 11 Bolşevik milletvekilinin oluşturduğu bir “sosyal-demokrat grup” oluştu. Fakat Çarlık, beklediğini bulamadığı II. Duma’yı da dağıttı. Sosyal-demokrat milletvekilleri tutuklandı, sürgüne yollandı. Bolşeviklerin daha başta öngörükleri gibi Duma, Çarlığın “yaralarını saran ve gerekli gördüğü zaman da kaldırıp attığı bir paravan”dı gerçekten de.

3 Kasım 2002 tarihinde yapılan genel seçimler, AKP’nin işbaşına geldiği ilk seçimlerdir. ABD’nin “ılımlı İslam” projesinin bir ürünü olarak kurulan AKP’nin, “tek başına hükümet” yapılmasıdır. Yeni emperyalist savaşın bölgemize-ülkemize dönük planlarının önemli bir parçasıdır. Ondan sonra geçen 13 yıl bunu çok somut

olarak göstermiştir. Fakat o dönem bu gerçeği görebilmek ve seçim taktiği dahil tüm politikaları buna göre belirlemek, herkesin yapabildiği bir şey değildi, olmadı da.

Kimileri AKP’yi, “statükocu güçler”e karşı “değişim”in simgesi olarak gördü, açık ya da gizli destekledi. Sadece burjuva liberaller değil, reformistler ve onların etkisi altında olan devrimci yapılar da bu kervanın içindeydiler. Seçimlerde AKP kazanınca, “statükocular” (ordu) yenildi, ‘değişimciler’(AKP) kazandı” dediler ve bunu “ileri” bir adım görerek sevindiler. AKP ile birlikte AB’ye girileceği ve AB’nin demokrasi getireceği üzerine umut ve beklenti yaydılar. “Yetmez ama...” tekerlemesi, o dönemden itibaren başladı!

3 Kasım seçimleri, parlamentarizme giden yolun taşlarının döşendiği seçimlerdir. Devrim, devlet, demokrasi, taktik vb. kavramların alt-üst edildiği, emperyalizme ve emperyalist savaşa karşı mücadelenin

13 yıl önce, 13 yıl sonra...

muğlaklaştırıldığı, ABD’nin Irak işgalinin bile “demokratik sömürgecilik”le taltif edildiği bir dönemdir. Bütün bu yönleriyle son derece kritiktir, “dönüm noktası”dır.

Yayınlarımız bütün bu özelliklerinden dolayı 3 Kasım seçimlerini, öncesi ve sonrasıyla değerlendiren yazıları kitaplaştırmıştı. Bugünü anlamak ve geleceği görebilmek açısından son derece değerli bilgileri-belgeleri içeren bu kitaptan kimi bölümleri yayınlıyoruz.

“Her yeni tarihsel aşamada eski yanlışlar bir an için yeniden ortaya çıkar” diyor Marks. Bugün küçük-burjuva devrimci hareketin seçimlerde bir kere daha açığa çıkan zayıflıkları, bu sözü yeniden doğruluyor.(...)

Parlamentoya ve seçimlere yaklaşım, devlet olgusuyla doğrudan bağlantılıdır. Ve devlet, her tür anti-ML akımla komünistleri ayıran en temel konudur... 3 Kasım seçimlerinde ‘taktik farklılık’ olarak ortaya çıkan sorunun özünde de bu vardır...

DEHAP çatısı altında birleşen reformist partiler olsun, ona yedeklenen irili-ufaklı çevreler olsun, her ne kadar halen ‘devrimci’ sıfatını taşıyorlarsa da, esasında devrimden umudunu kesmiş ve yüzlerini yeniden parlamentoya dönmüş kesimlerdir. Seçimlerde parlamentoya girerek hatta hükümette yer alarak bir takım düzeltmelerle bir şeyleri değiştirebileceğini sanmanın ve kitleleri de

bu yöne kanalize etmenin başka bir açıklaması ve anlamı olamaz. Seçimler ve parlamento, devrimciliğin reformizme kayışın kendini en açık ve en somut şekilde gösterdiği alanlarıdır. Dünyaya ve ülkemiz devrim tarihinde sıkça bu örnekler yaşanmıştır. (...)

ML’nin parlamento ve seçimlere bakışındaki temel doğrular bugün için de geçerlidir ve bu temel bakışı asla kaybetmemek gerekir. Taktiksel belirlemeler, her ülkenin ve dönemin kendine özgü yönlerine göre saptanır. ML temel doğrular, bu değişim ve gelişmelerin ışığında yoğrularak taktiksel çeşitlilik ortaya çıkar... Taktik, adı üzerinde somut durumun somut tahlili üzerinden belirlenir. Onun da arka planında, devlet, devrim, iktidar gibi önemli teorik ve stratejik bakış açıları vardır. Taktiksel başarı, bu arka plana hizmet ettiği oranda ‘başarı’ olarak görülmelidir. Aksi halde ‘taktik’ olarak başarılı da olsa, stratejiye hizmet etmiyorsa, orta ve uzun vadede bedelini ödetecektir. (...)

Bütün düzen partileri, burjuvazinin hizmetindedir ve onun talimatlarını yerine getirmek zorundadır. Ancak bu genel doğrudan yola çıkarak tüm partileri, bir ve aynı görmek, hepsini aynı kefeye koymak, aralarındaki farkları silikleştirmek doğru olmaz... Kapitalist sistemin özü gereği burjuvazinin ‘blok’ bir yapısı yoktur ve kendi içindeki çelişkiler derindir. Çünkü sistemin işleyişi rekabet üzerine kuruludur; bu nedenle, tekellerin her biri yönetime kendi ağırlığını koymak, kendi

İkinci Duma'daki Bolşevik vekiller, müebbet hapisle yargılanıp Sibirya'ya sürüldüler. Bunun üzerine Lenin, *"bazıları Duma kürsüsünü Bakan olmak için terk eder; diğer bazıları, işçi milletvekilleri de mahkum olmak için"* diyecekti. Yani Duma'da işçi milletvekili olmak, *"ateşten gömleği giymek"* gibiydi. Daha baştan tutuklanmayı, sürgünü, hatta ölümü göze almayı gerektiriyordu. (İki Bolşevik vekil, Herzenstein ve Yollos, polis ve gerici saldırganların işbirliği sonucu bir suikast sonucu öldürüldüler.)

Ama Bolşevikler yılmadı. Duma'yı devrimin ve örgütlerinin büyümesi doğrultusunda kullanmayı sürdürdüler.

Çarlığın yeni seçim yasası ile Üçüncü Duma'da, sömürücü sınıflar öncekilerden daha büyük bir çoğunluğa ulaştı. Buna rağmen "sosyal-demokratlar, (9 Bolşevik, 9 Menşevik olarak) 18 kişi ile temsil edildiler. Rusya'da 5 yıllık yasama sürecini tamamlayan tek Duma da bu oldu. Çünkü Üçüncü Duma, Çarlık hükümetinin her isteğini yapıyordu. Sosyal-demokrat ve ilerici temsilcilerin sayısal gücü, hükümetin sunduğu

Bolşeviklerin seçim kampanyası, Duma'da birkaç sandalye elde etme hedefiyle yürütülmüyordu. Adayların seçilmesi, başlı başına bir amaç değildi çünkü. Kampanya sürecinde ve Duma kürsüsünden, ajitasyon-propaganda olanaklarını kullanıyorlar ve kitlelerin örgütlenmesine katkı sağlıyorlardı. O yüzden parti, vekillerden programatik-ilkesel görüşlerin revizyona tabi tutulmadan ifade edilmesini istiyordu.

karar tasarılarını durdurmaya yetmiyordu. Buna karşın Bolşevik vekiller, "hükümetin sunduğu tasarıları onaylama" sürecinde yeralmayı reddediyorlar, Duma kürsüsünü devrimci ajitasyon için kullanıyorlardı.

Bolşevikler, bu süre içinde geniş kitlelere seslenme ve onları etkileme bakımından Duma'daki vekillerin oynadığı rolü görmüştü. Daha önemlisi, koşullarda ciddi bir değişiklik olmadığından, Dördüncü Duma'ya da katılmaya karar verdiler.

Dördüncü Duma döneminde, 1905 Devrimi sonrasında geriye çekilen işçi hareketi, yeniden yükseldi. Bu durum, Duma'daki Bolşevik milletvekillerine çok daha önemli görevler yükledi. 1914'te başlayan I. emperyalist savaşa Çarlık Rusyası'nın katılmasına karşı, Duma'da da mücadele bayrağını açan vekiller tutuklandı, Sibirya'ya sürgüne gönderildi. Ta ki, Şubat Devrimi ile özgürleşene dek sürgün hayatı yaşadılar.

Duma'da Bolşeviklerin farkı

Bolşeviklerin Duma'ya giden vekilleri belirleme süreçleri, partiyle olan

organik bağları, çalışma tarzı ve yüklen-dikleri görevler, işçilerle ve onların mücadelesiyle kurdukları bağlara kadar her aşaması, sadece Menşevikler'den değil, Duma'da temsil edilen tüm akımlardan farklıydı.

Seçim kampanyası, Duma'da birkaç sandalye elde etme hedefiyle yürütülmüyordu. Adayların seçilmesi, başlı başına bir amaç değildi çünkü. Kampanya sürecinde ve Duma kürsüsünden, ajitasyon-propaganda olanaklarını kullanıyorlar ve kitlelerin örgütlenmesine katkı sağlıyorlardı. O yüzden parti, vekillerden programatik-ilkesel görüşlerin revizyona tabi tutulmadan ifade edilmesini istiyordu. Bolşevik vekiller de o şekilde konuşuyor ve yazıyorlardı.

Menşevikler ise mücadele taleplerini daraltıyorlar, rejim açısından kabul edilebilir hale getiriyorlardı. Bolşeviklerden farklı olarak liderleri şehir merkezlerinde legal komundaydılar. Bu durum basın dahil olmak üzere çeşitli yasal olanakları daha rahat kullanmalarını sağlıyordu.

Bolşevik vekiller, partiye sadece

çıkarlarına uygun kararlar almak ister. Kimi zaman bir yöntemde, bir politikada uzlaşır ve hemfikir olarak birlikte hareket edebilirler, kimi zaman da biri yönetime ağırlığını koyar ve kendi politikalarını diğerlerine dayatır, kabullendirir...

Siyasi partileri nitelerken, kitle tabanları, sınıfsal kökenleri ve hizmet ettikleri sınıflar-güçler konusundaki ayrımları iyi tahlil etmek gerekir. Meclise giremese de siyasi yaşamda çok sayıda parti vardır ve hepsi, aynı kefeye konulamaz. Ama bir gerçek vardır; o da tüm partilerin, toplumda varolan sınıflara dayandığı, onları temsil ettiğidir. *"Eğer marksistseniz kapitalist toplumda sınıflar arası ilişkiler ile partiler arası ilişkiler arasında sıkı bir bağ olduğunu kabul etmek zorundasınız"* diyor Lenin. (Komünist Enternasyonalin ikinci kongresi, Parlamentarizm Üzerine Konuşmalar)

Tabii ki, egemen sınıflar, kendi çıkarlarına ters düşen partilerin büyümesini, hükümet kuracak hale gelmesini engellemeye çalışır. Ya da bir çok konuda görüş ve düşüncelerini değiştirmeye zorlar ve o konuda güvence alır. En son Brezilya seçimlerini kazanan Lula örneğinde olduğu gibi. Hükümet olduktan sonra buna uygun davranmayanları da düşürmek için darbe dahil her yola başvurur. Şili'de askeri darbe ile düşürülen Allende örneğinde olduğu gibi...

Türkiye devrimci hareketinde yaygın olan kanı, Türkiye'deki egemen sınıfların blok halde ABD emperyalizmine bağımlı olduğu, tüm düzen partilerinin de ABD'ci olduğudur. Bu durum, ABD'nin

'90'lı yıllar boyunca dünya üzerinde egemenlik kurmasından kaynaklanmaktadır. Günümüzde emperyalistler arasındaki dengeler her geçen gün biraz daha değişiyor. Türkiye'de de burjuvazinin farklı emperyalist devletlerle, tekellerle bağları var. Savaş yakınlaştıkça emperyalistler arasındaki çatışmaların keskinleşmesine paralel olarak, onlar arasındaki çelişki ve çatışmalar da derinleşiyor... Tüm düzen partileri, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin partisidir, dolayısıyla karşı-devrimcidir. Ancak bu, ne hepsini ABD'ci yapar, ne de faşist! Böyle toptancı ve kestirmeci değerlendirmeler doğru değildir ve güncel politikada da yanılgılara sürükler.(..)

"Statükocu-değişimci" kavramlarını kullanan devrimci yapılar, işbirlikçi burjuvazinin (bütün kesimlerinin) değişimi istediğini söylüyorlar. Bu değişim, faşizmi terkedip burjuva demokrasisine geçiş yönünde bir değişim midir? Ya da en azından faşizmi geriletecek, onda gedikler açacak bir değişim midir? Bu belli değildir! Ama iddia şudur: Hem ABD, hem de AB emperyalistleri (kendi aralarındaki çelişkileri bir kenara bırakarak) Türkiye'deki burjuvaziye de bu değişime zorluyor. Yani blok haldeki egemen sınıflar(!), blok haldeki emperyalistleri de(!) arkasına alarak, faşist yönetim tarzını değiştirmek istiyor ve bu kadar güçlü bir isteğe generaller engel oluyor(!)

Ordunun, egemen sınıfları korumak üzere oluşturulmuş devletin kurumlarından biri olduğuna, burjuvaziden bağımsız kendi başına amaçları

ve çıkarları olmadığını belirtmiştik... Bırakalım Türkiye'de, emperyalist-kapitalist düzenin parçası olan hiçbir ülkede, emperyalizmin ve egemen sınıfların isteklerine direnecek, ona karşı gelecek bir ordu ve generaller yoktur, olamaz da.

Aslında bu ayrıştırma ve karşı karşıya koyuş; geçmişten beri liberallerin ve reformistlerin bir biçimde yaptığı 'iyi polis-kötü polis', 'iyi patron-kötü patron' ayrıştırmasına benzemektedir. PKK açısından bu saflaştırma, politika yapma yöntemi olarak yerleşiktir. Özellikle 11 Eylül sonrası, ABD emperyalizminin Ortadoğu'ya dönük planlarına angaje olanları, 'değişim isteyen kesimler', karşı çıkanları ise 'statükocular' olarak ilan etmiştir. Sonuçta bu tür 'teoriler', emperyalizm ve egemen sınıflarla işbirliği arayışının ürünleridir.

Burjuvazinin iç çelişkilerinin fazlasıyla şiddetlendiği zamanlar vardır ve bu çelişkilerden devrim lehine yararlanmak doğrudur. Ancak 'değişim isteyenler', 'statükocular' ayrımında yapılan bu değildir. Zor ve bedeller ödemeyi gerektiren devrimci mücadele yerine, devletin bir kesiminin 'iyi niyetine' sığınmayı savunan icazetçi bir bakış açısıdır. Dahası, sınıfsal farklılıkları ve uzlaşmazlıkları kaldıran, sınıf işbirliğini savunan reformist bir yaklaşımdır. 'Statükocu-kötü burjuvazi'nin karşısına, 'değişimci-iyi burjuvazi'yi ve devleti koyan ve ona yakın durmayı savunan bir çizgi! Son seçimlerde parlamentarist hayallerin bu kadar yayılmasının, devrimci yapıları da etkilemesinin altında bu yaklaşımın izleri vardır.

ideolojik-siyasi olarak değil, örgütsel olarak da bağlıydılar. Her tür yasal faaliyet gibi, parlamento grubu da, yeraltına tabiydi. Doğrudan partinin Merkez Komitesi'ne bağlı çalışıyorlar ve partinin kongre-konferanslarında temsil ediliyorlardı. Partiye organik bağları hiç kesilmedi ve onun kararları doğrultusunda faaliyetlerini yürüttüler. Buna karşın Menşevik vekiller, partiden bağımsız çalışmak gerektiğini söylüyorlardı. Pratikte de partinin üst organlarından bağımsız hareket ediyorlar, parti disiplinine uymuyorlardı. Zaten daha seçim aşamasında milletvekili adaylarının “kişisel niteliklerine bakılarak seçilmesi”ni savunmuşlar, o şekilde Duma'ya gelmişlerdi. Oysa Bolşevikler, politik görüşlerin esas alınmasını savunuyor ve o niteliklere sahip adayları öne çıkarıyorlardı.

Diğer yandan Bolşevik milletvekillerinin görevi sadece Duma'daki faaliyetlerle sınırlı değildi. Partinin yayın organlarına yazı yazmak, sendikalarla ilişkiyi sürdürmek, ülke çapında işçilerle bağlantı içinde olmak, eylemlerine gitmek, oralarda konuşmalar yapmak, taleplerini yaymak gibi bir çok görevleri vardı. Gerçek anlamda işçi sınıfının temsilcileriydiler. İşçilerden ve kitlelerden hiç kopmadılar. Ülkenin dört bir yanından gelen işçi mektuplarını okuyor, onların sorunlarını Duma kürsüsünden duyuruyor ve fiilen de yanlarında oluyorlardı. Birçok bölgeden işçiler, bürolarına geliyor, sorunlarını ifade ediyorlardı. Bolşevik milletvekilleri de “dokunulmazlık”larını, olanaklarını, sınıfın örgütlenmesi ve mücadelenin yükseltilmesi doğrultusunda kullandılar. Hem de polis takiplerine, ajan sızmalarına, başlarında sallanan tutuklanma ve sürgün kılıcına rağmen...

Bolşevik vekiller, bütün bu zorluklara göğüs gererek, Duma içinde de militan bir duruş sergilediler. Dördüncü Duma'da yeralan Badayev şunları söylüyor: “İlk günde Duma Başkanlığı Seçimi'ne katılmayı reddetmemiz, bizim açımızdan ‘parlamentar’ faaliyet diye bir sorunun bulunmadığını gösteriyordu. İşçi sınıfı açısından Duma'nın anlamı, ülkedeki devrimci mücadeleyi güçlendirmek ve sağlamlaştırmaktı sadece... Hiç bir şekilde Duma çoğunluğuyla işbirliği yapmamak ve onları işçilerin gözünde teşhir etmek; soyluların ve toprak sahiplerinin Duması'ndaki işçi milletvekillerinin görevi buydu işte.” (Çarlık Dumasında Bolşevikler, A. Y. Badayev, Evrensel Y. sf. 58)

Bolşevik milletvekillerinin görevi sadece Duma'daki faaliyetlerle sınırlı değildi. Partinin yayın organlarına yazı yazmak, sendikalarla ilişkiyi sürdürmek, ülke çapında işçilerle bağlantı içinde olmak, eylemlerine gitmek, oralarda konuşmalar yapmak, taleplerini yaymak gibi bir çok görevleri vardı. Gerçek anlamda işçi sınıfının temsilcileriydiler. İşçilerden ve kitlelerden hiç kopmadılar. “Dokunulmazlık”larını, olanaklarını, sınıfın örgütlenmesi ve mücadelenin yükseltilmesi doğrultusunda kullandılar. Hem de polis takiplerine, ajan sızmalarına, başlarında sallanan tutuklanma ve sürgün kılıcına rağmen...

Bununla birlikte Duma'yı zorlayan konuşmaları, eylemleri hiç eksik olmadı. En sık kullandıkları yöntemlerden biri, “soru önergesi” vermektir. Çeşitli sorularla kitlelerin dikkatini Çarlığın işlediği suçlara çekiyorlardı. **Karşıdevrimci vekillerin sataşmalarına, müdahalelerine rağmen kürsüyü de devrimci bir tarzda kullandılar. Çünkü o kürsüden milyonlarca proletere seslendiklerini biliyorlardı.** Milletvekillerinin konuşmaları, partinin yayın organları aracılığıyla daha geniş kesimlere ulaşıyordu. İşçilere her fırsatta Duma'dan bir beklenti içine girmemele-ri gerektiğini söylüyorlardı. İşçiler ancak ısrarlı bir devrimci mücadele ile taleplerini elde edebilirlerdi. Badayev'in dediği gibi; “Duma bir noktaya kadar ülkedeki politik mücadeleleri yansıtsa da, sorun, eninde sonunda fabrikalarda ve sokaklarda çözülecekti; Taurida Sarayı'nda değil” (age sf. 176)

Bu temel doğrunun farkında olarak, ama Duma'da bulunmanın gereklerini de son raddeye kadar yerine getirerek faaliyetlerini sürdürdüler.

Menşeviklerle

Duma'da da kopuşma

Başından itibaren Duma'ya bakış konusunda Bolşeviklerle Menşevikler arasında varolan farklılıklar, zaman geçtikçe daha net biçimde açığa çıktı. Bolşeviklerin 1912 yılında gerçekleştirdikleri Prag Konferansı, “Parti oportünist unsurlardan temizlenerek güçlenir” diyerek “hizipsiz parti anlayışı”nı ilan etmiş, Leninist parti ilkelerini teori düzeyine çıkarmıştı. Menşeviklerle her alanda keskinleşen mücadeleleri, Duma'da da yansısını bulacaktı.

Konferans, bir kez daha kendilerini temsil edecek vekillerin temel görevini “sınıf çizgisinde sosyalist propaganda ve işçi sınıfının örgütlenmesi” olarak belirledi. “Demokratik bir cumhuriyet, sekiz saatlik işgünü ve büyük toprak sahiplerinin ellerindeki topraklara el konulması” talepleri başta olmak üzere partinin asgari programı, hem seçim kampanyalarında, hem de Duma kürsüsünde sürekli işleniyordu. Buna karşın Menşevik vekiller, bu talepleri ya sulandırıyor, ya da hiç ağızlarına almıyorlardı.

Çarlık rejimi altında “demokratik cumhuriyet” talebi, bir devrimi gerektiriyordu. Keza “büyük toprak sahiplerinin topraklarına el konulması” da. Bunların içinde “düzen-içi talep” sayılabilecek

“sekiz saatlik işgünü” bile, Çarlık rejiminin kabul edebileceği bir talep değildi. Buna rağmen Bolşevik temsilciler, “sekiz saatlik işgünü yasa tasarısı”nı hazırlayıp Duma'ya sundular. O günlerde çıkan Pravda'da (Bolşeviklerin çıkardığı günlük işçi gazetesi) yasa tasarısının metni yayınlandı ve şöyle denildi:

“Elbette ki, Dördüncü Duma'nın bu yasa tasarısını kabul etmesini beklemiyoruz... Bu sorun Duma'da gündeme getirildiğinde, diğer partiler bu konuya ilişkin tutumlarını ilan etmeye zorlanacaktır ve bu da Duma dışındaki sekiz saatlik işgünü mücadelemize yardımcı olacaktır. Tüm işçileri bu yasa tasarısına sahip çıkmaya çağırıyoruz. Bu tasarı, sadece bir grup milletvekili adına değil, onbinlerce işçi adına teklif edilmiş olsun!” (age. sf. 157)

Bu çağrı yerini buldu ve altında yüzlerce işçinin imzası olan mektuplar yağmaya başladı. Tasarı, elbette yasalaşmadı. Ancak tam da Bolşeviklerin söylediği gibi, hem diğer partilerin bu konudaki tutumunu net biçimde ortaya çıkardı, hem de işçi sınıfının bu temel talebi yaygınlık kazandı, sınıf hareketinin gelişmesine ve bolşeviklerin güçlenmesine katkı sağladı.

Buna karşılık Menşevikler, bu üç temel talebi budayarak, içini boşaltarak sunuyorlardı. “Demokratik Cumhuriyet” yerine “halk temsilcilerinin egemenliği”; “topraklara el konulması” yerine “toprak yasasında düzenlemeye gidilmesi” gibi... Keza **Bolşevikler, temel görüşlerinin, proletaryanın somut taleplerinin propagandasını yaparken, Menşevikler “Duma'yı gerici-lerin elinden kurtarmak” temasını işliyorlardı. Bu yönüyle liberallerden çok da farklı olmayan düzen-içi bir mücadele hattı çiziyorlardı.**

İdeolojik-siyasi farklılıkların pratikte böylesi bir ayrışmaya yol açması, gruplar arasındaki bölünmeyi zaten hızlandırıyordu. Buna bir de Menşeviklerin Bolşevik vekilleri engelleme tutumu eklendi. Menşeviklerin 7, Bolşeviklerin 6 vekille bulundukları Dördüncü Duma'da, Menşevikler 1 vekil üstünlüklerini en kötü tarzda kullandılar. Oysa 6 Bolşevik vekil, işçilerin yoğun olduğu bölgelerden seçilmişlerdi, yani sınıfın çoğunluğunu temsil ediyorlardı. Buna rağmen Bolşevik vekillerin komisyonlarda yer alması, grup adına sözcülüğü üstlenmesi Menşevikler tarafından engellendi. 1914 Ekim ayından itibaren Bolşevikler, Duma'da ayrı bir grup oluşturdular ve

tüm engellemelere rağmen Duma içinde de bir grup olarak tanınmayı başardılar. Sonrasında ise I. emperyalist savaşın başlamasıyla birlikte en büyük sınavla karşı karşıya geldiler. Lenin'in "bireylerin yaşamındaki ya da ulusların tarihindeki her bunalım gibi, savaşlar da bazı kişi ve örgütleri baskı altına alır, ezer, bazılarının da gözünü açar, çelikleştirir ve ileri fırlatır." dediği bir dönemden geçiliyordu.

Şovenizm rüzgarlarının olanca şiddetiyle estirildiği, kendilerine "sosyalist" diyenlerin bile bu rüzgara kapıldığı böyle bir dönemde, **Bolşevik vekiller, Duma'da onaya sunulan savaş bütçesinin oylamalarına katılmayı reddettiler ve protesto ederek salonu terkettiler. Ardından bir deklarasyon yayınlayarak "savaşa karşı savaş" şiarını yükselttiler.** "Emperyalist savaş iç savaşa çevir" sloganı etrafında, askerler içinde kardeşleşmeyi ve işçi sınıfının dayanışmasını savundular. Duma'dan atılma pahasına Bolşevik Parti'nin bu konudaki görüşlerini cesurca ifade ettiler. Hem de tek başlarına...

Başlangıçta savaş bütçesini protesto eden Menşevik vekiller, Avrupa'da esen oportünist rüzgarlardan etkilenerek, Çarlığın savaş politikasına yedeklendi. Lenin'in dediği gibi, **savaş, her akımı gerçek kimliği ile apaçık ortaya çıkarıyordu.** Bolşevikler sadece Rusya'da değil, dünya çapında savaşa karşı net bir tutum ortaya koydular ve onun gereklerini yerine getirdiler. Sonuçta kazanan Bolşevikler oldu. Birkaç yıl içinde Çarlık ordusu yenilmeye başladı ve işçi eylemleri yeniden yükseldi. 1917 Şubat Devrimi ile milletvekillerinin de içinde olduğu politik tutsaklar özgürlüğe kavuştu ve Ekim Devrimi ile birlikte tüm dünyada yeni bir çağ açıldı: Proleter devrimler çağı...

Bolşeviklerin bu zaferinde, hiç kuşkusuz parlamento dahil yasal olanakları devrimci bir tarzda kullanmasının büyük bir rolü oldu. Duma içinde ve dışında militanca bir mücadele sürdüren milletvekilleri çok önemli katkılar sağladı. **Partinin görüşlerine sınıksız sarılan ve onu rejimin en önemli kurumlarında eğip bükmeden ifade eden vekiller, reformist hayallere kapılmadan parlamentodan devrimci tarzda nasıl yararlanılacağını herkese gösterdiler.** Ve bir örnek olarak dünya komünist hareketinin önüne koydular.

Kendine komünistim, Marksist-Leninistim diyen herkesin, bu örneği rehber edinmesi gerekir. Bolşeviklerin bir bütün olarak legal olanakları, özeldi ise parlamentoyu nasıl değerlendirdiği ortadadır. Her koşul altında devrim perspektifini yitirmeyen ve her eylemini devrimin güçlenmesi doğrultusunda örgütleyen Bolşevikler, bu kararlı ve ilkeli duruşlarıyla zafere ulaşabildiler. Son derece sancılı, meşakkatle ve zorlu bir mücadeleyi sürdürerek bunu başardılar. Sadece Rusya'da değil, dünyada tek başlarına kalma pahasına, doğru bildikleri yoldan şaşmadılar.

Türkiyeli Bolşevikler de her daim, bu temel bakışla hareket etti. Hep zor dönemlerin devrimcileri oldu. Teslimiyete ve tasfiyeciliğe karşı mücadelenin bayraktarlığını yaptı. Esen rüzgarlara kapılmadı. Akıntıya karşı kürek çekme pahasına devrimci duruşunu hep korudu.

Bugün de zorlu bir süreçten geçiliyor. **Parlamentarizmin pompalandığı, devrim yerine düzen-içi iyileşmelerin revaçta olduğu, ML ilkelerin yerini pragmatist burjuva liberal görüşlerin aldığı bir dönemden...** Bir kez daha kararlılıkla devrim ve sosyalizmi, ML ilkeleri savunmanın zorluklarıyla karşı karşıyayız. Bu bize aynı zamanda büyük bir sorumluluk yüklüyor. Bunun bilinci ve sorumluluğu ile hareket edelim.

YEDİVEREN YAYINLARI

KÖKLERİMİZ TOPRAKTA TARİHTEN GELİYORUZ Şehitler Albümü Derleyen: Devrim Zafer Herbel mücadelelerin farklı bir cephesinde peşit düşmüş komünistlerin, rehber olan yaşamları. YOL AYRIMI Derleyen: Osman Fatih Komünist bir örgütün tarihinde yaşanan tasfiyecilik ve birtakım ideolojik, siyasal, örgütsel olarak gerçekleştirilen çıkışın siyasal belgesi. Tasfiyeciliğin çözümlenmesi. İLK KURŞUN Derleyen: A. İsmail 12 Eylül'den 17 gün sonra, taşist cuntaya ilk kurşun olan komünist önder Osman Yaşar Yıldoğan'ın biyografisi. Ölümsüz proletarya kahramanının öğreten yaşamı. İnancın Sinandığı Zor Mekanlar, HÜCRELER Derleyen: Nevin Berktaş 12 Eylül yılanında taşist yaptırımlara ve hücre saldırısına karşı en zor koşullarda bile direnenlerin cesurunu anlatan kitap. DUVARLARINIZIN HÜKMÜ YOK Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş 19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri katliamı ve hücre saldırısına karşı yürütülen büyük ölüm onuru direnişinin siyasal dersleri. Tutsakların direniş günceleri. SAVAŞ ve DEVRİMCİ DURUŞ Derleyen: Sezai İkinci 11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan yeni emperyalist paylaşım savaşının ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve sosyal koşulların çözümlemeleri, emperyalistleri hazırlık düzeyleri. TİKB(B) I. KONGRE BELGELERİ Derleyen: İsmail Cüneyt TİKB(B)'nin yeni emperyalist paylaşım savaşının başlangıcında yaptığı ve örgütsel-siyasal hatlarını gözden geçirip, program ve tüzüğünü oluşturarak yeni döneme hazırlanmış I. Kongre belgeleri. STALİN ÜZERİNE GERÇEKLER Derleyen: Alman Komünist Partisi Almanya'da 1970'li yıllarda yayınlanan ve Staline dönük karıştırmalara önemli cevaplar veren kitabın Türkiye baskısı. Savaş Hazırlıklarında Bir Dönemeç 3 KASIM SEÇİMLERİ Derleyen: Azmi Alan Türkiye'de savaş hükümeti kurulması için yapılan 3 Kasım 2002 seçimleri ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin "Tutak", "Devlet" ve "Demokrasi" konusundaki yanlış yaklaşımları. İŞKENCEDE DİRENME SAVAŞI Derleyen: Remzi Basalak Adamsız Sorgular kitabının devamı. Son yıllarda işkencede direnme oranının düşme nedenlerini, yemeden demeyi yükseltmenin gereklerini ve peşit komünistlerin direnişleri. İŞÇİ SINIFI HAREKETİ ve Görevler Derleyen: Hamit Tekin İşçi sınıfının tarihsel deneyimlerini ve gerçek gücünün bu deneyimlerde yitirginliğini anlatan kitap. İşçi sınıfı hareketinin çıkışına noktasını ve aşına yönünü ortaya koyuyor.	PİŞMANLIK YASALARI ve İTİRAFCILIĞA KARŞI MÜCADELE Derleyen: Osman Akgün "Topluma kazandıma" adı altında karıştırmaya çıkartılan pişmanlık yasalarına, itirafçılık ve hainlik dışına yakışını, komünistlerin bu konudaki tarihsel tutumu ve belgeleri. Yeni emperyalist SAVAŞIN EKONOMİ POLİTİĞİ Derleyen: Selma Aybal Savaş ve Devrimci Düşüş kitabının devamı. ABD emperyalizmini yeni emperyalist savaşa başlatmaya ilen ekonomik ve siyasal koşullar ile itiraf ederken ABD batabiliği. KUTUP YILDIZI Derleyen: İsmail Gökhan Edge Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük sevgisini ve saygısını kazanan, Türkiye Devrimci Hareketi'nin direnme geleneğinin oluşmasında tarihsel bir rol üstlenen komünist önder Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yaşam öyküsü. Emperyalist Savaş ve KÜRT SORUNU Derleyen: Nilgün Gök-Erarp Yazar Komünistlerin ulusal sorunu bakışı ve Kürdistan'a tekel yüklenmeleriyle birlikte, emperyalist savaş koşullarında Kürt hareketinin evrimi. TİKB(B) 4. KONGRE BELGELERİ Derleyen: Ataman İnce TİKB(B)'nin, örgütsel durumunu, emperyalist paylaşım savaşını ve Türkiye'nin savaşa karşı konumunu değerlendirdiği 4. Kongresi. İnancın Sinandığı Zor Mekanlar, HÜCRELER kitabı DAVA DOSYASI Derleyen: Nevin Berktaş "Hücreler" kitabının ve yazarının cema almasının ardından, kitabın dava süreci ve yürütülen kampanya ile birlikte yayınlanan son hali. Bir Yenilgi Hastalığı TASFIYECİLİK Derleyen: Osman Yaşar Yıldoğan 12 Eylül'den bu yana süreçleri ve devrimci hareketin büyük tehribatları yaratan tasfiyeciliğe karşı bir mücadele kılavuzu. Darbe, Yenilgi, Direniş 12 EYLÜL Derleyen: Nevin Berktaş 12 Eylül sadece bir yenilgi değil, aynı zamanda bir direniş destanıdır. Kitap, 12 Eylül'ü, direnişin gözünden anlatmaktadır. Kriz, Savaş ve DEĞİŞEN DENGELER Derleyen: Metin Aydın ABD ile Çin arasındaki dünya hegemonyasını ele geçirme savaşı, bunun Türkiye'ye yansımaları, 2008'de başlayan ekonomik kriz, savaşı kaçınılmaz hale getirmesi. PROLETER KÜLTÜR PROLETER YAŞAM Derleyen: Hacı KÖSE "Yeni insan"ı yaratmak, insani değerleri ön plana çıkarmak için, kapitalist ideoloji bombardımanına karşı, sosyalizmin savunusu. BU DAHA BAŞLANGIÇ Derleyen: M. Ali DOĞAN-Arslan TEL Taksim Gezi Parkı'nda başlayıp ülkeyi saran Haziran Ayaklanması'na, yaşayanların gözünden objektif bir bakış.
---	---

*"Bir yıldız vardır hani
Bütün yıldızlar içinde" der Homeros
Ne kopmuştur hiçbir zaman
Kök saldığı kutsal yerden
Ne de boyun eğmiştir
Ölüm kusan hiçbir karanlık önünde
Nasıl susulursa
Bin yıllık zamana karşı okyanus dilinde
Aynen öyle parlamıştır
Tüm gecelerin gökyüzünde
Aynen öyle...*

"Kutup Yıldızı"
M. Fatih ÖKTÜLMÜŞ